

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว

โดย

นายทรงเจริญ ประมะเจริญโรจน์
ประธานกรรมการ บริษัท ที.ซี.แวลู จำกัด

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตร การป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๙
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๙ -๒๕๖๐

บทคัดย่อ

เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

ผู้วิจัย นายทรงเจริญ ประมะเจริญโรจน์ **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** ๕๙

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูและธำรงสถานที่ท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ขอบเขตของการมีส่วนร่วมของชุมชนจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในระดับสูงด้วยการเข้าไปในกระบวนการกำหนดตัดสินใจลงไปสู่เศรษฐกิจและสนับสนุนสู่ที่หมายการท่องเที่ยวเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมระดับต่ำสุด

การศึกษานี้ได้นำมโนทัศน์การพัฒนาอย่างยั่งยืนในการสร้างความเข้าใจถึงการมีส่วนร่วม การรับรู้ และการสร้างชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ดังนี้ ๑. การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ๒. ลดการบริโภคเกินจำเป็น และปริมาณของเสีย ๓. คงไว้ซึ่งความหลากหลาย ๔. มีการวางแผนที่บูรณาการการท่องเที่ยว ๕. สนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน ๖. ดึงชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ๗. หารือปรึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสาธารณะ ๘. ฝึกฝนเจ้าหน้าที่ให้เข้าใจและมีความพร้อม ๙. การตลาดการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ ๑๐. ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อค้นพบในการศึกษานี้ทำให้ทราบว่า ผู้ที่อาศัยในที่หมายสถานที่ท่องเที่ยวอ้างถึงข้อจำกัดในการที่พวกเขาจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจกิจกรรมเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามในบริบทของการวางแผนการท่องเที่ยว การศึกษาเอกสารการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้ทราบถึงระดับที่หลากหลายของการเข้าไปเกี่ยวข้องกับชุมชน ขอบเขตของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสู่การเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมของชุมชน, การพัฒนาการท่องเที่ยว, การพัฒนาอย่างยั่งยืน

คำนำ

การท่องเที่ยวของไทยมีบทบาทสำคัญกับเศรษฐกิจของประเทศไทย นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ผู้วิจัยเห็นว่าระบบความพร้อมของการจัดการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว นั้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว ตอบสนองนโยบายการท่องเที่ยว ผู้วิจัยมุ่งหวังให้การท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีคุณภาพมาตรฐาน และคงมีเป็นธรรมชาติที่สวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการจัดการด้านบริการนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับแนวหน้า เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนต่อไป

(นายทรงเจริญ ประมุขเจริญโรจน์)
นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๙
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๓
คำจำกัดความ	๓
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔
แนวความคิดในการมีส่วนร่วมของชุมชน	๔
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	๑๑
ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว	๑๓
สรุป	๑๗
บทที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนากการท่องเที่ยว	๑๘
ยุทธศาสตร์ในด้านปริมาณการท่องเที่ยว	๑๘
สถานการณ์ท่องเที่ยวไทย	๒๕
การพัฒนาพื้นที่ทรัพยากร	๒๘
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	๓๐
การพัฒนาคนและสังคม	๓๓
การบริหารจัดการจังหวัดภูเก็ต	๓๗
ทิศทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว	๔๑
สรุป	๔๒
บทที่ ๔ ทิศทางของแผนแม่บทการพัฒนากการท่องเที่ยวฝั่งอันดามัน	
พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑	๔๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก	
เพื่อเชื่อมโยงและรองรับการท่องเที่ยวจากประชาคมอาเซียน และการท่องเที่ยวโลก	๔๔
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน	
โดยเน้นการมีส่วนร่วม	๕๗

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว เพื่อการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ให้เข้มแข็ง	๗๑
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การประชาสัมพันธ์ และการจัดการการตลาดของอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวในประเทศ และต่างประเทศสู่ฝั่งอันดามัน	๘๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว	๘๗
บทที่ ๕ สรุป และข้อเสนอแนะ	๙๒
สรุป	๙๒
ข้อเสนอแนะ	๙๔
บรรณานุกรม	๙๕
ประวัติย่อผู้วิจัย	๙๘

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวของประเทศไทย ที่ติดอันดับรองลงจากกรุงเทพมหานคร จากการท่องเที่ยวที่ผ่านมามีการเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้อยู่ในระดับโลก ที่เพียบพร้อมด้วยคุณภาพมาตรฐาน และคงมี ความเป็นธรรมชาติที่สวยงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการจัดการด้านบริการนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับแนวหน้า เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน ควรมีเป้าหมายยุทธศาสตร์ในการปรับ ภาพลักษณ์ของภูเก็ตจากชายหาดต่างๆ ไป ให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก และควรให้ชุมชนมี ส่วนร่วมในการผลิตสินค้าใหม่ๆ ที่มีคุณภาพออกมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม จังหวัด ภูเก็ตก็มีปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการมี ส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้เป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

จากข้อมูลสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในภาคใต้ จำนวนนักท่องเที่ยวใน จังหวัดภูเก็ตยังคงสูงเป็นอันดับ ๑ ของภาคใต้ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน จังหวัดภูเก็ต ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ มีจำนวน ๑๐,๒๑๑,๘๘๕ คน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๔ ร้อยละ ๑๔.๘๖ และเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.๒๕๕๓ ร้อยละ ๙๙.๑๒ และรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีจำนวน ๒๒๘,๙๘๔.๘๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๔ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๗

การมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ ที่ประตู เมืองภูเก็ต (Phuket Gateway) นายวัชรินทร์ ปฐมวัฒนพงศ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ได้จัดงานโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชน (รวมพลังพัฒนาจังหวัดภูเก็ต) ตลอดจนผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรสตรีจากทุก หมู่บ้านในจังหวัดภูเก็ต และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วมจำนวนมากนายวัชรินทร์ ปฐมวัฒนพงศ์ ปลัด อบจ.ภูเก็ต ซึ่งปฏิบัติหน้าที่นายก อบจ.ภูเก็ต กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตมี นโยบายด้านการบริหาร การเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของด้านการปกครองท้องถิ่นจะ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นกลุ่มองค์กรต่างๆ จึงได้จัดโครงการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับจังหวัดภูเก็ต สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต และคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดภูเก็ต ในลักษณะให้ ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว ระดับโลก เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ต้องได้รับการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน เพื่อให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ เชื่อมโยงไร้พรมแดนด้วยสัญญาณอินเทอร์เน็ต และ การพัฒนาที่ยั่งยืน คือการพัฒนาที่ยึดการมีส่วนร่วมของประชาชน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาเมือง โดยกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรสตรี ก็เป็นองค์กรที่สำคัญที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนา

จังหวัดภูเก็ต ดังนั้น จำเป็นต้องพัฒนาและสร้างองค์กรเหล่านี้ให้เข้มแข็งในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และปัญหาอุปสรรคต่างๆ ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ตนเอง เพื่อจะได้ช่วยกันพัฒนาจังหวัดภูเก็ตต่อไป การจัดงานในครั้งนี้ มีกิจกรรมเวทีเสวนาวิเคราะห์สถานการณ์ชุมชน เพื่อนำไปสู่ทิศทางการพัฒนาจังหวัดภูเก็ต การจำหน่ายผลิตภัณฑ์และสินค้าโอท็อป กิจกรรมแจกอกรยาน ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้ตัวแทนผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรสตรีจากทุกหมู่บ้านในจังหวัดภูเก็ตได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ศึกษา เรียนรู้ ประวัติเมืองภูเก็ต ค้นหาโอกาสในการพัฒนา วิเคราะห์สถานการณ์ชุมชน เพื่อให้ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการได้มีโอกาสร่วมเกี่ยวข้อง ในกระบวนการ หรือกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม ทิศทางในการพัฒนาสู่เมืองภูเก็ต ด้านนายประเจียด อักษรธรรมกุล รองผู้ว่าฯ จ.ภูเก็ต กล่าวว่า การจัดโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (รวมพลังพัฒนาจังหวัดภูเก็ต) ในครั้งนี้ ได้ดำเนินการในลักษณะการให้ความรู้แก่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลก เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาที่ยั่งยืน คือการพัฒนาที่ยึดการมีส่วนร่วมของประชาชน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาเมือง โดยกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรสตรี ก็เป็นองค์กรที่สำคัญที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดภูเก็ตต่อไป ในนามของจังหวัดภูเก็ต ขอขอบคุณ อบจ.ภูเก็ต สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดภูเก็ต สมาชิกสภา อบจ.ภูเก็ต ผู้ร่วมเสวนา ข้าราชการ อบจ.ภูเก็ต ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรสตรีจากทุกหมู่บ้านในจังหวัดภูเก็ต และผู้เข้าร่วมการสัมมนาทุกท่าน ที่ได้มีส่วนร่วมทำให้การจัดโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้น เกิดจากชุมชน นักท่องเที่ยว แท็กซี่ ชาวบ้าน ที่ยังเป็นปัญหาอยู่ ดังนั้นผู้ศึกษาวิจัยจึงจำเป็นต้องศึกษาปัญหาต่างๆ การมีส่วนร่วมของชุมชนที่เกิดขึ้นในจังหวัดภูเก็ตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต
๒. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดภูเก็ต
๓. เพื่อเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดภูเก็ต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ผ่านการทบทวนวรรณกรรม การวิจัยเอกสาร ศึกษายุทธศาสตร์ แผนและนโยบาย ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนทั้งเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการสังเกตการณ์และ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาพิจารณากระบวนการ รูปแบบ และลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นวิเคราะห์ชัดเจน รวมทั้งสัมภาษณ์ประชาชน ชาวบ้าน ท้องถิ่น ในจังหวัดภูเก็ต

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต
๒. ทราบถึงปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดภูเก็ต
๓. ทราบถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดภูเก็ต

คำจำกัดความ

การมีส่วนร่วม	หมายถึง	การมีส่วนร่วมที่เป็นอิสระ โดยความสมัครใจ ร่วมคิด ร่วมทำร่วมกัน
การท่องเที่ยว	หมายถึง	การเดินทางของบุคคลจากสถานที่ซึ่งเป็นที่อาศัยอยู่ประจำไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวและเดินทางกลับไปสถานที่อาศัยเดิม
การพัฒนา	หมายถึง	การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้น หรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. แนวความคิดในการมีส่วนร่วมของชุมชน
๒. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
๓. ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว

แนวความคิดในการมีส่วนร่วมของชุมชน

การพัฒนาที่มุ่งผลสำหรับคนส่วนใหญ่นั้นไม่อาจเกิดขึ้นหรือสืบทอดต่อไปได้หากปราศจากการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนา การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นการพัฒนาแนวคิดให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา รู้จักวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ที่ตนเองเป็นอยู่และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงเมื่อจำเป็น ต้องเป็นกระบวนการพัฒนาที่เป็นไปด้วยความสมัครใจปราศจากการบังคับ ประชาชนจะมีบทบาทหลักในการพัฒนาและพึ่งตนเองได้ และผลแห่งการพัฒนาจะตกอยู่กับประชาชนนั่นเอง นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลากหลาย ดังนี้

๑. ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

ได้มีการศึกษากันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน และผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตไว้แตกต่างกัน ดังนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนนั้นมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม พิจารณา ตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ (ยุวรัตน์ วุฒิเมธี, ๒๕๒๖ : ๒๕๓) ซึ่งสอดคล้องกับ วิลเลียม (Williams, ๑๙๗๖ : ๓๖) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติในการส่งเสริม ร่วมกันคิด รวมถึงการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ในการใช้ความรู้ ความคิด และวิธีการที่ดีในการแก้ปัญหาด้วยตัวของประชาชน เพื่อส่งเสริมดูแลติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรและพนักงานผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เสน่ห์ จามริก (๒๕๕๗ : ๒๒) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชนว่าไม่ได้หมายความว่าเพียงการตั้งประชาชนเข้ามาร่วมกิจกรรมตามที่นักวิชาการหรือองค์กรพัฒนาตั้งขึ้น แท้จริงแล้วต้องให้ชุมชนมีกิจกรรม และวิธีดำเนินการของเขาเองในชุมชน องค์การอนามัยโลก (WHO) (๑๙๗๘ : ๑๑) ได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่กลุ่มของประชาชนก่อให้เกิดการรวมตัวที่สามารถจะกระทำการตัดสินใจใช้ทรัพยากร และมีความรับผิดชอบในกิจกรรมที่กระทำโดยกลุ่ม นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (๒๕๒๗ : ๑๘๓) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งเป็นเหตุเร้าให้กระทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทำให้เกิดความรู้สึกร่วม

รับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย ทวีทอง หงส์วิวัฒน์ (๒๕๒๙ : ๑-๒) อธิบายว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึงการที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกสังคม ในการมีส่วนร่วมประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนเอง เป็นของตนเอง นอกจากการพัฒนาโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะต้องยึดแนวทางปฏิบัติ ๓ ประการ ได้แก่ ๑. ต้องถือว่าชาวบ้านเป็นหลักในการแก้ปัญหา องค์กรภายนอกเป็นเพียงตัวกระตุ้นส่งเสริมและสนับสนุนเท่านั้น ๒. กิจกรรมการพัฒนาต้องเริ่มจากพื้นฐานของชุมชน กล่าวคือ วิถีชีวิตที่ดำรงอยู่ในชุมชนทั้งในอดีตและปัจจุบัน การยึดยึดกิจกรรมการพัฒนาซึ่งกำหนดตามกรอบความคิดของคนภายนอก นอกจากจะไม่นำไปสู่การมีส่วนร่วมที่แท้จริงแล้ว ยังเป็นการทำลายศักยภาพการแก้ปัญหาของชุมชน สร้างลักษณะขาดความมั่นใจในตนเองและปมการพึ่งพอลังภายนอก ๓. ปัญหาบางอย่างระดับการรับรู้ของชุมชน อาจมีข้อจำกัดการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงครอบคลุมถึงการกระจายสื่อสารข้อมูลข่าวสารเพื่อการพัฒนา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการรับรู้ของประชาชน และ

ไวท์ (White, อ้างถึงในปริศนา โกลละสุด, ๒๕๓๔ : ๑๐) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย ๔ มิติ คือ มิติที่ ๑ คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า อะไรควรทำและทำอย่างไร มิติที่ ๒ คือ การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา การลงมือปฏิบัติตามที่ตัดสินใจ มิติที่ ๓ คือ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน มิติที่ ๔ คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการมีส่วนร่วมของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาข้างต้น

สามารถสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมได้ว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงบทบาทในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริหารจัดการชุมชนในระดับต่างๆ เช่น ท้องถิ่นของตน หรือกิจการทางการบริหารของภาครัฐ อย่างเปิดเผย และเต็มความสามารถทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้สึก โดยมีพื้นฐานมาจากความเป็นเจ้าของ มีผลประโยชน์ร่วมในสิ่งที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

๒. ลักษณะการมีส่วนร่วม

รำไพพรรณ แก้วสุริยะ (อ้างถึงในสุนันทา จันทวารา, ๒๕๔๕ : ๑๒-๑๓) กล่าวว่าการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ว่าชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการหรือการพัฒนา เพราะทุกคนในชุมชนเป็นผู้มีส่วนได้และส่วนเสียผลประโยชน์ (Stakeholder) จึงควรจัดตั้งคณะกรรมการซึ่งจะต้องพิจารณาขอบเขต บทบาทหน้าที่ พันธะ ภารกิจของกลุ่มตามกฎหมายภายใต้โครงสร้างองค์กรปกครองท้องถิ่น และการทำงานอย่างไรให้สอดคล้องกัน ซึ่งสามารถจัดการได้ดังนี้ ๑. ร่วมพิจารณากิจกรรมท้องถิ่นในพื้นที่ซึ่งต้องได้รับการยอมรับของประชาชนในพื้นที่ และแต่ละกิจกรรมต้องไม่เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ประเพณี สังคมและวัฒนธรรมสามารถรักษาความเป็นอัตลักษณ์ไว้ได้ ๒. ร่วมกันกำหนดแผนงานและกฎระเบียบ ซึ่งคณะกรรมการในท้องถิ่นต้องมีการประชุมร่วมกันวางแผนการตลาด แผนปฏิบัติการแผนพัฒนา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น และรวมพิจารณาการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวด้วย ๓. ร่วมบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมต่อการจัดการนี้ นับได้ว่าองค์กรท้องถิ่นในฐานะเป็นเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จะต้องมีส่วนได้รับผลประโยชน์ทั้งในทางตรงและทางอ้อม เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าพื้นที่จำหน่ายสินค้า หรือบุคคลในท้องถิ่นมีอาชีพเป็นลูกหาบ เป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เป็นต้น ๔. ร่วมประเมินผลและแก้ไขปัญหา

เพื่อให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานอย่างยั่งยืน ผู้รับผิดชอบจัดการจะต้องร่วมกันประเมินผล ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ นรินทร์ แก้วมีศรี (อ้างในสุนันทา จันทวารา, ๒๕๔๕ : ๙-๑๐) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมนั้นถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจกรรมใดๆ ก็ตามหากประชาชนไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของและลงมือดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองแล้ว กิจกรรมนั้นอาจจะไม่สำเร็จและดำรงอยู่ได้ แต่ถ้าหากว่าประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการอย่างถ่องแท้ จะสามารถมองเห็นผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน ทั้งยังได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอจนเกิดความตระหนักในปัญหาของตนเอง และค้นรณหาทางแก้ไขเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลง จนเกิดการตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงแบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการทุกกระบวนการ ตั้งแต่ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหา การร่วมคิดและหาวิธีแก้ปัญหา ร่วมวางแผนหรือแผนงานหรือโครงการ ร่วมตัดสินใจ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนร่วมปฏิบัติตามนโยบายหรือแผนงานให้บรรลุตามผลที่กำหนดไว้และร่วมควบคุม ติดตามและการประเมินผล

๒. การมีส่วนร่วมไม่แท้จริง เป็นการมีส่วนร่วมเพียงบางส่วนโดยเฉพาะเข้าร่วมในการปฏิบัติตามโครงการที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว

หลักการขั้นตอนในทางปฏิบัติของการมีส่วนร่วม มีดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา และร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งถือว่าสำคัญ เพราะถ้าชุมชนไม่สามารถรับรู้และเข้าใจในปัญหาด้วยตนเองแล้ว การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ก็ไม่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลในชุมชนได้ ดังนั้น บุคคลในชุมชนต้องมาทำความเข้าใจและรับรู้ปัญหา เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรม และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

๒. การมีส่วนร่วมในการวางแผน และดำเนินกิจกรรม กล่าวคือ เมื่อบุคคลในชุมชนได้รับรู้และเข้าใจในปัญหาของตนเองแล้ว ก็จำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะวางแผนและการดำเนินกิจกรรมเพื่อหาแนวทางที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหานั้น รวมทั้งการคัดเลือกแนวทางที่ดีที่สุด เพื่อให้แก้ไขปัญหานั้นได้ถูกต้อง และตรงประเด็นปัญหา

๓. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างความรู้ถึงความ เป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นกับชุมชน ทำให้มองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

๔. การมีส่วนร่วมและการติดตามประเมินผล การดำเนินกิจกรรมใดๆ ก็ตามแต่ถ้าหากบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการติดตามประเมินผลแล้วจะทำให้บุคคลเหล่านั้นได้ทราบถึงระดับของผลงานที่ตนเองได้ปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงในครั้งต่อไป

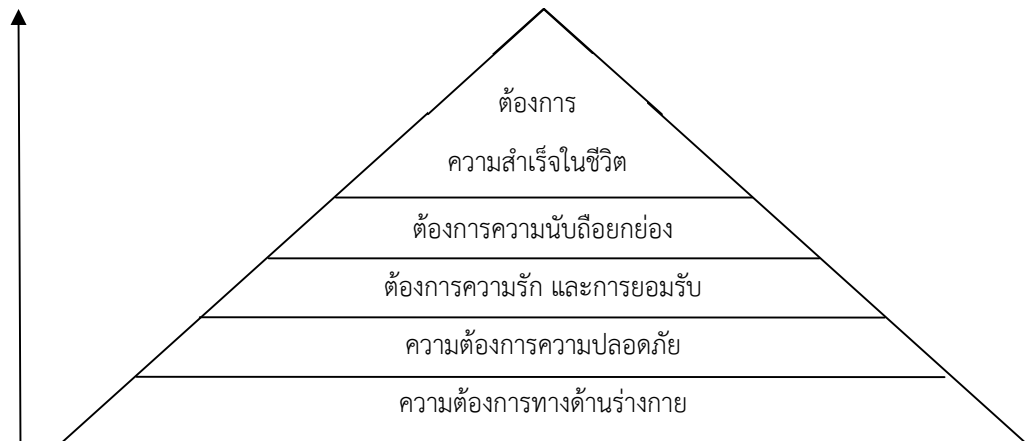
๕. จากแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ลักษณะของการมีส่วนร่วม ซึ่งนักวิชาการต่างๆ ได้กล่าวไว้ สามารถสรุปองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาได้ ๔ ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วม

ในการเสนอความคิด การวางแผนและการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการและการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการรับและแบ่งปันผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

๓. ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory of motivation, สิวัดมน์ ศิริรินทร์ และภาวนา สายชู, ๒๕๕๔ : ๒๔๕-๒๔๗) สมมุติฐานของทฤษฎีนี้คือ

๑. เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการมากมาย และไม่มีที่สิ้นสุด
๒. สามารถจัดลำดับความต้องการเหล่านั้นตามความสำคัญได้เป็นขั้นๆ
๓. มนุษย์จะแสวงหาความต้องการที่มีความสำคัญหรือความจำเป็นมากกว่าก่อนเสมอ
๔. เมื่อได้ในสิ่งที่ต้องการแล้ว ความจำเป็นหรือความต้องการนั้นจะหมดไป
๕. จะเริ่มสนใจในความต้องการที่มีความสำคัญเป็นลำดับรองลงมา ลำดับขั้นของความ ต้องการ หรือความจำเป็นเรียงตามลำดับดังนี้

ภาพที่ ๒.๑ แสดงลำดับขั้นความต้องการตามทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์

๑. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological need) เป็นความต้องการพื้นฐานที่ใช้ในการดำรงชีวิต คือ ความต้องการปัจจัยสี่ การพักผ่อน
๒. ความต้องการความปลอดภัย (Safety need) ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ มีความมั่นคงในชีวิต ปลอดภัยจากโรคร้ายไข้เจ็บ ได้รับความคุ้มครอง
๓. ความต้องการความรักและการยอมรับ (Love and belongingness need) ทั้งในแง่ของผู้รับและผู้ให้ ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ
๔. ความต้องการความนับถือยกย่อง และสถานะจากสังคม (Esteem and status need) ทั้งจากตนเอง และบุคคลอื่นในสังคม ต้องการมีชื่อเสียง มีฐานะ ทางสังคมที่ดี มีคนนับหน้าถือตา เป็นคนรู้จักในวงสังคม มีศักดิ์ศรี
๕. ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-actualization need) เป็นความต้องการที่ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล เป็นความฝันสูงสุดที่ต้องการให้ไปถึง

จากทฤษฎีความต้องการ ของ มาสโลว์ จะเห็นได้ว่าการที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมนั้น จำเป็นต้องเข้าใจถึงธรรมชาติ แห่งความต้องการของตัวบุคคลอย่างถ่องแท้ ดังนั้น การที่บุคคลต้องการการมีส่วนร่วมนั้น บุคคลเหล่านั้นต้องมีพร้อมและเท่าเทียมในเรื่องปัจจัยสี่ มีความปลอดภัยในการอยู่อาศัย มีการยอมรับในกลุ่มตำบลเดียวกัน สิ่งเหล่านี้จะให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ และความพร้อมที่จะสร้างความร่วมมือมากยิ่งขึ้น

๔. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการจัดการการท่องเที่ยว

แนวความคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นแนวคิดที่ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของประชาชนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนรู้จักวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ที่ตนเองเป็นอยู่และพร้อมจะเปลี่ยนแปลงเมื่อจำเป็น กระบวนการพัฒนายังจะเกิดไปด้วยความสมัครใจ ปราศจากการบังคับ ประชาชนจะมีบทบาทหลักในการพัฒนาสามารถพัฒนาและพึ่งตนเองได้และผลแห่งการพัฒนายังจะตกอยู่กับประชาชนในชุมชนนั่นเอง และการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการปูพื้นฐานให้มีการสร้างประชาธิปไตยขึ้นในชุมชนได้อย่างมั่นคง

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (๒๕๔๒ : ๒๘) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชนทางการท่องเที่ยวไว้ว่า การสนับสนุนส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่น ได้ เข้ามามีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนโดยที่ให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์และมีรายได้จากการท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืนแต่ ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (อ้างถึงใน อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์, ๒๕๓๙ : ๙) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาจะต้องเกี่ยวกับ การร่วมศึกษาปัญหา สาเหตุ และความต้องการของชุมชนการร่วมคิดสร้างรูปแบบการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของชุมชนการร่วมกำหนดทิศทาง แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ การร่วมบริหารงานตามขีดความสามารถ

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (๒๕๕๕ : ๔๕-๔๖) จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นภาคการท่องเที่ยวให้ขยายตัวและเกิดความยั่งยืนและเพื่อเร่งรัดและสร้างศักยภาพในการหารายได้จากการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้มีความพร้อมทั้งด้านคุณภาพการแข่งขันและให้เกิดการสร้างรายได้และกระจายรายได้ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยกำหนดยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติโดยผ่านกลไกการมีส่วนร่วมทั้งในภาครัฐส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้สิทธิชุมชนในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติและมีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งหมายถึงชุมชนย่อมมีสิทธิในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและสาธารณประโยชน์ร่วมกับธรรมาภิบาลภาครัฐ ดังนั้น ภาครัฐควรเร่งบทบาทในการสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติตลอดจนพัฒนามาตรฐานใน

การให้บริการตลอดจนบุคลากรที่ให้บริการด้านการท่องเที่ยวในภาคชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการ ซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพเพียงพอที่จะรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว และการเปิดการค้าเสรีอาเซียน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมแสดงบทบาทในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนโดยการสร้างเครือข่ายชุมชนและแบ่งปันความรู้และเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน โดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จะเป็นแรงผลักดันให้ภาคการเมือง ภาครัฐ เอกชน ดำเนินการบริหารจัดการควบคุมดูแลและใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยใช้กลไกกระบวนการแผนชุมชน สร้างการบูรณาการและความเชื่อมโยงกับแผนท้องถิ่นและแผนระดับต่างๆ โดยกระบวนการแผนชุมชนจะเป็นเครื่องมือสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้ชุมชนรู้จักตนเอง รู้จักชุมชน ทunesทางสังคม ตลอดจนทรัพยากรที่มีอยู่สามารถจัดการตนเองให้บรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนาได้ส่งผลให้ชุมชนครอบครัวและคนในครอบครัวสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมตลอดทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีพัฒนาในพื้นที่ในกระบวนการจัดทำแผนชุมชนและเชื่อมโยงให้เกิดการบูรณาการกับแผนท้องถิ่นและแผนในลำดับที่สูงกว่า อาทิ แผนจังหวัด กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (๒๕๔๐) (อ้างในภราเดช พยัฆวิเชียร, ๒๕๔๓ : ๕) ได้กล่าวถึงหลักการของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ๑๐ หลักการ คือ

๑. Using Resource Sustainable การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี ทั้งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญและเป็นแนวทางการทำธุรกิจในระยะยาว

๒. Reducing Over-consumption and Waste การลดการบริโภคมากเกินไป และการลดของเสีย จะช่วยเสียดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาวและเป็น การเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยว

๓. Maintaining Diversity การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในระยะยาว และช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว

๔. Integrating Tourism in to Planning การประสานงานการพัฒนาการท่องเที่ยว เข้ากับกรอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาแห่งชาติ การพัฒนาท้องถิ่น และการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อม จะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยวในระยะยาว

๕. Supporting Local Economy การท่องเที่ยวที่รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาด้านราคา และคุณค่าของสิ่งแวดล้อมไว้ ไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการประหยัด แต่ยัง ป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้ถูกทำลายอีกด้วย

๖. Involving Local Communities การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ของท้องถิ่นในสาขา การท่องเที่ยว ไม่เพียงแต่สร้างผลตอบแทนแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อมโดยรวม แต่ยังช่วยยกระดับ คุณภาพการจัดการการท่องเที่ยวอีกด้วย

๗. Consulting Stakeholders and Public การปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ ระหว่างผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้อง มีความจำเป็นในการที่จะ ร่วมงานไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งร่วมแก้ปัญหาและลดข้อขัดแย้งในผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน

๘. Training Staff การฝึกอบรมบุคลากร โดยสอดแทรกแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืนต่อบุคลากรท้องถิ่นทุกระดับ จะช่วยยกระดับการบริการการท่องเที่ยว

๙. Marketing Tourism Responsible การตลาดที่จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารอย่างพร้อมมูลจะทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและเคารพในสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว และจะช่วยยกระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวด้วย

๑๐. Undertaking Research การวิจัยและการติดตามตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต่อการช่วยแก้ปัญหา และเพิ่มผลประโยชน์ต่อแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และนักลงทุนและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยยังได้กล่าวว่าลักษณะสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนประกอบด้วย

๑. การพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค ควรส่งเสริมและพัฒนาการ การท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างจริงจังก่อนการพัฒนาสู่การท่องเที่ยวระหว่างประเทศอย่างค่อยเป็นค่อยไป

๒. การมีส่วนร่วมของ คนในท้องถิ่น (Local Participation) ควรส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโครงการต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของ ประชาชน ส่วนใหญ่ในพื้นที่

๓. ขอบเขตของการพัฒนาการท่องเที่ยว (Scale of Tourism Development) ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยให้ความสำคัญกับขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ควรพยายามผลักดันให้การท่องเที่ยวได้รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่นั้นๆ

๔. การใช้วัสดุและผลผลิตจากท้องถิ่น (Local Product) ควรสนับสนุนการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นในการก่อสร้างตลอดจนการใช้ประโยชน์จากผลผลิตต่างๆ ของคนท้องถิ่นซึ่งจะช่วยลดดุลการค้ากับต่างประเทศได้ทางหนึ่ง และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่นอีกด้วย ด้วย

๕. การกระจายรายได้ (Income Distribution) การพัฒนาการท่องเที่ยวควรเป็นรูปแบบที่จะนำรายได้เข้าท้องถิ่นนั้นให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ระยะยาวของชุมชน

๖. การจ้างงาน (Employment) คุณภาพของงานสำหรับประชาชน ในท้องถิ่นควรเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว กล่าวคือ มุ่งส่งเสริมรูปแบบของงานที่มีความน่าสนใจและได้รับผลตอบแทนสูง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (๒๕๓๙ : ๑๒-๑๓) กล่าวว่าเป้าหมายสำคัญที่สุดของการพัฒนาการท่องเที่ยว นั้น คือความพยายามที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งจะพิจารณาได้จากองค์ประกอบ ๔ ประการ คือ

๑. ต้องดำเนินการในเรื่องขอบเขตความสามารถของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมวิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการด้านการท่องเที่ยว

๒. ต้องตระหนักต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการด้านการท่องเที่ยว

๓. ต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

๔. ต้องขึ้นตามความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและประชาชนในชนบทท่องเที่ยว

ปรีชา เปี่ยมพงศ์ศานต์ (๒๕๓๘ อ้างในอิศิยา อุติผล, ๒๕๔๒ : ๒๒) ได้ให้หลักการสำคัญของการพัฒนาแบบยั่งยืน โดยมองจากมิติที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม การพัฒนาควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมพื้นบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒. ความยั่งยืนทางสถาบัน การตัดสินใจของชุมชนและการจัดตั้งองค์การสังคมต้องสอดคล้องกับหลักนิเวศวิทยาท้องถิ่น

๓. การมีส่วนร่วม การพัฒนามาจากข้างล่างโดยให้ชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิ์ในการจัดการทรัพยากรของตนเอง

๔. ความยุติธรรมทางสังคม ความมั่นคงของการดำรงชีวิตต้องครอบคลุมกลุ่มชนผู้ยากไร้ในปัจจุบันและคนรุ่นหลังในอนาคตอันยาวไกล

แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

๑. ความหมายของการท่องเที่ยว

องค์การสหประชาชาติ (อ้างใน บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, ๒๕๔๓ : ๒-๓) ได้นิยามคำว่า การท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางที่มีเงื่อนไข ๓ ประการ คือ

๑. การเดินทางที่ไม่ได้ถูกบังคับหรือเพื่อสินจ้าง

๒. การเดินทางที่มีจุดมุ่งหมายปลายทาง ที่จะไปอยู่เป็นการชั่วคราว และต้องเดินทางกลับที่อยู่หรือภูมิลำเนาเดิม

๓. มีความมุ่งหมายในการเดินทาง ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือไปอยู่ประจำ ดักลาส ฟอสเตอร์ (อ้างในบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, ๒๕๔๓ : ๓-๔) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวในแง่ของความมุ่งหมายในการเดินทางของนักท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งได้เป็น ๘ ประการ คือ

๑. การท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนในวันหยุด

๒. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมและศาสนา เป็นการเดินทางเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมต่างๆ เช่น การศึกษาความเป็นอยู่ การชมศิลปะ ดนตรี ละคร เป็นต้น

๓. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา เป็นการเดินทางเพื่อการทำวิจัย การศึกษา สอนหนังสือ ฝึกอบรม หรือการดูงาน ซึ่งต้องพำนักในสถานที่นั้นๆ เป็นเวลานาน

๔. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาและบันเทิง คือการเดินทางไปชมหรือร่วมการแข่งขันกีฬา หรือนันทนาการต่างๆ

๕. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ

๖. การท่องเที่ยวเพื่องานอดิเรก หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อทำงานอดิเรก เช่น การวาดภาพ การเขียนนวนิยาย เป็นต้น

๗. การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติมิตร

๘. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ เป็นการเดินทางของนักธุรกิจที่จัดเวลาบางส่วนของการเดินทางหลังจากธุรกิจเสร็จสิ้นแล้ว ใช้เวลาในการท่องเที่ยวเดินทางกลับ

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (๒๕๔๒ : ๑๘) กล่าวถึง การท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางเพื่อความเพลิดเพลินและพักผ่อนหย่อนใจ เป็นการจากที่อยู่อาศัย ไปยังที่อื่นชั่วคราว เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ และเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

แวลิน สมิต (อ้างใน ศิริ ฮามสุโพธิ์, ๒๕๓๙ : ๖๕-๖๖) แบ่งประเภทการท่องเที่ยวออกเป็น ๘ ประเภท คือ

๑. การท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ เป็นการท่องเที่ยวเพื่อสังเกตการณ์แสดงออกทางวัฒนธรรม และแบบแผนการใช้ชีวิตประจำวันของชนต่างสังคม ต่างเผ่าพันธุ์ รวมทั้งการเดินทางไปเยี่ยมเยียนบ้านเกิดเมืองนอน

๒. การท่องเที่ยวเพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นการท่องเที่ยวที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวโดยใช้สิ่งดึงดูดใจประเภทธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การชื่นชมต่อความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้คนและสภาพแวดล้อม

๓. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรม คือ การท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสและเข้าร่วมการใช้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงประวัติความเป็นมา และการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของตน

๔. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์ เป็นการท่องเที่ยวเพื่อชม พิพิธภัณฑสถาน โบราณวัตถุ โบราณสถานที่เน้นความรุ่งเรืองในอดีต

๕. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ เป็นการรวมเอาการท่องเที่ยวเข้ากับการเดินทางเพื่อธุรกิจ เช่น การจัดประชุม สัมมนาของสมาคม องค์กร หน่วยงานต่างๆ ซึ่งมักจะเลือกสถานที่จัดประชุมในสถานที่ที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว และบรรจุเรื่องของการท่องเที่ยวไว้ในโปรแกรมด้วย

๖. การท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ เช่นการเข้าร่วมแข่งขันกีฬา การอาบแดด การใช้บริการนันทนาการเพื่อรักษาโรค การแข่งขันกอล์ฟ เป็นต้น

๗. การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล คือ การท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อเป็นรางวัลแก่พนักงานเพื่อเป็นสวัสดิการ หรือเพื่อเป็นการกระตุ้นการเร่งยอดขายของพนักงาน การท่องเที่ยวประเภทนี้หน่วยงานหรือบริษัทจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด

๘. การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา โดยปกติในการจัดการประชุมสัมมนาทางผู้จัดจะบรรจุรายการท่องเที่ยวไว้ในโปรแกรมการเดินทางด้วยเสมอ

กล่าวโดยสรุปได้ว่าการท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจากสถานที่ซึ่งเป็นที่พักอาศัยอยู่ประจำไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราว และเดินทางกลับไปยังที่พักอาศัยเดิม โดยการเดินทางนั้นไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพโดยตรง แม้ว่าจะรูปแบบการท่องเที่ยวบางประเภทจะมีเรื่องของอาชีพ หรือธุรกิจการงานเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่บ้าง เช่น การจัดประชุมสัมมนา เป็นต้น การ

เดินทางไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตามสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการได้รับคือ ความสุข ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน ความรู้และประสบการณ์ใหม่

ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยว

๑. ความหมายของภาพลักษณ์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ คำว่า ภาพลักษณ์ (อ่านว่า พาบ-ลัก) ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า image แปลตามศัพท์ว่า ลักษณะของภาพที่เห็นส่วนใหญ่ใช้ในความหมายว่าภาพของบุคคล องค์กร สถาบัน ตามที่สาธารณชนมองเห็น เป็นภาพที่เกิดขึ้นในใจของคนที่เห็น มักเกิดจากลักษณะ การกระทำ หรือพฤติกรรมของบุคคล องค์กร หรือสถาบันนั้นๆ

Boulding (๑๙๗๕) ได้อธิบายว่า “ภาพลักษณ์” เป็นความรู้ความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะความรู้นั้นเป็นความรู้ที่เราสร้างขึ้นเองเฉพาะตน เป็นความรู้เชิงอัตวิสัย (Subjective Knowledge) ซึ่งประกอบด้วย “ข้อเท็จจริงคุณค่าที่เราเป็นผู้กำหนด โดยแต่ละบุคคลจะเก็บสะสมความรู้เชิงอัตวิสัยเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวที่ได้ประสบและมีความเชื่อว่าเป็นจริง เนื่องจากคนเราไม่สามารถที่จะรับรู้และทำความเข้าใจกับทุกสิ่งได้ครบถ้วนเสมอไป เรามักจะได้เฉพาะภาพบางส่วนหรือลักษณะกว้างๆ ของสิ่งเหล่านั้น ซึ่งอาจไม่ชัดเจนแน่นอนเพียงพอแล้วมักตีความหมาย (Interpret) หรือให้ความหมายแก่สิ่งนั้นๆ ด้วยตัวเราเอง ความรู้เชิงอัตวิสัยนี้จะประกอบกันเป็นภาพลักษณ์ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในโลกตามทัศนะของเรา และพฤติกรรมที่เราแสดงออกก็จะขึ้นอยู่กับภาพลักษณ์ของสิ่งนั้นๆ ที่เรามีอยู่ในสมองด้วย

จากการได้ศึกษาความหมายของภาพลักษณ์ สรุปว่าภาพลักษณ์เป็นกระบวนการทางความคิด ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อและความประทับใจที่เกิดจากการรวมความรู้และประสบการณ์เข้าด้วยกัน ทำให้เกิดการรับรู้และมีสิ่งที่ปรากฏขึ้นในใจ สิ่งนั้นจะเชื่อมโยงอยู่ภายในใจ สร้างการจดจำและความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่าง

๒. ประเภทของภาพลักษณ์

พจน์ ใจชาญสุขกิจ (๒๕๔๙) ได้กล่าวถึงประเภทของภาพลักษณ์ว่าสามารถจำแนกออกเป็น ๖ ประเภทสำคัญ ดังนี้

๑. ภาพลักษณ์ซ้อน (Multiple Image) เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากภาพใหญ่ของสังคม เป็นความหลากหลายของสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ ความรู้ ความเชื่อ การศึกษา พื้นฐานที่มาที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับการที่มีความรู้และมีประสบการณ์แตกต่างกันไปด้วย รวมทั้งอาจมองในเรื่องเดียวกันในมุมมองและทัศนคติที่แตกต่างกันได้

๒. ภาพลักษณ์ปัจจุบัน (Current Image) เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจริง ณ ปัจจุบัน ทั้งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ โดยการปรุงแต่ง โดยการเจตนาสร้างให้เกิดขึ้น หน้าที่ที่ต้องกระทำคือ การรู้จักค้นหาภาพลักษณ์ในปัจจุบันเพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขภาพลักษณ์ที่มีแต่เดิมหรือภาพลักษณ์ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม และสำรวจ ตรวจสอบ ทบทวนเปรียบเทียบภาพลักษณ์ที่มีอยู่เดิมกับภาพลักษณ์ปัจจุบันให้สอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบัน และคงภาพลักษณ์เดิมที่ดีอยู่แล้วให้คงอยู่ต่อไป ด้วยการสร้างภาพลักษณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นมา

๓. ภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนา (Wish Image) เป็นภาพลักษณ์ ที่ตอบสนองความต้องการของบุคคล โดยนำภาพลักษณ์ที่ได้ทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และปรับปรุงแก้ไขให้ เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ มีความปรารถนาที่ต้องการให้มีหลักการทำงานที่อยู่บนพื้นฐานของ คุณภาพ ซึ่งเปรียบเสมือนการกำหนดเป้าหมายให้กับตนเอง องค์กร

๔. ภาพลักษณ์สินค้าและบริการ (Product/Service Image) ในตัวสินค้า และบริการแล้วแต่มีภาพลักษณ์ในตัวเองไม่ต่างกับบุคคลหรือองค์กร เพียงแต่มีลักษณะ ภาพลักษณ์ที่สัมผัสได้ จับต้องได้ และเป็นรูปธรรมมากกว่า จนเป็นเอกลักษณ์ ขององค์กรนั้นว่าเป็น ผลิตภัณฑ์ และบริการใดที่นำเสนอต่อสาธารณชน

๕. ภาพลักษณ์ตราสินค้า (Brand Image) เป็นส่วนหนึ่งที่น่าเสนอควบคู่ไป กับภาพลักษณ์ของ สินค้าและบริการ โดยเฉพาะการสร้างเป็นเอกลักษณ์ให้จดจำได้ว่าสินค้านี้หรือ การสื่อสารด้วยถ้อยคำหรือวลีแบบนี้เป็นของสินค้า และบริการประเภทใด การออกแบบสัญลักษณ์ที่ แตกต่างกันแม้ว่าจะเป็นสินค้าชนิดเดียวกันก็ตาม เป็นต้น

๖. ภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Image) เป็นภาพลักษณ์ขององค์กร หนึ่งๆ ที่ดูภาพรวมหรือภาพกว้างขององค์กร และได้รวมเอาภาพลักษณ์ต่างๆ ข้างต้นเข้ามาไว้ใน ภาพลักษณ์องค์กร ไม่ว่าจะสินค้าบริการ ตราสินค้า ความแตกต่างหลากหลาย การบริหารจัดการ เป้าหมายขององค์กร เป็นต้น เพื่อให้เห็นถึงภาพลักษณ์เฉพาะองค์กรหนึ่งๆ ออกมาประเภทของ ภาพลักษณ์ทั้ง ๖ ประการนี้ เป็นการมองจากมุมมองของสังคมนับตั้งแต่ระดับบุคคล และ องค์กรที่ รวมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจว่าภาพลักษณ์ไม่ได้เกิดขึ้นแต่เพียงระดับการ ทำงานขององค์กรเท่านั้น แต่บุคคล หรือ สินค้า และบริการก็สามารถสร้างภาพลักษณ์ได้เช่นกัน

๓. การประเมินภาพลักษณ์

รุ่งรัตน์ ชัยสำเร็จ (๒๕๔๑) ได้กล่าวถึง การประเมินภาพลักษณ์เพื่อส่งเสริม การตลาดว่าเป็นที่ถกเถียงกันทั้งในวงวิชาการและในทางปฏิบัติอยู่เสมอว่าจะทำการประเมิน ภาพลักษณ์อย่างไรให้เกิดความแม่นยำเที่ยงตรง และ เชื่อถือได้สูงสุด รวมไปถึงการประเมินว่า ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นในสายตาของกลุ่มเป้าหมายนั้นสอดคล้องกับภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ แต่เดิมหรือไม่ สิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยแนวคิดและวิธีการประเมินที่ชัดเจนและเหมาะสม ดังนั้น การกำหนดกลุ่มเป้าหมายดัชนีชี้วัด และเกณฑ์วัดระดับของการประเมินให้ชัดเจนจึงเป็นส่วนประกอบ สำคัญอย่างยิ่งซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมายของการประเมิน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของการประเมินในแต่ละ ครั้ง โดยสามารถแบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๒ กลุ่มหลัก คือ

- กลุ่มประชาชนในท้องถิ่นกลุ่มประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยในท้องถิ่นเดียวกัน หน่วยงานหรือองค์กรที่ตั้งอยู่
- กลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มประชาชนที่นอกเหนือจากข้อข้างต้นแต่มีความสัมพันธ์กับหน่วย งาน หรือองค์กรในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคม

๔. ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

Echtner & Ritchie (๒๐๐๓) ภาพลักษณ์สถานที่ คือ องค์กรรวมความประทับใจที่มี ต่อสถานที่หนึ่งๆ หรือการรับรู้เกี่ยวกับสถานที่หนึ่งๆ เช่น ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร

สภาพแวดล้อมที่พื้ๆ ซึ่ง เป็นภาพลักษณะที่เกิดจากการที่นักท่องเที่ยวประเมินต่อสถานที่หรือ ประเมินต่อสภาพแวดล้อมของสถานที่นั้นๆ โดยภาพลักษณ์สถานที่จะมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือก เดินทางของนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวไปยัง สถานที่ที่มีภาพลักษณ์ที่ดีเช่น สถานที่ที่มีชื่อเสียง ที่มีความสวยงาม มีความสะอาด และมีความ ปลอดภัยในทางตรงกันข้ามนักท่องเที่ยวจะหลีกเลี่ยงที่จะเดินทางไปยังสถานที่ที่มีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี กล่าวคือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะไม่เลือกเดินทางไปยังสถานที่ที่สกปรก สถานที่ที่ไม่ปลอดภัย สถานที่ที่มีความไม่มั่นคงทางการเมืองหรือเกิดการประท้วง การจลาจล เป็นต้น ดังนั้น สถานที่จำเป็น ต้องบริหารจัดการภาพลักษณ์อย่างละเอียดอ่อนเพราะคือด้านที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกเดินทางไป ยังจุดหมายนั้นๆ

Leisen (๒๐๐๑) ภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวส่งผลต่อพฤติกรรม การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะมีการรับรู้ถึง ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวจากการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งที่เป็นแหล่งข้อมูลอิสระ แหล่งข้อมูลจากหน่วยการตลาดของแหล่งท่องเที่ยว และประสบการณ์ตรง ของนักท่องเที่ยว

Baloglu & McCleary (๑๙๙๙) ภาพลักษณ์ของสถานที่ประกอบด้วยภาพลักษณ์ที่ เกิดจากการรับรู้ (Cognitive Image) ภาพลักษณ์ที่เกิดจากความรู้สึกหรือทัศนคติ (Affective Image) และภาพลักษณ์ที่มีต่อสถานที่โดยรวม (Overall/Global Image) ภาพลักษณ์ที่เกิดจากการรับรู้ (Perceptual/Cognitive Image) เป็นการรับรู้ที่เกิดจากการเห็นหรือการได้ยินจากสื่อต่างๆ รวมถึง การรับรู้ที่ตนเองได้เห็นหรือมีประสบการณ์การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆซึ่งภาพลักษณ์ที่เกิด จากการรับรู้เป็นภาพลักษณ์ที่ก่อให้เกิดความเชื่อ (Beliefs) หรือความรู้ (Knowledge) เกี่ยวกับแหล่ง ท่องเที่ยวต่างๆ ได้แก่ ความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ประเพณีและวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ เป็นต้น ซึ่งความเชื่อหรือความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับมาจากแหล่งข้อมูลตามสื่อต่างๆ จะเป็นปัจจัย หนึ่งในการจูงใจหรือการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดความอยากรู้อยากเห็นและเกิดความสนใจที่จะมา สัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ นั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวใหม่ที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์กับ แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ มาก่อน

ภาพลักษณ์ที่เกิดจากความรู้สึกหรือทัศนคติ (Affective Image) เป็นภาพลักษณ์ที่ เกิดจากความรู้สึกที่ถูกประเมินหลังจากนักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ต่างๆ หรือเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเห็นหรือการได้ยิน ทำให้ นักท่องเที่ยวมีทัศนคติหรือมีความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีต่อสถานที่ต่างๆ นั้น

ภาพลักษณ์ที่มีต่อสถานที่โดยรวม (Overall/Global Image) เป็นภาพลักษณ์ที่เกิด จากการเรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ (Cognitive Image) และภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับการประเมิน ความรู้สึกต่อคุณลักษณะต่างๆของสถานที่นั้น (Affective Image) เกิดเป็นองค์รวมหรือภาพรวม สะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิดของนักท่องเที่ยวที่มีต่อภาพลักษณ์ใหญ่ของสถานที่นั้นๆ กล่าวคือ ภาพลักษณ์ตามคุณลักษณะต่างๆ ของสถานที่ เช่น ทิวทัศน์ภูมิประเทศอากาศ สถาปัตยกรรม วัฒนธรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น และความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีต่อ

คุณลักษณะต่างๆ นั้น เป็นปัจจัยที่มีผลต่อภาพลักษณ์โดยรวมของจังหวัดหรือภาพลักษณ์ของประเทศหนึ่งๆ

๕. ความสำคัญของภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ตติยาพร จารุมณีรัตน์ (๒๕๔๘) ภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวหรือประชาชนในท้องถิ่นมีต่อแหล่งท่องเที่ยวนั้น เป็นองค์ประกอบสำคัญของการสร้างความคาดหวังของนักท่องเที่ยว ดังนั้นนักท่องเที่ยวจะพึงพอใจหรือไม่ต่อการเดินทางมาพักผ่อนหย่อนใจขึ้นอยู่กับความคาดหวังและภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวมีต่อสถานที่นั้นๆ เพราะนักท่องเที่ยวจะเปรียบเทียบความคาดหวังและภาพลักษณ์ของสถานที่นั้นๆ กับประสบการณ์จริง เพราะฉะนั้น หากนักท่องเที่ยวพบว่าประสบการณ์จริงเหมือนหรือเกินความคาดหวัง ภาพลักษณ์ของสถานที่นั้นๆ จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามหากนักท่องเที่ยวพบว่าประสบการณ์จริงไม่ตรงกับความคาดหวัง ภาพลักษณ์ของสถานที่นั้นๆ ก็เปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ลง และนักท่องเที่ยวก็จะให้ข้อมูลดังกล่าวแก่ผู้อื่น เป็นผลทำให้เกิดภาพลักษณ์ในเชิงลบกับสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ

๖. ปัจจัยที่ใช้ในการวัดภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ที่มีผลต่อการท่องเที่ยวสามารถจำแนกออกเป็น ๘ ด้านดังนี้ วุฒิชชาติ สุนทรสมัย (๒๕๕๑)

๑. ด้านประสบการณ์หมายถึง การศึกษาถึงความเป็นมาตรฐาน การมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพ การมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การมีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวกลางคืนที่สวยงาม และ โรงแรมที่พักเหมาะสม

๒. ด้านสิ่งดึงดูดใจ หมายถึง การศึกษาถึงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เทศกาล ศิลปะ การช่าง สิ่งปลูกสร้าง และธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์และน่าสนใจ

๓. ด้านราคาและสภาพแวดล้อม หมายถึง การศึกษาถึงราคาสินค้าที่มีความเหมาะสมเป็นมาตรฐาน อากาศและสภาพแวดล้อมดีไม่มีสิ่งปฏิกูล และสามารถเดินเที่ยวชมธรรมชาติได้

๔. ด้านการพักผ่อนและผ่อนคลาย หมายถึงการศึกษาถึงสถานที่ที่ไม่อึดอัด วุ่นวายเป็นสถานที่ ที่สามารถหลีกเลี่ยงความวุ่นวายให้กับชีวิต และสามารถใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจได้ดี

๕. ด้านความน่าตื่นเต้นและการผจญภัย หมายถึงการศึกษาถึงสถานที่ที่สามารถค้นพบ และทำสิ่งตื่นเต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยได้ เช่น การเดินป่า แคมป์ โต้เขา เป็นต้น

๖. ด้านการเรียนรู้หมายถึง การศึกษาถึงสถานที่ที่สามารถเรียนรู้และค้นพบ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตใหม่ๆ หรือเกิดความนิยมชมชอบต่อวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ และการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆจากการเดินทางมาท่องเที่ยว

๗. ด้านสังคม หมายถึง การศึกษาถึงประชากรในแหล่งท่องเที่ยวว่ามีความสนใจและวิถีชีวิตที่คล้ายกัน การมีน้ำใจ อภัยภัยมิตรที่ดีและ การมีปฏิสัมพันธ์ความสามัคคีกัน

๘. ด้านชื่อเสียง หมายถึง การศึกษาถึงการเล่าประสบการณ์การท่องเที่ยวในสถานที่นั้นๆ ให้เพื่อนหรือบุคคลอื่นรับฟัง

สรุป

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิด้านแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ยึดข้อมูลแนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน การท่องเที่ยว ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในด้านต่างๆ มีเรื่องผลกระทบของการท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างการพัฒนาคมน การบริหารจัดการของจังหวัดภูเก็ต ทิศทางการขับเคลื่อนโดยใช้วิธีศึกษาแบบเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์เชิงลึกแก่ผู้เกี่ยวข้องในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยที่ได้จากการเก็บข้อมูลจะมีในบทต่อไป

บทที่ ๓

ยุทธศาสตร์การพัฒนากองท้องเที่ยว

การพัฒนากองท้องเที่ยวของประเทศในระยะที่ผ่านมา ได้สะท้อนให้เห็นความสำเร็จของการเติบโตในเชิงปริมาณทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวแต่ยังคงมีปัญหาในเชิงคุณภาพที่เป็นภัยคุกคามต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต อาทิ ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวจากการกระจัดตัวของนักท่องเที่ยว ปัญหาความปลอดภัยนักท่องเที่ยวขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเข้าถึงและการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวและการรองรับการขยายตัวของสาขาการท่องเที่ยวใหม่ๆ บุคลากรการท่องเที่ยวยังขาดแคลนทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น ในขณะที่โอกาสทางการตลาดยังมีอีกมากจากการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของนักท่องเที่ยวในตลาดโลก รวมถึงปัจจัยการเปลี่ยนแปลงในตลาดโลกที่จะเป็นทั้งปัจจัยเสี่ยงและสร้างโอกาสให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย ดังนั้น การกำหนดทิศทางการพัฒนากองท้องเที่ยวไทยในระยะ ๓ ปีถัดจากนี้ไป จึงต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลของการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายการเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนภายใต้ภารกิจที่จะต้องดำเนินการควบคู่และเกื้อหนุนกันไปทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมตลาด ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการและด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนาวัดดังนี้

วิสัยทัศน์

“วางรากฐานการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพอย่างมีดุลยภาพและยั่งยืน”

พันธกิจ

๑. กระตุ้นตลาดท่องเที่ยวคุณภาพให้ได้ตามเป้าหมาย
๒. พัฒนาศักยภาพสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและชุมชน
๓. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการทำงานเชิงบูรณาการเชื่อมโยงระดับชาติ ภูมิภาค และท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ในด้านปริมาณการท่องเที่ยว

ผลการพัฒนาที่ผ่านมาอาจกล่าวได้ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยอยู่ในภาวะขาดสมดุล และมีความเสี่ยงต่อการเติบโตอย่างไม่ยั่งยืนค่อนข้างสูง เนื่องจากการเติบโตเป็นไปในลักษณะก้าวกระโดดจนเกิดปัญหาการรองรับไม่เพียงพอ และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยส่วนแบ่งตลาด ๑ ใน ๓ ของนักท่องเที่ยว ทั้งหมดมาจาก ๒ ตลาด คือ ตลาดจีนและรัสเซีย และรายได้จากการท่องเที่ยวกว่า ๒ ใน ๓ มาจากจังหวัดท่องเที่ยวเพียง ๕ จังหวัด ดังนั้น หากเกิดเหตุการณ์ทางลบในตลาดหรือ

จังหวัดท่องเที่ยวหลัก จะส่งผลต่อการเติบโตของนักท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทันที ซึ่งเคยปรากฏชัดเจนในช่วงวิกฤตต่างๆ ที่ผ่านมา เช่น เหตุภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ จ.ภูเก็ต เหตุมหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔ และเหตุความไม่สงบทางการเมืองในกรุงเทพฯ เป็นต้น

ดังนั้น การผลักดันและนำประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ของรัฐบาลโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ นั้น จะต้องสร้างความสมดุลระหว่างการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว และการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนเพื่อวางรากฐานการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนในระยะยาว ในขณะที่เดียวกันจะต้องทำให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้เพื่อฟื้นฟูสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศระยะสั้นเช่นกัน

ยุทธศาสตร์ด้านการตลาด มีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. ปรับภาพลักษณ์ประเทศไทยในได้แบรนด์ Amazing Thailand (Rebranding) ยกระดับตำแหน่งทางการตลาด (Positioning) จากการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายและคุ้มค่า (Variety and Value for Money Destination) สู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ (Quality Leisure Destination)

๒. ปรับโครงสร้างตลาด (Market Restructuring) โดยขยายฐานนักท่องเที่ยวกลุ่ม High Value ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวระดับกลาง-บน ใช้จ่ายสูงมีพฤติกรรมเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย สนใจเรียนรู้ และสร้างผลกระทบต่อประเทศไทยต่ำ ให้การเติบโตของรายได้ เกิดจากการเติบโตของการใช้จ่ายมากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยว

๓. ปรับสมดุลระหว่างอุปสงค์อุปทาน (Rebalancing) ให้เกิดความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเพื่อมุ่งสู่ความยั่งยืน มุ่งการกระจายจังหวัดท่องเที่ยว และการกระจายรายได้สู่จังหวัดท่องเที่ยวศักยภาพรอง สร้างโอกาสให้ประชาชนไทยได้เดินทางท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนเกิดความผูกพันในครอบครัวและหมู่คณะ อันจะเป็นการสร้างรากฐานอันเข้มแข็งของสังคม และส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ กลยุทธ์การดำเนินงานประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์หลัก ดังนี้

๑.๑ กลยุทธ์การยกระดับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสู่การเป็น Quality Leisure Destination เน้นการสื่อสารข้อมูลเชิงบวก ในด้านสินค้าและบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน และใช้ “วิถีไทย” เป็นตัวนำสร้างเอกลักษณ์ และส่งมอบประสบการณ์ท่องเที่ยวที่มีคุณค่าแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งปลูกกระแสให้คนไทยนิยมไทย ภูมิใจในความเป็นไทย และดำรงไว้ซึ่งวิถีไทย และบริหารจัดการภาพลักษณ์ทางลบ ควบคู่กับการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถให้ผู้เกี่ยวข้องในห่วงโซ่คุณค่ามีความเข้มแข็ง สามารถส่งมอบสินค้าและบริการที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการนักท่องเที่ยว โดยดำเนินการผ่าน ๒ มาตรการ ได้แก่ มาตรการปรับตำแหน่งภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสู่การเป็น Quality Leisure Destination และ มาตรการยกระดับคุณภาพ Value Chain ดังนี้

๑.๑.๑ มาตรการปรับตำแหน่งภาพลักษณ์การท่องเที่ยวสู่การเป็น Quality Leisure Destination มีแนวทางการดำเนินงาน โดยการสร้างความเข้าใจร่วมกันและสื่อสารในทางเดียวกัน เพื่อสร้างการรับรู้ประเทศไทยเป็น “Quality Leisure Destination” เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่

มีคุณภาพมาตรฐานและสามารถสร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้กับนักท่องเที่ยว โดยใช้ “วิถีไทย” เป็น content ในการสื่อสาร สื่อสารภาพลักษณ์ โดยใช้เทคโนโลยีใหม่โดยให้นักท่องเที่ยวช่วยบอกต่อ (User Generated Content) รวมทั้งสร้างให้เกิดการเชื่อมโยง content จากคนไทยสู่ต่างประเทศ (Inside-Out IMC) สร้าง Cluster Branding ทั้ง ๘ Cluster ให้เชื่อมโยงกับ Quality Leisure Destination ร่วมมือกับพันธมิตรที่มีคุณภาพระดับโลก (Co-brand/Quality Alliance) เพื่อพวงยกระดับแบรนด์ประเทศไทย เช่น ส่งเสริม World Heritage sites ร่วมกับ UNESCO ส่งเสริมการขายผู้ประกอบการที่มีคุณภาพร่วมกับบัตรเครดิต พัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการภาพลักษณ์เชิงบวกของประเทศ โดยเน้นการนำเสนอข้อมูลด้านบวกเพื่อกลบข้อมูลด้านลบ (Positive Negative Ratio) และสร้างเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต-บริหารจัดการ

๑.๑.๒ มาตรการยกระดับคุณภาพห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) มีแนวทางการดำเนินงานได้แก่ (๑) ผู้ประกอบการ/ภาครัฐ/ชุมชน ส่งเสริม สนับสนุน สร้างกลไกในการหาผู้ประกอบการที่มีคุณภาพใน Value chain เพื่อเป็นต้นแบบกับผู้ประกอบการอื่นๆ สร้างความเข้มแข็งเชิงการตลาดให้กับชุมชนในพื้นที่ โดยเสริมองค์ความรู้ด้านการตลาดให้ชุมชนสามารถทำการตลาดได้ด้วยตนเอง จัดกลุ่มสินค้าคุณภาพ และสนับสนุนส่งเสริม ให้มีการจัดทำสินค้า/บริการให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตลาด เพื่อให้สามารถนำไปเสนอขายได้อย่างเหมาะสมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และส่งเสริมให้เกิดการประกอบการอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานสูง ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (๒) ประชาชน สร้างกระแสให้คนไทยหันมาให้ความนิยมในการท่องเที่ยวเมืองไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทยทำให้วิถีไทยเกิดความเข้มแข็ง ส่งเสริมให้คนไทยเป็นเจ้าบ้านที่ดี ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยสร้าง Quality Experience ให้นักท่องเที่ยว

๑.๒ กลยุทธ์การปรับโครงสร้างตลาดสู่ High Value เน้นการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่ม High Value ทั้งกลุ่มระดับกลาง-บน กลุ่มความสนใจพิเศษ โดยนำเสนอสินค้าและบริการที่มีคุณภาพควบคู่กับการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าวิถีไทย และสร้างการเดินทางเชื่อมโยงให้ไทยเป็นประตูสู่อาเซียน โดยดำเนินการผ่าน ๓ มาตรการ คือ มาตรการเร่งเพิ่มรายได้ มาตรการปรับโครงสร้างตลาดหลัก และมาตรการแสวงหากลุ่มตลาดใหม่ ดังนี้

๑.๒.๑ มาตรการเร่งเพิ่มรายได้ มีแนวทางการดำเนินงาน โดยการเจาะตลาดกลุ่มเฉพาะที่มีแนวโน้มการใช้จ่ายสูง ได้แก่ กลุ่ม Health & Wellness, MICE, Green Tourism (Eco Luxury), Aging, Sport Tourism, Wedding & Honeymoon กลุ่มครอบครัว กลุ่มตลาดมุสลิม ส่งเสริมการเดินทางของกลุ่มที่สร้างผลกระทบต่อสังคมน้อยเช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่ม Responsible Tourists กลุ่ม Green Tourism ขยายฐานนักท่องเที่ยวตลาดหลักกลุ่มระดับกลาง-บน จากเอเชีย (ไม่รวมจีน อินเดีย) ยุโรป (ไม่รวมรัสเซีย) อเมริกา ตะวันออกกลาง โอเชียเนีย เพิ่มการเดินทางในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยหาตลาดทดแทน หรือกระตุ้นการเติบโตของตลาดที่เดินทางในช่วง Low Season นำเสนอสินค้าและกิจกรรมที่เพิ่มมูลค่าวิถีไทย ๗ กลุ่ม (ขยายผลต่อเนื่องจากปีท่องเที่ยว วิถีไทย) อาทิ Premium OTOP อาหารไทย (Gastronomy Tourism) บูติค รีสอร์ท การช้อปปิ้ง (Shopping) รวมทั้งสินค้าเกษตร/วิถีชีวิตสังคมเกษตร ศิลปวัฒนธรรม (Arts & Cultures)

๑.๒.๒ มาตรการปรับโครงสร้างตลาดหลัก มีแนวทางการดำเนินงานอาทิ ขยายฐานตลาดกลุ่มระดับกลาง-บนในพื้นที่ตลาดหลักทดแทนกลุ่มระดับล่าง รวมทั้งขยายฐานกลุ่ม ความสนใจพิเศษและกลุ่ม FIT ตามกระแสแนวโน้มโลกที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางเองตามความสนใจ ของตน โดยเฉพาะตลาดจีน อินเดีย รัสเซีย กำหนดเป้าหมายด้านจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างสมดุลกับ ชีตความสามารถในการรองรับ

๑.๒.๓ มาตรการแสวงหากลุ่มตลาดใหม่ มีแนวทางการดำเนินงานอาทิ ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางเดินทางท่องเที่ยวของอาเซียนโดยเน้นการส่งเสริมการเดินทางเชื่อมโยง ทางบกจากประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองโดยเชื่อมโยงทางอากาศ เจาะ กลุ่มตลาดใหม่ ได้แก่ ตะวันออกกลาง ลาตินอเมริกา (บราซิล) แอฟริกา (แอฟริกาใต้) ยุโรปตะวันออก (โปแลนด์ สาธารณรัฐเช็ก)

๑.๓ กลยุทธ์สร้างโอกาสทางการท่องเที่ยวสู่คนไทยทุกกลุ่มเน้นให้คนไทยทุกคน สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงเศรษฐกิจและข้อจำกัดด้านกายภาพ และส่งเสริมการ ท่องเที่ยวในลักษณะเรียนรู้ เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ เปิดโลกทัศน์ และ เกิดความเข้าใจและ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย ประกอบด้วย มาตรการสำคัญ คือ ส่งเสริมไทยเที่ยวไทย มีแนวทางการ ดำเนินงาน ได้แก่ ขยายผลปรับแก้ไขข้อจำกัดของมาตรการคินภาษีสำหรับนักท่องเที่ยวไทย ส่งเสริม การเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยกลุ่มต่างๆ เช่น แรงงาน ข้าราชการ เกษตรกร กลุ่ม Corporate/Expats ผู้มีรายได้กลาง-สูง กลุ่มครอบครัว ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ส่งเสริมการเดินทาง ประชุมสัมมนาในประเทศ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ เช่น ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บรรจุนโยบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในหลักสูตรการศึกษา สนับสนุนการเดินทางศึกษาดูงานใน ประเทศไทยของ เกษตรกร องค์กรบริการส่วนตำบล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เกษตรกร เป็นต้น

๑.๔ กลยุทธ์สร้างสมดุลเชิงเวลาและพื้นที่ เน้นการส่งเสริมให้เกิดการเดินทางสู่พื้นที่ ท่องเที่ยวรอง และเดินทางท่องเที่ยวในช่วงนอกฤดูกาล โดยดำเนินการผ่าน ๒ มาตรการ ได้แก่ มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ใหม่ และมาตรการส่งเสริมการกระจายช่วงเวลาการ ท่องเที่ยว ดังนี้

๑.๔.๑ ส่งเสริมการท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ใหม่ มีแนวทางการดำเนินงานได้แก่ ส่งเสริมการเดินทางสู่พื้นที่ท่องเที่ยวใหม่ที่มีความพร้อม เช่น เมืองท่องเที่ยวหลัก กลุ่มจังหวัด ๘ Cluster ๑๒ เมือง ต้องห้ามพลาด เมืองเศรษฐกิจพิเศษ ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนและ Creative Tourism ที่สอดคล้องกับ Thainess ที่กำหนดไว้ เชลลการส่งเสริมการเดินทางไปยังพื้นที่ที่อ่อนไหว และมีนักท่องเที่ยวเกินขีดความสามารถในการรองรับส่งเสริมให้ท่องเที่ยวเชื่อมโยงเป็นกลุ่มจังหวัดจาก เมืองหลักสู่เมืองรองโดยรอบ

๑.๔.๒ ส่งเสริมการกระจายช่วงเวลาการท่องเที่ยว มีแนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ปรับทัศนคติของคนไทยให้ออกเดินทางท่องเที่ยวในช่วงนอกฤดูกาลและลาพักผ่อนไปพักผ่อนในวันธรรมดา ส่งเสริมการเดินทางของกลุ่มวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์ พยาบาล ทนาย นักธุรกิจ เจ้าของ กิจการ นักแสดง เป็นต้น ส่งเสริมการลาพักผ่อนในวันธรรมดาเพื่อเดินทางท่องเที่ยว อาทิ สร้าง แรงจูงใจให้บริษัท/นายจ้างอนุญาตให้พนักงานสามารถลาพักผ่อนไปท่องเที่ยว รวมทั้ง มาตรการ สนับสนุนการลาพักผ่อนของข้าราชการ เป็นต้น

การพัฒนาการท่องเที่ยวระยะยาวที่ต้องเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดว่า "ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก ที่เติบโต อย่างมีดุลยภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน" ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมทุกมิติของการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว รวมถึง การส่งเสริมความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม และอัตลักษณ์วิถีไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว โดย ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว และสร้าง จิตสำนึกด้านการท่องเที่ยวสำหรับประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การสร้างสมดุลในนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ ผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริม วิถีไทยและการสร้างความมั่นใจของนักท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และบูรณาการของภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว รวมถึงความร่วมมือระหว่างประเทศ

ภาพที่ ๒ : วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๗๙ และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนการท่องเที่ยวไทยในระยะยาว

วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ.๒๕๗๙

ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก ที่เติบโตอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน

คุณภาพสินค้า บริการ และความ ยั่งยืน	โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก	ทรัพยากรมนุษย์	การตลาดและ เสริมสร้าง ภาพลักษณ์	การบริหารจัดการ และกฎหมาย
การพัฒนา คุณภาพแหล่ง ท่องเที่ยวและ สินค้า บริการด้าน การท่องเที่ยว รวมถึงการ ส่งเสริมความ ยั่งยืนของแหล่ง ท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม และอัตลักษณ์วิถี ไทย	การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อ การท่องเที่ยว โดยไม่ก่อให้เกิด ผลกระทบเชิงลบ ต่อชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	การพัฒนาขีด ความสามารถของ ทรัพยากรมนุษย์ ด้านการท่องเที่ยว และสร้าง จิตสำนึกด้านการ ท่องเที่ยวสำหรับ ประชาชน	การสร้างสมดุลใน นักท่องเที่ยวกลุ่ม ต่างๆ ผ่าน การตลาดเฉพาะ กลุ่ม การส่งเสริม วิถีไทยและการ สร้างความมั่นใจ ของนักท่องเที่ยว	การส่งเสริมการมี ส่วนร่วมและ บูรณาการของ ภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในการ บริหารจัดการ ด้านการท่องเที่ยว รวมถึงความ ร่วมมือระหว่าง ประเทศ

แนวทางขับเคลื่อนวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๗๙ ในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดแนวทางการพัฒนา (Roadmap) ในระยะ ๒๐ ปี เพื่อให้สามารถ บรรลุเป้าหมายตามกรอบเวลาในการพัฒนการท่องเที่ยวไทยสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ ๒๐ ปี ทั้งในระยะ สั้น ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ระยะกลาง ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๙) และระยะยาว ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) โดยมีเป้าหมายหลักในแต่ละช่วงเวลาดังต่อไปนี้

ภายใน ๕ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

๑. ประเทศไทยยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำของโลกในด้านการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม เชิงทะเลและชายหาด และเชิงการแพทย์ และเริ่มมีการส่งเสริมและสนับสนุนการเป็น แหล่งท่องเที่ยวชั้นนำในรูปแบบการท่องเที่ยวอื่นๆ

๒. การใช้จ่ายต่อหัวต่อทริปเติบโตอย่างต่อเนื่องสำหรับกลุ่มภูมิศาสตร์หลักปัจจุบัน (เช่น จีน อาเซียน ยุโรปตะวันตก) และเริ่มมีการขยายเป้าหมายกลุ่มภูมิศาสตร์

๓. มีการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในทุกจังหวัดของเขตพัฒนาการท่องเที่ยว (Cluster) ที่ได้กำหนดไว้

๔. การท่องเที่ยวยังคงเป็นหนึ่งในตัวจักรสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และมีการสนับสนุนจากภาครัฐในการเพิ่มบทบาทของให้ภาคเอกชนและชุมชนให้มีส่วนร่วมในพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๕. ประเทศไทยมีกฎและข้อบังคับที่เคร่งครัดในด้านความยั่งยืน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของความยั่งยืน

๖. ประเทศไทยเป็น Gateway ด้านการท่องเที่ยวสู่อนุภูมิภาค CLMVT

ภายใน ๑๐ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๙)

๑. ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำของภูมิภาคอาเซียนในอย่างน้อย ๑ รูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ นอกเหนือจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงทะเลและชายหาด และการเชิงการแพทย์

๒. ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวจากกลุ่มภูมิศาสตร์หลักเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อย ๑ กลุ่ม และการใช้จ่ายต่อหัวต่อทริปเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องสำหรับกลุ่มภูมิศาสตร์หลักดังกล่าว

๓. มีการกำหนดและพัฒนาเขตพัฒนาการท่องเที่ยว (Cluster) เพิ่มเติม โดยเน้นการเชื่อมโยงกับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเดิม

๔. การท่องเที่ยวยังคงเป็นหนึ่งในตัวจักรสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและลดความเหลื่อมล้ำของคนในชาติโดยชุมชนท้องถิ่นมีความพร้อมที่จะเป็นหนึ่งในผู้นำในการพัฒนาการท่องเที่ยว

๕. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความยั่งยืนในการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง

๖. ประเทศไทยเป็น Gateway ด้านการท่องเที่ยวสู่ภูมิภาคอาเซียน

ภายใน ๒๐ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)

๑. ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำของเอเชียแปซิฟิก ในอีกอย่างน้อย ๒ รูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ นอกเหนือจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทางทะเล และการแพทย์

๒. ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวจากทุกมุมโลก และการใช้จ่ายต่อหัวเติบโตอย่างต่อเนื่องในทุกกลุ่มนักท่องเที่ยว

๓. มีการพัฒนาเขตพัฒนาการท่องเที่ยว (Cluster) ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของทุกจังหวัด

๔. การท่องเที่ยวเป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๕. ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้นำของเอเชียแปซิฟิก ในด้านความยั่งยืนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

๖. ประเทศไทยเป็น Gateway ด้านการท่องเที่ยวสู่เอเชียแปซิฟิก

สถานการณ์การท่องเที่ยวไทย

๑. แนวโน้มด้านการท่องเที่ยวของไทย

๑) ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาวิกฤตและความเสี่ยงด้านการท่องเที่ยวในช่วงระยะเวลา ๔-๕ ปี ที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องประสบกับภาวะวิกฤตต่างๆ ทั้งวิกฤตการณ์โรคซาร์ส (SARS) เหตุการณ์สึนามิ (Tsunami) การรัฐประหาร การเกิดวิกฤตราคาน้ำมัน โรคระบาดไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๐๙ เป็นเงื่อนไขข้อจำกัดในการรักษาตลาดเดิมและขยายตลาดใหม่ โดยผลกระทบจากวิกฤตในแต่ละครั้งได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างเด่นชัด เช่น ภายหลังจากเกิดเหตุวิกฤตการณ์โรคซาร์ส ส่งผลให้นักท่องเที่ยวลดลงถึง ๕๐% ภายใน ๓ เดือน เหตุการณ์ สึนามิส่งผลให้นักท่องเที่ยวลดลง ๓๐% ภายใน ๒ เดือน อย่างไรก็ตามพบว่าภายหลังจากเกิดวิกฤตในประเทศไทยก็มีแนวโน้มที่นักท่องเที่ยวจะกลับเข้ามาท่องเที่ยวอีกครั้งในระยะเวลาไม่นานนัก

๒) สถานการณ์ทางการเมืองยังคงส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว สถานการณ์ทางการเมืองที่ยังไม่นิ่ง ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดความรุนแรงหรือไม่ ทำให้สถานการณ์การท่องเที่ยวของไทยในช่วงระยะเวลาต่อไปมีความท้าทายมากขึ้น สถานการณ์ทางการเมืองได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยว และภาพลักษณ์ของประเทศ นับตั้งแต่การเกิดรัฐประหารในปี ๒๕๔๙ การปิดท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ในระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน - ๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ระหว่างวันที่ ๘-๑๔ เมษายน ๒๕๕๒ ทำให้นักท่องเที่ยวขาดความมั่นใจ ส่งผลให้จำนวนการเดินทางเข้าประเทศไทย ของนักท่องเที่ยวลดลงอย่างรุนแรง ถึงแม้จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นในไตรมาสที่ ๔ ของปี ๒๕๕๒ แต่วิกฤตทางการเมืองที่เกิดขึ้นในเดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๕๓ ได้ส่งผลให้สถานการณ์ท่องเที่ยว เลวร้ายลงอีก จากการเผยแพร่ข่าวไปทั่วโลก รวมทั้งการออก Travel Warning ของประเทศต่างๆ เพื่อแจ้งเตือนประชาชนถึงความเสี่ยงในการเดินทางมาประเทศไทย ส่งผลลบต่อภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยของประเทศ

ไทย

๓) จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ ค่าใช้จ่าย และวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา แม้ประเทศไทยจะประสบกับปัญหาและวิกฤตด้านการท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลกระทบต่อจำนวนและรายได้ของนักท่องเที่ยวในช่วงวิกฤต และหลังเกิดวิกฤต แต่ก็พบว่าภายหลังจากวิกฤตผ่านพ้นไปอัตราการเติบโตจะกลับไปอยู่ในระดับเดิม

- จำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยเฉลี่ยปีละประมาณ ๙ ล้านคน มีอัตราเติบโตเฉลี่ยสะสม ๕% ต่อปี อัตราการเติบโตเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเป็นอันดับ ๗ ของเอเชีย โดยมาเลเซียและเวียดนามมีการเติบโตเฉลี่ยอันดับที่ ๑ และ ๒ ตามลำดับ ปี ๒๕๕๓ เป็นปีที่ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวสูงสุดจำนวน ๑๕.๘ ล้านคน

- รายได้จากการท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากสถิติรายได้จากการท่องเที่ยวในปี ๒๕๕๓ มีรายได้ ๕๘๕.๙ พันล้านบาท ระหว่างปี ๒๕๔๘-๒๕๕๓ พบว่าประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราขยายตัวเฉลี่ยปีละ ๑๑.๙๐% โดยอัตราการเติบโตของรายได้ จะ

ปรับลดลงและมีค่าเป็นลบในช่วงปีที่เกิดวิกฤต แต่ภายหลังจากวิกฤตผ่านพ้นไปอัตราการเติบโตของรายได้จะกลับไปอยู่ในระดับเดิม

- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัว/คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย มีแนวโน้มการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากค่าใช้จ่าย ๓,๑๗๒.๙๓ บาท ในปี ๒๕๔๑ เพิ่มขึ้นเป็น ๓,๙๙๒.๖๐ บาท ในปี ๒๕๕๓ ทั้งนี้การเกิดวิกฤตในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา ทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ปี ๒๕๕๓ ต่ำกว่าปี ๒๕๕๐ ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒

- จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น นับจากปี ๒๕๔๓ เป็นต้นมา นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มพักในประเทศไทยนานขึ้นจากวันพักเฉลี่ย ๗.๗๗ วัน เป็น ๙.๒๒ วัน ในปี ๒๕๕๓

๔) นักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกและยุโรปเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของไทย นักท่องเที่ยวต่างชาตินักท่องเที่ยวหนึ่ง (๘,๐๗๖,๔๙๓ คน ในปี ๒๕๕๓) เป็นนักท่องเที่ยวจากกลุ่มเอเชียตะวันออก โดยมาเลเซีย ญี่ปุ่น จีน และเกาหลี เป็นกลุ่มที่มาท่องเที่ยวในไทยมากที่สุด สำหรับนักท่องเที่ยวจากทวีปยุโรป มีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๒๗ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งหมด โดยนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักร เยอรมัน สวีเดน และรัสเซีย มาท่องเที่ยวในไทยมากที่สุด และเป็นที่น่าสังเกตว่านักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศเอเชียใต้ และตะวันออกกลางมีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๔.๙๘ และ ๒๓.๐๐ ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาจากรายได้พบว่านักท่องเที่ยวจากยุโรปยังเป็นกลุ่มที่มีการใช้จ่ายมากที่สุดโดยคิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของรายได้นักท่องเที่ยวทั้งหมด และพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวจากยุโรปมีจำนวนวันพักนานกว่านักท่องเที่ยวจากเอเชีย

๕) นักท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น โดยรัฐบาลได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศอย่างจริงจังในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทั้งนี้คาดว่าในปี ๒๕๕๓ จะมีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทยจำนวนประมาณ ๘๘ ล้านคน/ครั้ง และก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนภายในประเทศประมาณ ๔๑๓,๐๐๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๓ ที่มีนักท่องเที่ยวเพียง ๕๙.๗๔ คนต่อครั้ง การท่องเที่ยวภายในประเทศมีส่วนกระจายรายได้สู่พื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ โดยแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ภูเก็ต พัทยา ระยอง และกาญจนบุรี

๖) กลุ่มธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารมีบทบาทสำคัญในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย และมีส่วนสร้างมูลค่าให้ธุรกิจอื่นๆ เช่น เฟอร์นิเจอร์ อาหาร สมุนไพร ธุรกิจสปา สุขภาพอนามัย การค้าของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง บริการด้านโลจิสติกส์ และการจ้างงานในระดับต่างๆ เป็นต้น กลุ่มธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารมีมูลค่ารวม ๓๓๗,๓๔๓ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๙.๑ ของการบริการภาคเอกชนทั้งหมด โดยนับเป็นกลุ่มที่มีมูลค่าสูงเป็นอันดับสอง รองจากกลุ่มการสื่อสารและขนส่ง เมื่อพิจารณาตามขนาดของวิสาหกิจแล้ว พบว่ามีการกระจายตัวอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดย่อมร้อยละ ๖๒.๓ กลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลาง ร้อยละ ๑๙.๗ หรือ ๖๖,๓๓๔ ล้านบาท และกลุ่มผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ร้อยละ ๑๘.๐

๗) ระบบโลจิสติกส์และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว จะทวีความสำคัญมากขึ้น โดยประเทศไทยมีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานในระดับหนึ่ง แต่ยังมีขีดความสามารถด้านการขนส่งต่ำกว่าสิงคโปร์ มาเลเซีย และอินเดีย 13 สำหรับปัญหาของระบบโลจิสติกส์ไทยยังคงมีปัญหา

ด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ยังขาดการลงทุนที่เพียงพอต่อการเชื่อมโยงเส้นทางทางท่อเทียม รูปแบบในการเดินทางท่อเทียม ทั้งระหว่างเมืองท่อเทียมหลักเมืองท่อเทียมรอง การเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ปัญหาด้านกฎระเบียบที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านที่ไม่เอื้อต่อการท่อเทียมในบางเส้นทางตลอดจนปัญหาการขาดศักยภาพของผู้ประกอบการไทย

๘) การท่อเทียมไทยมีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศโลก ความเสี่ยงเกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่น น้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมขัง การกัดเซาะ ไฟป่า ระบบนิเวศ และโรคระบาด โดยคาดการณ์ว่าใน พ.ศ. ๒๕๖๓ การท่อเทียมทางทะเลบริเวณชายฝั่ง อันดามัน จะได้รับประโยชน์จากการมีฤดูฝนสั้นขึ้น ซึ่งทำให้ดำเนินกิจกรรมกลางแจ้งได้ยาวนานขึ้นถึง ๔ สัปดาห์ อย่างไรก็ตาม ปัญหาด้านการขาดแคลนน้ำเป็นปัญหาของพื้นที่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน หากพื้นที่ใดที่ไม่มีแผนการจัดการด้านการขาดแคลนปริมาณน้ำ ระยะเวลาของฤดูฝนที่ลดลงในอนาคตจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่และผู้ประกอบการด้านการท่อเทียมได้ การท่อเทียมทางทะเลบริเวณชายฝั่งอ่าวไทย เกือบทุกจังหวัดบริเวณชายฝั่งอ่าวไทยจะมีปริมาณฝนตกที่รุนแรงมากขึ้น และระยะเวลาที่ฝนตกมากขึ้นถึง ๒ สัปดาห์ในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า และจะเพิ่มถึง ๔ สัปดาห์ในอีก ๕๐ ปีข้างหน้า โดยปริมาณน้ำที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อกิจกรรมกลางแจ้ง การท่อเทียมเชิงนิเวศ ในภาคเหนือ มีโอกาสในการเกิดไฟป่าสูง โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง โดยทางภาคเหนือของประเทศจะมีอุณหภูมิสูงขึ้น ๒-๓ องศาเซลเซียส ในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า จำนวนวันเย็น (วันที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส) ลดลง ๕-๑๐ วันต่อปี และลดลงมากกว่า ๒๐ วันในอีก ๕๐ ปีข้างหน้า โดยบริเวณภูเขาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่และเชียงราย จะมีจำนวนวันเย็นลดลงมากกว่า ๖๐ วัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทางด้านเอกลักษณ์ทางการท่อเทียม และมีความเสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มเนื่องจากปริมาณน้ำที่สะสม ประกอบกับแผนการระบายน้ำของพื้นที่ดังกล่าวยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร แหล่งท่อเทียมระดับโลกและการท่อเทียมเชิงเกษตรบริเวณทางตอนล่างของภาคเหนือและทางตอนบนของภาคกลาง ปริมาณฝนรายปีในพื้นที่นี้ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ยกเว้นทางภาคตะวันตกของประเทศติดกับเทือกเขาตะนาวศรี บริเวณชายแดนประเทศไทยและพม่า ซึ่งมีปริมาณฝนเพิ่มขึ้น ๓๐๐ มม./ปี ประกอบกับอุณหภูมิที่ร้อนขึ้น ทำให้คลื่นความร้อนมีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าและระบบนิเวศสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

๙) ประเทศไทยยังคงมีจุดอ่อนในด้านความปลอดภัย กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม สุขอนามัย และนโยบายรัฐบาล โดย ปี ๒๕๕๒ องค์กรการท่อเทียมโลกจัดลำดับด้านการจัดการกฎหมาย ระเบียบ บริการพื้นฐานที่เอื้อต่อการท่อเทียม (Regulatory Framework) ของประเทศไทยไว้ในอันดับที่ ๗๐ ของโลก ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าปี ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๒ และหากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประเทศไทยมีจุดอ่อนในด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety&Security) อยู่ในอันดับที่ ๑๑๘ และความยั่งยืนในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในลำดับที่ ๙๐ ของโลก

๑๐) มีการกระจายอำนาจและเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้สิทธิชุมชนในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการแหล่งท่อเทียม อย่างไรก็ตามโครงสร้าง

การบริหารจัดการยังขาดเสถียรภาพ ขาดองค์กรกลางที่มีอำนาจในการบังคับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกระทำตามแผนรวม และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และรวมถึงกฎระเบียบของรัฐที่ตามไม่ทันการพัฒนาในภาคเอกชน การวางแผนที่ไม่นำไปสู่การปฏิบัติหรือการลงทุน ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการจัดการภูมิทัศน์และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น การลงทุนด้านการท่องเที่ยวเน้นการก่อสร้างมากกว่าการจัดการภูมิทัศน์ และขาดการมีส่วนร่วมจากชุมชนในท้องถิ่น และหน่วยงานทุกระดับ ทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวขาดความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่น จังหวัด กลุ่มจังหวัด และประเทศ

การพัฒนาพื้นที่ทรัพยากร

แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงในระดับโลกมีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภท ทั้งบนเกาะภูเก็ตซึ่งมีจุดขายหลักคือชายหาดและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมบันเทิง นันทนาการและกีฬาทางน้ำและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับเกาะบริวารโดยรอบและเกาะในจังหวัดใกล้เคียง สามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวได้

การพัฒนาที่ผ่านมาอาจ กล่าวได้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยอยู่ในภาวะขาดสมดุลและมีความเสี่ยงต่อการเติบโตอย่างไม่ยั่งยืนค่อนข้างสูง เนื่องจากการเติบโตเป็นไปในลักษณะก้าวกระโดดจนเกิดปัญหาการรองรับไม่เพียงพอและส่งผลกระทบต่อ ดังนั้นหากเกิดเหตุการณ์ทางลบในตลาดหรือจังหวัดท่องเที่ยวหลักจะส่งผลต่อการเติบโตของนักท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทันทีซึ่งเคยปรากฏชัดเจนในช่วงวิกฤตต่างๆ ที่ผ่านมา เช่น เหตุภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ จ.ภูเก็ต เหตุมหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔ และเหตุความไม่สงบทางการเมืองในกรุงเทพฯ เป็นต้น

ดังนั้น การผลักดันและนำประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ของรัฐบาล โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือ นั้น จะต้องสร้างความสมดุลระหว่างการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและการสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชน เพื่อวางรากฐานการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนในระยะยาวในขณะเดียวกันจะต้องทำให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้เพื่อฟื้นฟูสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศระยะสั้นเช่นกัน

แม้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกและความไม่สงบภายในประเทศมาอย่างต่อเนื่อง แต่การท่องเที่ยวยังมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทย และยังเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลก นอกจากนี้ การรวมกลุ่มเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ประเทศไทยถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ เนื่องจากมีอาณาเขตติดต่อกับหลายประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ส่งผลให้มีการขยายตัวของการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น มีการเพิ่มเส้นทางการบินของสายการบินต้นทุนต่ำ เกิดการลงทุนของเอกชนในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ๆ ประเทศไทยจึง

จำเป็นต้องมีมาตรการเตรียมความพร้อมของทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น

ความท้าทายของการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยว คือ จะทำอย่างไรให้สินค้าและบริการท่องเที่ยวของไทยมีคุณภาพ ได้มาตรฐานระดับสากล เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นได้ โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เพิ่มคุณค่าและมูลค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว กระจายรายได้สู่เกษตรกรและท้องถิ่น และยังคงอัตลักษณ์ของชุมชน ดังนั้น การจัดทำยุทธศาสตร์ในด้านนี้จึงมุ่งเน้นการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ โดยในระยะเร่งด่วนนี้จะให้ความสำคัญในการเร่งพัฒนาเชิงพื้นที่ การพัฒนาสินค้าและบริการรายสาขาเพื่อพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ การเร่งพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่สำคัญอีกประการคือ ปัญหาด้านความปลอดภัย การเอาเปรียบหรือหลอกลวงนักท่องเที่ยว การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในสภาวะวิกฤติ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นความท้าทายด้านการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวที่จะสร้างความเชื่อมั่นและความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวประเทศไทย และเกิดการเที่ยวซ้ำ

การพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ส่งเสริมผู้ประกอบการไทยให้มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและบริการมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมผู้ประกอบการไทยที่มีศักยภาพในการไปลงทุนในต่างประเทศด้วยและสร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยวและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพ และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน ดังนี้

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health & Wellness Tourism) โดยมุ่งสู่การเป็นหนึ่งในผู้นำการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับภูมิภาคผ่านมาตรการยกระดับการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับสากลซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ พัฒนามาตรฐานการบริการสปาเพื่อสุขภาพ ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องใช้มาตรฐานเดียวกัน ส่งเสริมและผลักดันให้สถานประกอบการนำมาตรฐานสากล (ISO) : มาตรฐานการบริการสปาเพื่อสุขภาพไปปรับใช้เพื่อพัฒนาผู้ให้บริการและสถานประกอบการของตนเอง ตรวจสอบขึ้น ทะเบียน และจัดทำฐานข้อมูลสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ส่งเสริมการสร้างสรรคสินค้าและบริการให้โดดเด่นและมีมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางแห่งการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพผู้สูงอายุในภูมิภาคเอเชีย ผ่านมาตรการยกระดับเป็นศูนย์กลางการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ พัฒนาอุตสาหกรรมภาคบริการและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดกลุ่มผู้สูงอายุ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมให้ได้มาตรฐาน และมีความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ โดยเพิ่มรูปแบบการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเสริมสร้างศักยภาพสถานประกอบการ และบุคลากรภาคบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ สร้างและผลักดันมาตรการจูงใจและสิทธิประโยชน์ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มการพำนักระยะยาวของกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

การท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) โดยมุ่งสู่การพัฒนาสู่เมืองสีเขียวชุมชนเข้มแข็ง มั่งคั่ง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน ผ่านมาตรการพัฒนาสู่เมืองสีเขียว ชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ พัฒนาเพื่อสร้างความสมดุลต่อขีดความสามารถของแหล่งท่องเที่ยวในการรองรับการท่องเที่ยว ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CSR) สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ ประชาชน และเอกชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

ท่องเที่ยวประเภทชายหาด จังหวัดภูเก็ตมีชายหาดอยู่หลายแห่งซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวนมากในแต่ละปี ส่วนใหญ่อยู่ทางฝั่งตะวันตกของเกาะชายหาดที่สำคัญ เช่น หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดกะรน เป็นหาดทรายขาวมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่คึกคักตลอดทั้งวันทั้งกิจกรรมชายหาด กิจกรรมกีฬาทางน้ำ กิจกรรมบันเทิงและนันทนาการรูปแบบต่างๆ

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

มุ่งเน้นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทั่วถึงและมีมาตรฐานระดับสากลสอดคล้องกับศักยภาพและบทบาทพื้นที่ ให้เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน เน้นการพัฒนาโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานที่ขึ้นำการขยายตัวของชุมชน และจัดระบบการจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางและมาตรการสำคัญๆ ดังนี้

๑. พัฒนาและใช้ระบบการจัดการโครงข่ายพื้นฐาน

เป็นเครื่องมือหนึ่งในการกำหนดทิศทางการขยายตัวของชุมชนและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยจัดระบบโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานเป็นตัวจูงนำการพัฒนาชุมชนและเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจตามความจำเป็นของพื้นที่

๑.๑ พื้นที่ฝั่งตะวันตกของเกาะภูเก็ต : ให้ความสำคัญกับการยกระดับมาตรฐานการบริการ พื้นที่นี้มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจำนวนมาก และมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนั้นจึงเน้นการปรับปรุงคุณภาพโครงข่ายพื้นฐาน และการปรับปรุงคุณภาพการบริการต่างๆ ที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเพิ่มความสะดวกสบายให้มากขึ้น รวมทั้งให้มีความปลอดภัยสูง

- การปรับปรุงโครงข่ายด้านการคมนาคมขนส่ง โดยปรับปรุงถนนให้ได้มาตรฐานพิจารณาเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทาง และปรับปรุงเส้นทางให้ได้มาตรฐาน และพัฒนาระบบท่าอากาศยานให้สามารถรองรับเที่ยวบินผู้โดยสาร และสินค้าที่มีแนวโน้มมากขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเชื่อมโยงถนนไปยังท่าเรือท่องเที่ยวด้านตะวันออกให้เกิดความคล่องตัวและมีความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว

- การปรับปรุงโครงข่ายสาธารณูปโภคโดยเพิ่มขีดความสามารถในการบริการไฟฟ้าและน้ำประปา ปรับปรุงระบบระบายน้ำให้สามารถระบายน้ำได้รวดเร็ว ครอบคลุมพื้นที่ที่มีปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน

- การพัฒนาเครือข่ายระบบสื่อสารโทรคมนาคมให้สามารถเชื่อมโยงกับโครงข่ายสากลระหว่างประเทศ เช่น ปรับปรุงเครือข่ายระบบสัญญาณดาวเทียมจากภูเก็ต เพื่อติดต่อทางไกลระหว่างประเทศได้ทั่วทุกภูมิภาค และระบบเคเบิลใยแก้ว เป็นต้น

- ขยายระบบบำบัดน้ำเสีย และกำจัดขยะที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมพื้นที่เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยให้โรงแรมและสถานบริการนักท่องเที่ยวริมทะเล ติดตั้งและเดินระบบบำบัดน้ำเสียอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันน้ำเสียลงสู่ทะเล

๑.๒ พื้นที่ฝั่งตะวันออกของเกาะภูเก็ต : ให้ความสำคัญกับการขยายบริการ **พื้นฐานชุมชน** พื้นที่ฝั่งตะวันออกของเกาะภูเก็ตส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม เพาะเลี้ยงชายฝั่ง และ ย่านชุมชนที่สำคัญของเมือง การจัดบริการโครงสร้างพื้นฐานจำเป็นต้องให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาของพื้นที่ มุ่งเน้นให้บริการแก่เขตชุมชนและย่านธุรกิจการค้าอย่างเป็นระบบ ช่วยให้พื้นที่ชุมชน เป็นเมืองที่น่าอยู่อาศัย และสนับสนุนการพัฒนาเป็นเมืองนานาชาติโดย

พัฒนาสาธารณูปโภคที่สำคัญ เช่น การจัดให้มีถนนชุมชนที่แยกออกจากถนนทางหลวง เพื่อแยกการจราจรชุมชนออกจากจราจรระหว่างเมือง เพื่อความปลอดภัยในการสัญจรของประชาชน จัดให้มีระบบรถโดยสารสาธารณะที่เชื่อมโยงเข้าถึงพื้นที่พักอาศัยและพื้นที่ธุรกิจการค้าได้ โดยสะดวก ขยายเครือข่ายและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการน้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ การกำจัดขยะและการบำบัดน้ำเสียที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และเพียงพอต่อความต้องการที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

พัฒนาสาธารณูปโภคที่จำเป็นสำหรับชุมชน เช่น การจัดที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ที่มีรายได้น้อย การจัดให้มีโรงเรียนและโรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล ในระยะทางที่เหมาะสม เพื่อมิให้เกิดการกระจุกตัวในเมือง การจัดให้มีสวนสาธารณะ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชนในชุมชนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่

๑.๓ เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมชุมชนฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก ให้สามารถเข้าถึงเขตชุมชนได้ทุกพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการกระจุกตัวของการพัฒนาสูงบริเวณตอนล่างของเกาะภูเก็ต เพื่อสร้างความคล่องตัวและเสริมสร้างศักยภาพของพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันต้องเชื่อมโยงไปสู่พื้นที่ชุมชนตอนบนของเกาะด้วย เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างทั่วถึงทั้งจังหวัด ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาในภาพรวม โดยการก่อสร้างปรับปรุงและขยายโครงข่ายถนนระหว่างชุมชนต่างๆ เชื่อมกับทางหลวงอย่างเป็นระบบ เพื่อกระจายการพัฒนาให้ทั่วถึงทุกพื้นที่และเพิ่มประสิทธิภาพการเดินทางระหว่างชุมชน การก่อสร้างทางแนวใหม่อ้อมเมืองภูเก็ตด้านตะวันออกไปยังตะวันตก เพื่อให้การจราจรผ่านเมืองมีมากขึ้น การก่อสร้างถนนเชื่อมภายในชุมชนและเชื่อมโยงการจราจรเขตชุมชนในลักษณะกริด (Grid) ให้สามารถสัญจรได้หลายทิศทางและมีความปลอดภัยเพียงพอ เช่น การดำเนินการตามถนนโครงผังเมืองรวม เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและการเชื่อมถนนซอยสู่ถนนสายหลัก เป็นต้น

๒. ใช้ระบบการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน

ในการจัดบริการให้เพียงพอ และมรประสิทธิภาพตลอดจนยกระดับมาตรฐานการบริการ เพื่อให้เกิดขนาดการลงทุนในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับระดับการพัฒนาของแต่ละพื้นที่ และมีประสิทธิภาพการบริการที่เพียงพอทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณตามความจำเป็น โดยสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ และคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนดังนี้

๑. จัดระบบการคมนาคมขนส่ง เพื่อให้พื้นที่เกาะภูเก็ตมีการคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมาตรฐานสากล จำเป็นต้องมีการจัดระบบที่เหมาะสมและมีผลดีต่อการพัฒนาพื้นที่ในเรื่องสำคัญๆ ดังนี้

- การจัดระเบียบการจราจรและจัดระบบการขนส่งสาธารณะในเขตเมือง และพื้นที่ท่องเที่ยว ควรเพิ่มความสำคัญในการจัดระบบจราจร ส่งเสริมการสร้างวินัยจราจร เช่น มีสัญญาณและป้ายจราจรที่ชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจของประชาชนและนักท่องเที่ยว มีการป้องกันอุบัติเหตุในบริเวณจุดอันตราย ปรับปรุงไหล่ทางให้กว้างเพียงพอเพื่อความปลอดภัย ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณริมถนนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม จัดระบบการขนส่งสาธารณะให้มีประสิทธิภาพ โดยจัดระเบียบรถรับจ้างสาธารณะดำเนินการให้เอกชนร่วมลงทุนเพื่อกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันการให้บริการและอัตราค่าโดยสารที่ลดลง เป็นต้น

- จัดระบบท่าอากาศยาน โดยรักษามาตรฐานระบบการบินระดับสากล การจัดการระบบท่าอากาศยานควบคุมระบบขนส่งทางอากาศเพิ่มมากขึ้น และปรับปรุงนโยบายการตลาด การส่งเสริมและการกระจายข่าวสาร การพัฒนาสนามบินเป็นสนามบินปลายทางการบินระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค

- จัดระบบท่าเรือ โดยจัดระบบระเบียบการเข้า – ออก ของเรือท่องเที่ยวจากต่างประเทศที่ง่ายต่อการตรวจสอบ สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้าดำเนินการบริหารท่าเรือ โดยภาครัฐต้องมีมาตรฐานการตรวจสอบการดำเนินงาน รักษามาตรฐานด้านราคา รักษาความปลอดภัยและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินการของเอกชน เป็นต้น

- ศึกษาความเป็นไปได้ในการวางระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนเชื่อมโยงสนามบิน เพื่อวางระบบการขนส่งมวลชนที่ทันสมัยและสะดวกสบาย

๒. จัดระบบประปาและแหล่งน้ำดิน เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่เมืองและแหล่งท่องเที่ยว และเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การเร่งปรับปรุงระบบประปาและแหล่งน้ำดิบจึงมีความจำเป็นอย่างมาก

- เร่งรัดระบบประปาสามปทาน โดยจูงใจให้ภาคเอกชนในท้องถิ่นเข้าร่วมดำเนินการผลิตน้ำประปา และดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำชุมชนเหมือง และแหล่งน้ำดิบอื่นๆ ที่มีศักยภาพและมีปริมาณมาก สามารถนำมาผลิตน้ำประปาให้บริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างเพียงพอ โดยหน่วยงานรับผิดชอบประสานความร่วมมือเชิญชวนเจ้าของชุมชนเหมืองร่วมลงทุนในกิจการ

- ปรับปรุงระบบการผลิตและจำหน่ายน้ำประปา โดยการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรบริหารจัดการกิจการประปา เสริมสร้างระบบ การผลิต การจัดจำหน่าย และมาตรฐานราคาที่เหมาะสม ต้นทุนที่ชัดเจน รวมทั้งสนับสนุนให้ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภูเก็ตให้มีองค์กรเดียว เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรทรัพยากรน้ำ พัฒนาระบบประปาทั้งระบบ ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการบริการแก่ประชาชน

๓. จัดระบบกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย มีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถการรักษาสิ่งแวดล้อมของเมือง

ท่องเที่ยวระดับนานาชาติ จึงต้องมีรูปแบบการบริหารจัดการที่ชัดเจนทั้งในแนวนโยบายและการปฏิบัติตามแนวการจัดการดังนี้

- ขยายระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถรองรับปริมาณน้ำเสียได้เพียงพอ และต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจหลักการ พร้อมทั้งจัดระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมบำบัดน้ำเสียที่เป็นธรรม มีกฎระเบียบหรือกฎหมายรองรับที่ชัดเจน และเชิญชวนให้ภาคเอกชนเข้าร่วมดำเนินการโรงบำบัดน้ำเสีย

- ปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บและกำจัดขยะ โดยจัดระบบการจัดขยะในแต่ละพื้นที่ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมมือในการแยกประเภทขยะก่อนนำมากำจัด พร้อมทั้งระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการกำจัดขยะที่เป็นธรรม

๔. การจัดระบบคมนาคมสื่อสาร เพิ่มประสิทธิภาพระบบโทรคมนาคมสื่อสารเพื่อให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศครอบคลุมทุกพื้นที่ และสามารถให้เชื่อมโยงกับระบบระหว่างประเทศ โดยการขยายระบบโทรคมนาคมครอบคลุมชุมชน เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่ประชาชน โดยปรับปรุงขยายระบบโทรศัพท์ให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการขยายตัวของการสื่อสารระบบอื่นๆ ในอนาคต และจัดตั้งกลไกการดูแลระบบสารสนเทศภายในพื้นที่

การพัฒนาคนและสังคม

การพัฒนาคนศักยภาพคนในพื้นที่สามารถปรับตัวรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเมืองนานาชาติ ยกระดับคุณภาพชีวิตและสภาพแวดล้อมของสังคมให้ดีขึ้น ควบคู่ไปกับการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ จิตวิญญาณ และคุณธรรมอันดีงามของชาวภูเก็ต โดยมีแนวทางและมาตรการที่สำคัญๆ ดังนี้

๑. การเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพของคนในพื้นที่ เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การศึกษา และฝึกอบรมโดยเฉพาะด้านภาษาและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และเทคโนโลยีให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล รวมทั้งเสริมสร้างให้มีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการและเทคโนโลยี ดังนี้

- ๑.๑ ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของคนในพื้นที่ให้มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น เน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน เพิ่มพูนทักษะทางภาษาต่างประเทศในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสารได้ เตรียมพร้อมสู่การเป็นเมืองนานาชาติ โดยมีแนวทางสนับสนุน คือ

- ปรับปรุงเพิ่มเติมหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ให้มีการปูพื้นฐานภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้ในระดับหนึ่ง

- ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาให้ได้มาตรฐานเทียบเคียงกับต่างประเทศ โดยการปรับปรุงหลักสูตรให้มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับการพัฒนาสู่ความเป็นสากล รวมถึงการสนับสนุนความร่วมมือในการจัดหลักสูตรสถาบันนานาชาติมากขึ้น

- สนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งโรงเรียนที่มีมาตรฐานระดับสากลมากขึ้น โดยรัฐบาลสนับสนุนมาตรการจูงใจทางภาษีและการส่งเสริมการลงทุน

- ฝึกอบรมเพิ่มทักษะด้านภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารให้กับบุคลากรของรัฐหรือประชาชนที่สนใจ โดยเฉพาะในกลุ่มที่ต้องให้บริการติดต่อกับนักท่องเที่ยว

๑.๒ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพกำลังแรงงาน ให้สามารถเข้าสู่กระบวนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เทคโนโลยีสารสนเทศ และกิจกรรมนานาชาติอื่นๆ โดยมีแนวทางการสนับสนุน คือ

- ฝึกอบรมและพัฒนาทักษะคนในพื้นที่ให้สามารถประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการในกิจกรรมนานาชาติ การโรงแรมและบริการ การซ่อมบำรุงเรือ การเดินเรือยอร์ชในระบบสากล การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาทางน้ำ เป็นต้น

- ขยายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นแหล่งงานในการเปิดโอกาสพัฒนาทักษะการทำงาน โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพิ่มเสริมสร้างประสบการณ์และความมั่นใจให้กับแรงงาน

๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพสถาบันการศึกษาและสถาบันฝึกอบรมในพื้นที่ ทั้งในด้านองค์กรบริหาร บุคลากร หลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน อุปกรณ์ และสถานที่ อย่างเป็นระบบครบวงจร มีความทัดเทียมกันอย่างได้มาตรฐานสากล สามารถรองรับกิจกรรมนานาชาติที่จะเกิดขึ้นได้ โดยมีแนวทางสนับสนุน คือ

- สนับสนุนการประสานเครือข่ายการทำงานกันระหว่างสถาบันการศึกษาต่างๆ สถาบันการฝึกอบรมทักษะฝีมือและวิชาชีพ รวมทั้งผู้ประกอบการภาคเอกชนพื้นที่ในการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ ความต้องการ อุปกรณ์ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานที่ทัดเทียมกัน

- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านต่างๆ เน้นการเสริมสร้างความสามารถของสถาบันที่มีอยู่และขยายเครือข่ายบริหารงานวิจัย โดยเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เทคโนโลยีสารสนเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. สร้างเสริมจิตสำนึกเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาความมีชื่อเสียง “ไม่มุกอันดามัน” ให้มีความสำคัญกับการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักและรับผิดชอบร่วมกันในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ตจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เกิดการจัดทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และส่งผลให้การพัฒนาไปอย่างสมดุลและยั่งยืน โดย

๒.๑ รณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักในการยอมรับและเสียสละ เพื่อรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภูเก็ตให้คงอยู่โดยมีแนวทางการสนับสนุน คือ

- รณรงค์และกระจายข้อมูลข่าวสารการสร้างจิตสำนึกและวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ผ่านสื่อคุณภาพที่หลากหลาย อาทิ รายการวิทยุ โปสเตอร์ คู่มือ แก่คนในพื้นที่ทุกกลุ่มรวมทั้งนักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันทุกฝ่าย

- จัดกิจกรรมฝึกอบรมกลุ่มเยาวชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างฐานความรู้ความเข้าใจ เป็นการปูพื้นฐานแก่คนรุ่นใหม่ ให้รู้จักรักท้องถิ่นและสังคมของตนเอง ตระหนักถึงบทบาทของตนเองที่มีต่อท้องถิ่นและสังคม มีจิตสำนึกเชิงอนุรักษ์การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม รวมทั้งประสานถึงความสนใจและความร่วมมือกับกลุ่มผู้ประกอบการในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นและชุมชน

๒.๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดภูเก็ต เพื่อสร้างและกระตุ้นจิตสำนึกให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการจัดบริการนักท่องเที่ยวโดยมีแนวทางสนับสนุนคือ

- สนับสนุนการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชนในการให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือแนะนำด้านวิชาการแก่ผู้ประกอบการที่จัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้อย่างถูกต้อง

- ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จัดให้มีการฝึกอบรมมัคคุเทศก์โดยสอดแทรกประเด็นการสร้าง การกระตุ้นจิตสำนึก ความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓ กำหนดกฎเกณฑ์การอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล และไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกันระหว่างคนในสังคมกับธรรมชาติ โดยพยายามแสวงหาจุดยอมรับ แนวทางการจัดการที่เหมาะสม เอื้อประโยชน์ต่อทุกฝ่ายควบคู่ไปกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และใช้ความร่วมมือของประชาชนเป็นกลไกในการควบคุมความประพฤติในชุมชน

๓. ส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของภูเก็ต เพื่อรักษาเอกลักษณ์และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เน้นการเรียนรู้กันของคนในชุมชนในการพัฒนาด้านต่างๆ ตลอดจนเป็นการนำภาพลักษณ์อันดีงามบนพื้นฐานจิตใจที่โอบอ้อมอารีมีน้ำใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันของชาวภูเก็ตกลับสู่ชุมชนและเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่นักท่องเที่ยวผู้มาเยือนท้องถิ่น โดย

๓.๑ เพิ่มขีดความสามารถให้กับประชาชน ที่มีการรวมกลุ่มในระดับพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเป็นฐานในการสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นและพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป โดยมีแนวทางสนับสนุนคือ

- สนับสนุนการจัดตั้งองค์กรและกลุ่มพลังงานชุมชนต่างๆ ตามศักยภาพและความพร้อมในแต่ละชุมชน รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีอยู่แล้วให้เข้มแข็งเพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนของตน โดยเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิ หน้าที่ และบทบาทของประชาชน ชุมชนที่มีต่อตนเองและสังคม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการรวมพลังงานในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพของตนเองและท้องถิ่น โดยมีหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน เป็นผู้สนับสนุน เช่น การจัดตั้งองค์กรชุมชน สหกรณ์ออมทรัพย์ กลุ่มเยาวชน กลุ่มแม่บ้าน หรืองานอาสาสมัครต่างๆ

- สร้างเครือข่ายและประชาคมการเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่นและกลุ่มต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาบนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง โดยเฉพาะการส่งเสริมด้านอาชีพและธุรกิจชุมชน เปิดโอกาสให้กลุ่ม เครือข่าย ประชาคมท้องถิ่นเป็นกลไกการผลิต ดำเนินงาน และรับผลจากการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชุมชนหรือท้องถิ่น โยสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นในชนบทเป็นแหล่งผลิตและชุมชนเมืองหรือแหล่งท่องเที่ยวเป็นตลาดผู้บริโภค

๓.๒ สร้างความรู้ความเข้าใจถึงรากฐานวัฒนธรรมท้องถิ่น และประโยชน์ของวัฒนธรรมที่มีต่อชุมชนในท้องถิ่นนั้น ประสานและสนับสนุนสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น ศึกษาวัฒนธรรมประเพณี โดยเฉพาะวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคี ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในชุมชน หรือวัฒนธรรมที่มีส่วนในการเสริมสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กระตุ้นและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นแก่คนในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนเพื่อขัดเกลาและยกระดับจิตใจให้รักและภูมิใจในท้องถิ่น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สามัคคี มีน้ำใจ ช่วยเหลือเกื้อกูล ส่งผลถึงการมีภาพลักษณ์ที่ดีของท้องถิ่นและการร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาท้องถิ่น

สนับสนุนการจัดทำสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่ส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น และการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ส่งเสริมให้มีพิพิธภัณฑ์ เพื่อเป็นศูนย์รวมศิลปวัฒนธรรมและประวัติความเป็นมาท้องถิ่น เป็นแหล่งศึกษาและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

๔. เสริมสร้างการมีสุขภาพอนามัย โดยเน้นการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพของการรักษาพยาบาลในพื้นที่และบุคคลากรให้มีความทันสมัยและได้มาตรฐานระดับสากล รวมทั้งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันโรคและการดูแลสุขภาพสุขภาพของตนเอง

๔.๑ ปรับปรุงระบบการจัดการสถานพยาบาล ทั้งของภาครัฐและเอกชนให้มีความคล่องตัวมีประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการให้ได้มาตรฐานสากล สามารถให้บริการทุกระดับได้อย่างทัดเทียมกันในราคายุติธรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาสุขภาพและพลานามัยของคนในพื้นที่ทั้งในเชิงรุกและเชิงรับ มีแนวทางการสนับสนุนคือ

- กำหนดมาตรการจูงใจให้สถานพยาบาลปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพการบริการ โดยใช้มาตรการด้านภาษีหรือการผ่อนคลायกฎระเบียบ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการทั้งในพื้นที่และจากต่างประเทศ

- ส่งเสริมให้สถานพยาบาลจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับสาธารณสุขพื้นฐาน การดูแลสุขภาพตนเอง การป้องกันโรคติดต่อ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น รวมถึงการเปิดหลักสูตรอบรมเป็นภาษาต่างประเทศให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวหรือบุคคลที่สนใจ

- สนับสนุนให้แผนกเฉพาะโรคและผู้เชี่ยวชาญในการรักษาโรคต่างๆ ทั้งในเขตโซนร้อนและเขตยุโรป เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวหรือชาวต่างชาติที่มาพำนักในจังหวัดภูเก็ต และเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับท้องถิ่นด้วย

๔.๒ ป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดต่อจากกลุ่มแรงงานต่างด้าว โดยการจำกัดบริเวณที่อยู่อาศัยและควบคุม กำกับ ดูแล ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ กำหนดให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนที่มีแรงงานต่างด้าวทุกคนที่มาทำงานในสังกัด และดูแลรับผิดชอบเรื่องสุขภาพอนามัยของแรงงานเหล่านั้น โดยรัฐสนับสนุนการจัดบุคลากรทางการแพทย์ลงพื้นที่ไปตรวจดูแลรักษา เมื่อแรงงานมีการขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง และติดตามประเมินผลการแพร่ระบาดของโรคติดต่อจากแรงงานต่างด้าว และรายงานให้หน่วยงานส่วนกลางที่รับผิดชอบทราบเป็นระยะๆ

๕. พัฒนาระบบความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจแก่คนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการประสานความร่วมมือการดำเนินงานด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดสวัสดิภาพ ความมั่นคง ปลอดภัย ทั้งในชีวิตและทรัพย์สินอย่างมีประสิทธิภาพ โดย ประสานงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยว ร่วมรณรงค์เผยแพร่ให้ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด ทั้งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ มีการใช้สื่อต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จัดให้มีอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยช่วยเหลือนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะย่านชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ สนับสนุนให้ประชาชน และภาคเอกชนมีบทบาทในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว จัดตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือและศูนย์แจ้งเหตุด่วน (ฮอตไลน์) ตามแหล่งชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นให้มีการประสานงานร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว โดยจัดแผนปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนและบริการรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว

การบริหารจัดการจังหวัดภูเก็ต

ด้วยภาวะการแข่งขันในตลาดท่องเที่ยวโลก การก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และแนวโน้มการแข่งขันในอนาคตที่จะยิ่งทวีความเข้มข้นมากขึ้น ทำให้ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการจังหวัดภูเก็ตด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การกำหนดนโยบายและการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ช่วยสนับสนุนการส่งเสริมการตลาดและการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งที่ผ่านมาการพัฒนาการท่องเที่ยวพบว่าการบริหารจัดการยังมีจุดอ่อน ข้อด้อยอยู่หลายประการ ได้แก่ ขาดการบูรณาการงบประมาณและการประสานงานทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวขาดทิศทางที่ชัดเจน บุคลากรขาดทักษะและความรู้ด้านการจัดการและภาษา ขาดระบบการจัดการข้อมูลในการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ และกฎระเบียบที่ล้าสมัยไม่ทันต่อการแข่งขันและการเปิดเสรีด้านการท่องเที่ยว

การบริหารจัดการจังหวัดภูเก็ตด้านการท่องเที่ยวจึงต้องมีการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเพื่อแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ดังกล่าว โดยการบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาคม ผ่านกลไกการดำเนินงานตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ มีการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในทุกกระดับ พัฒนาระบบข้อมูลและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นับเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากภาคีการพัฒนาทั้งสามฝ่าย โดยเฉพาะบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาคมและภาคเอกชนในท้องถิ่น เนื่องจากท้ายที่สุดแล้วประชาชนที่เป็นเจ้าของทรัพยากรจะเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ดังนั้น ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวจึงได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาเป็น ๔ กลยุทธ์หลัก ดังนี้

๑. กลยุทธ์บูรณาการการทำงานผ่านกลไกการขับเคลื่อนทั้งระบบ มุ่งเน้นให้มีการบูรณาการการทำงานผ่านกลไกการขับเคลื่อนตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ ระดับท้องถิ่น รวมถึงกลไก

การขับเคลื่อนงานในแต่ละเรื่องที่สำคัญ (Issue Based) มีการบูรณาการของหน่วยงานต่างๆ อย่างเป็นระบบทั้งกลไกการทำงาน กลไกการสนับสนุนงบประมาณ การพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรและปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน โดยมีมาตรการที่สำคัญดังนี้

๑.๑ เพิ่มบทบาทการขับเคลื่อนของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ โดยการจัดตั้งสำนักคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ การปรับปรุงโครงสร้างและบุคลากรของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาให้สอดคล้องกับภารกิจส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวในรายสาขาหรือประเด็นการพัฒนาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพิ่มบทบาทในการจัดสรรงบประมาณเชิงบูรณาการด้านการท่องเที่ยว และการส่งเสริมบทบาทของกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

๑.๒ บูรณาการการทำงานร่วมกับกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับชุมชน โดยมีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติเป็นแกนกลางในระดับนโยบาย และคณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยว ประจำเขตพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง ๘ เขต เป็นแกนกลางในระดับพื้นที่เพื่อบูรณาการการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวร่วมกับคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) สำหรับการบริหารดำเนินงานในระดับท้องถิ่นจะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เช่น การสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยการเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว โดยการบูรณาการจะดำเนินการผ่านกลไกการจัดทำแผนและการจัดทำงบประมาณเชิงบูรณาการ ทั้งงบประมาณด้านการท่องเที่ยว งบประมาณของหน่วยงานงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด กองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย กองทุนเพื่อช่วยเหลือเหยียนักท่องเที่ยว

๒. กลยุทธ์พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและยกระดับผู้ประกอบการ กลยุทธ์นี้มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและยกระดับผู้ประกอบการ เพื่อให้บุคลากรด้านการท่องเที่ยวภาครัฐมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พัฒนาผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐานและจรรยาบรรณ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการบุคลากรเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ การพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งระบบ พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกกลุ่มทั้งในระดับผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติการให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และองค์ความรู้อื่นที่เหมาะสม สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่โดยพัฒนาบุคลากรภาครัฐและเอกชนใน 5 กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มนักบริหารนักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานภาครัฐและท้องถิ่น ให้มีสมรรถนะในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และยกระดับการท่องเที่ยวไทยให้มีคุณภาพ ๒) กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวให้มีทักษะและองค์ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพ การบริหารจัดการธุรกิจ การตลาด ภาษา เทคโนโลยีและสารสนเทศ นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ๓) กลุ่มผู้ให้บริการแรงงาน พัฒนาการบริการที่มีคุณภาพมาตรฐานและมีจรรยาบรรณ ๔) กลุ่มเครือข่าย

ท่องเที่ยวโดยชุมชน และ ๕) กลุ่มประชาชนชนโดยทั่วไป ทั้ง ๒ กลุ่มดังกล่าวต้องเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาทักษะในการผลิตและจำหน่ายสินค้าของชุมชนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว

๒.๒ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการท่องเที่ยว สร้างความเข้มแข็งและเครือข่ายทางธุรกิจของผู้ประกอบการ และพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ เพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมเพื่อการขยายธุรกิจและปรับปรุงบริการ ซึ่งจะต้องมีความร่วมมือกันระหว่างกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยมีแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ได้แก่ แผนงานจัดทำฐานข้อมูลเพื่อพัฒนาและเคลื่อนย้ายแรงงานบุคลากรการท่องเที่ยวทั้งระบบ แผนงานจัดตั้งองค์กรหลักในการดูแลการเคลื่อนย้ายแรงงานตามข้อตกลงร่วมอาเซียน MRA

๓. กลยุทธ์การพัฒนา ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (Tourism Intelligence Center) การพัฒนาการท่องเที่ยวต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศจำนวนมาก แต่ปัจจุบันข้อมูลที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย มาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ขาดการจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็น ขาดการบริหารจัดการและขาดการใช้ประโยชน์ข้อมูลอย่างเต็มที่ จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (Tourism Intelligence Center) โดยการนำเทคโนโลยีการจัดเก็บ ออกแบบและกลั่นกรองข้อมูลสร้างระบบการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการท่องเที่ยวของไทย เพื่อการวางแผนและตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหาร และเพื่อบริการข้อมูลและสารสนเทศแก่ซึ่ง TIC มีบทบาทหน้าที่ในการเชื่อมโยงและนำเข้าข้อมูล พัฒนาเป็นคลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว วิเคราะห์และประยุกต์ใช้ข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศสมัย และพัฒนาเป็นศูนย์ปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวของประเทศ มีมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ การบริหารจัดการ Tourism Intelligence Center (TIC) จัดตั้งศูนย์ TIC และห้องปฏิบัติการทางการท่องเที่ยว โดยพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานใหม่ หรือการแก้ไขกฎกระทรวงและพัฒนาระบบ Project Management Office จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาศูนย์ TIC และพัฒนาโครงสร้างศูนย์ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและดำเนินการ TIC ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากร สำหรับการบริหารและใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นด้วยการจัดหาบุคลากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของศูนย์ TIC อาทิ นักวิเคราะห์ นักวิจัย นักจัดการข้อมูลสารสนเทศ และพัฒนาทักษะให้ตอบรับกับความต้องการ

๓.๒ พัฒนาค้นข้อมูลและงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของประเทศ บริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่อวางแผน/กำหนดนโยบาย และให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว โดยรวบรวมฐานข้อมูลและงานวิจัยที่มีการจัดเก็บในปัจจุบันอย่างเป็นระบบ รวมทั้งพัฒนาและวางฐานข้อมูลบน G-cloud ทั้งฐานข้อมูล Demand, Supply, KPI และงานวิจัย เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลและงานวิจัยที่มีอยู่ปัจจุบัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลให้ได้มาตรฐานที่ตรงกันและสามารถใช้ประโยชน์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สรรวจ/จัดเก็บข้อมูลและ

ศึกษาวิจัยใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลและงานวิจัยที่สามารถตอบสนองความต้องการได้ครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง และทันสมัย เป็นไปตามความต้องการ

๓.๓ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ทุกระดับ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์สำหรับผู้บริหารและปฏิบัติงานในการตัดสินใจเชิงนโยบาย วางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว และบริหารจัดการระบบท่องเที่ยว ด้วยการ (๑) พัฒนา Model และ software อาทิ TSA, Thailand Gateway, TTCI (๒) พัฒนาระบบนำเสนอข้อมูล/รายงาน เช่น GIS Application ฯลฯ (๓) พัฒนาระบบ ICT อาทิ ระบบ Tourism Supply Chain Management, Smart Destination, Clever FIT และ Quick Thainess ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริการนักท่องเที่ยวผู้ประกอบการประชาชนโดยทั่วไปพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ เพื่อให้บริการข้อมูลแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง Real time อาทิ ระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนการท่องเที่ยว และช่วยเหลือนักท่องเที่ยว Online และพัฒนาระบบ Thai Event ระบบ KM

๔. กลยุทธ์ปรับปรุงกฎหมายและกลไกการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง เนื่องจากปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวหลายฉบับยังล้าสมัยไม่ทันต่อสถานการณ์ จนทำให้กลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาหรือเป็นข้อเสียเปรียบต่อประเทศคู่แข่ง ในขณะที่บางฉบับหน่วยงานรับผิดชอบไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างจริงจัง จึงควรมีมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๑ ปรับปรุงกฎหมายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยการทบทวนและแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยว เช่น พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมทั้งแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานสนับสนุนการท่องเที่ยว ผลักดันให้มีการออกกฎหมายใหม่หรือกฎหมายลูกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น กฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานการท่องเที่ยว ธุรกิจรถยนต์เช่า และธุรกิจการจัดประชุมและการจัดแสดงสินค้า เป็นต้น

๔.๒ การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยการปรับปรุงกลไกการควบคุม การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ น้ำเสีย รถทัวร์ รถแท็กซี่ เป็นต้น หาวีธีการ/มาตรการจูงใจให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้อง การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการใช้กฎหมายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย และส่งเสริมและกำกับติดตามการบังคับใช้กฎหมายด้านการท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น พระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๓๗ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๗

พระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นต้น

ทิศทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว

ทิศทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวไทยในอนาคต ต้องพัฒนาไปสู่ความมั่นคง (Stability) ความมั่งคั่ง (Prosperity) และความยั่งยืน (Sustainability) โดยความมั่นคงคือความสามารถขับเคลื่อนการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพแม้ในภาวะวิกฤตต่างๆ ทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ ความมั่งคั่งคือการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้และสร้างความความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ และความยั่งยืนคือการพัฒนาที่สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และชุมชน

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ทิศทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวไทยต้องสามารถตอบสนองต่อแนวโน้มการท่องเที่ยวในตลาดโลกได้ โดยมีส่วนแบ่งทางการตลาดเพิ่มขึ้นสามารถสร้างความสมดุลของการท่องเที่ยวจากการเพิ่มรายได้ เพิ่มค่าใช้จ่าย เพิ่มจำนวนวันพักของนักท่องเที่ยว และมีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปยังชุมชนและท้องถิ่นอย่างทั่วถึง รวมทั้งได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพและสร้างข้อได้เปรียบในการแข่งขันให้กับบุคลากรและผู้ประกอบการไทย ดังนั้น กรอบแนวคิดในการพัฒนาในระยะต่อไป จึงควรให้ความสำคัญกับคุณภาพของการท่องเที่ยว เพื่อจะพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นประเทศจุดหมายปลายทางเพื่อการเดินทางมาพักผ่อนที่มีคุณภาพ (Quality Leisure Destination) โดยมีประเด็นสำคัญในการพัฒนา ๖ ประเด็นดังนี้

๑. เพิ่มความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Higher Tourist & Stakeholder Satisfaction) โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐาน และมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม มีความปลอดภัย ความสะดวก พัฒนาบุคลากร ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีใจพร้อมให้บริการและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวก โดยมีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการคมนาคมที่ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึงครอบคลุมเส้นทางหลักและเส้นทางรองที่จะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว

๒. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environment Protection) โดยการคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ และมีการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ

๓. การกระจายช่วงเวลาการท่องเที่ยว (Seasonality Expansion) เพื่อเป็นการสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่แหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

๔. กระจายแหล่งท่องเที่ยวการจ้างงานสูงขึ้น (Income Distribution) เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยว และเป็นการเสริมสร้างการจ้างงานในท้องถิ่นเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

๕. เพิ่มค่าใช้จ่ายต่อหัวการเพิ่มมูลค่าสินค้าการท่องเที่ยว (Higher Revenue)

๖. การเติบโตอย่างยั่งยืนของจำนวนนักท่องเที่ยว อย่างสมดุลกับขีดความสามารถในการรองรับ (Sustainable Growth)

สรุป

ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่จะทำให้เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจำเป็นต้องบริหารจัดการอย่างบูรณาการ ทั้งนโยบาย การนำไปปฏิบัติ โครงการพื้นฐานที่เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว การกระตุ้นตลาดของการท่องเที่ยวจะต้องทำไปพร้อมกันกับการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว การเดินทาง ห้องอาหาร ห้องน้ำ การกำจัดขยะมูลฝอย และที่สำคัญที่สุดก็คือ บุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ต้องมีความสามารถด้านภาษา ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ใช่สนใจแต่รายได้เพื่อตนเองเท่านั้น ในกรณีของภูเก็ต มีความพยายามในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวในระดับหนึ่งแล้ว ส่วนการพัฒนาคุณภาพคนมีทิศทางที่ปลูกฝังใจรักบริการและส่งเสริมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม อันเป็นกระบวนการที่ดีในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนสืบไป

บทที่ ๔

ทิศทางของแผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวผิงอันตามัน

พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑

การแข่งขันในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีแนวโน้มการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นทุกประเทศต่างก็ให้ความสำคัญกับการลงทุนและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้ให้ประเทศ ประกอบกับบริบทที่เปลี่ยนไปทั้งสถานการณ์และปัจจัยเสี่ยงด้านการท่องเที่ยวที่นับวันจะมีความซับซ้อน รุนแรง และเปลี่ยนแปลงเร็วขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องแสวงหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของผิงอันตามัน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ เป้าหมาย พันธกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

วิสัยทัศน์ “ผิงอันตามันของประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุล และยั่งยืน”

เป้าประสงค์

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวของผิงอันตามันเพิ่มขึ้น
๒. ขีดความสามารถของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของผิงอันตามันเพิ่มขึ้น
๓. แหล่งท่องเที่ยวผิงอันตามันมีความสมดุลและยั่งยืน เอื้อต่อการท่องเที่ยวในระดับโลก

เป้าหมาย

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕
๒. อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของผิงอันตามันเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ อันดับ หรือเป็นลำดับ ๑-๗ ของทวีปเอเชีย
 - ๑) อันดับขีดความสามารถด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ อันดับ หรือเป็นลำดับ ๑-๗ ของทวีปเอเชีย
 - ๒) อันดับขีดความสามารถด้านสภาวะแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ อันดับ หรือเป็นลำดับที่ ๑-๗ ของทวีปเอเชีย
 - ๓) อันดับขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ธรรมชาติและวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕ อันดับ หรือเป็นลำดับที่ ๑-๗ ของทวีปเอเชีย
๓. กลุ่มท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานการท่องเที่ยวระดับโลกเพิ่มขึ้นทั้ง ๕ จังหวัด

พันธกิจ

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอันดามัน ตลอดจนปัจจัยสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล
๒. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอันดามัน ให้มีศักยภาพ มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนสร้างความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์ทรัพยากรท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมสังคม และวิถีชีวิตของชุมชน
๓. เตรียมความพร้อมของภาคบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอันดามันให้มีความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลง และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ
๔. สร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้สามารถสร้างรายได้ให้แก่พื้นที่บูรณาการงานด้านการท่องเที่ยวให้มีเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจ สร้างกลไกในการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รองรับประชาคมอาเซียน และการท่องเที่ยวโลก

ยุทธศาสตร์ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอันดามัน พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ออกเป็น ๕ ยุทธศาสตร์ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเชื่อมโยงและรองรับการท่องเที่ยวจากประชาคมอาเซียน และการท่องเที่ยวโลก

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยเน้นการมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว เพื่อการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ให้เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การประชาสัมพันธ์ และการจัดการการตลาดของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศ และต่างประเทศสู่ฝั่งอันดามัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเชื่อมโยงและรองรับการท่องเที่ยวจากประชาคมอาเซียน และการท่องเที่ยวโลก

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดในด้านการท่องเที่ยวที่อาจส่งผลให้ศักยภาพการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอันดามัน โครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ ได้แก่ ระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวทั้งภายใน

พื้นที่กับกลุ่มจังหวัดฝั่งอ่าวไทยและระหว่างประเทศและรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่อาจเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมีกลยุทธ์และแนวทางในการพัฒนาดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๑. พัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเน้นการพัฒนาเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรองโดยการบูรณาการการขนส่งทุกรูปแบบโดยเฉพาะการขนส่งนักท่องเที่ยวทางทะเล ทางบก โดยเน้นที่การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาให้มีการเชื่อมโยงเชื่อมต่อระหว่างศูนย์กลางขนส่งของแต่ละจังหวัดหรืออำเภอในประเภทต่างๆ รวมถึงการผลักดันการพัฒนาาระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยให้มีความรวดเร็ว ปลอดภัย สะอาด และมีมาตรฐานสากล ผ่านกลไกการพัฒนาในระดับประเทศ

๒. ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวรองของแต่ละจังหวัดที่ต้องเชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวหลัก

๓. ปรับปรุงป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ป้ายสื่อความหมายให้ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรองเป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศและถูกต้องตามหลักสากล พร้อมทั้งเตรียมการพัฒนาป้ายบอกทางรองรับการท่องเที่ยวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๔. พัฒนาเส้นทางคมนาคมทางบกเส้นหลักของกลุ่มจังหวัดให้มีมาตรฐานความปลอดภัยตามหลักสากลและสามารถเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวรองได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในการพัฒนาระบบคมนาคมทางบกเพื่อเชื่อมต่อไปยังสถานประกอบการ

๕. ผลักดันให้มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางอากาศ ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอันดามัน กับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ภายในประเทศ

๖. การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเดินทางทางรถไฟเพื่อสร้างโอกาสทางการท่องเที่ยวในมิติการท่องเที่ยวระดับนานาชาติจากกรุงเทพ-ตรังเพื่อเชื่อมโยงสู่เส้นทางการท่องเที่ยวอื่นๆ ที่ใกล้เคียงทั้งในจังหวัดตรัง และกระบี่

๗. ผลักดันการพัฒนาท่าเรือและส่งเสริมการลงทุนสร้างท่าเทียบเรือ เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงและยกระดับท่าเทียบเรือสู่มาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการเส้นทางการเดินเรือเพื่อการท่องเที่ยวในทะเลและลุ่มน้ำที่เชื่อมต่อการท่องเที่ยวทางทะเลให้มีศักยภาพในการเป็นท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวในระดับสากล

๘. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสนับสนุนการวางแผนการเดินทางการท่องเที่ยวผ่านระบบออนไลน์ โซเชียลมีเดีย และอินเทอร์เน็ต

๙. ส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการในระดับชั้นนำร่วมลงทุนในการพัฒนาระบบ โลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยวในระดับมาตรฐานสากลที่สามารถเชื่อมโยงการเดินทางในกลุ่มจังหวัด อันดามัน เช่น รถเช่าที่สามารถเช่าอีกในจังหวัดหนึ่งแต่สามารถส่งคืน ณ อีกจุดหนึ่งภายในกลุ่มจังหวัด เพื่อการบริการนักท่องเที่ยวให้เกิดความสะดวกและกระตุ้นการเดินทางในวงกว้างมากขึ้นภายในกลุ่ม

จังหวัด หรือ การพัฒนาระบบการขนส่งสัมภาระจากสนามบินสู่โรงแรมเพื่อลดภาระของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

๑๐. สร้างรูปแบบใหม่ทางการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการแสวงหาโอกาสจากการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ เช่น เส้นทางจักรยานท่องเที่ยว เส้นทางคาราวานบีกไบค์เพื่อการท่องเที่ยว แรลลี่การท่องเที่ยวนานาชาติ เป็นต้น

๑๑. การเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวทะเลอันดามันสู่อาเซียน และอาเซียนบวก ๓ (จีน เกาหลี ญี่ปุ่น)

โดยมีแผนงานคือแผนงานการพัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวทางบก อากาศ ทางราง และทางน้ำ และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการเชื่อมโยง เชื่อมต่อศูนย์กลางขนส่งของจังหวัดกลุ่มอันดามันสู่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ

๒. โครงการพัฒนาการคมนาคม และโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยวเพื่อสร้างโอกาสใหม่ทางการท่องเที่ยว

๓. โครงการพัฒนาการคมนาคม ขนส่งและการโลจิสติกส์รองรับการท่องเที่ยวทางทะเล

๔. โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

๕. โครงการพัฒนาระบบรางเพื่อการท่องเที่ยวนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๑. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงภูมิทัศน์ ลานจอดรถป้ายสื่อความหมาย ทางลาด บันไดเลื่อน ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ห้องน้ำ ห้องละหมาด รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้จะให้ความสำคัญกับการคงไว้ซึ่งสถาปัตยกรรมท้องถิ่นและเอกลักษณ์เชิงพื้นที่

๒. ผลักดันให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารของกลุ่มจังหวัด ไทรคมนาคม ระบบสารสนเทศ และดำเนินการสร้าง พัฒนาซอฟต์แวร์ดิจิทัลคอนเทนต์เพื่อการท่องเที่ยว สนับสนุนให้เกิดการใช้ระบบ e-commerce อย่างแพร่หลายส่งเสริมการจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวออนไลน์ และการเชื่อมโยงระบบบริการต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวทางเว็บไซต์

๓. สนับสนุนให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้พัฒนาการจัดการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพทั้งระบบ เช่น ระบบตรวจสอบคนเข้าเมือง เชื่อมโยงการจองบัตรโดยสารระหว่างเครื่องบิน รถไฟและรถโดยสารประจำทางและการซื้อ-ขาย ระหว่างผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะในพื้นที่สนามบินนานาชาติ และฝั่งชายแดนจังหวัดระนอง

๔. สร้างและพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกผ่านแดน ปรับปรุงสภาพจุดผ่านแดนของจังหวัดระนองให้มีสภาพที่ดีและสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยว รวมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบบริเวณชายแดนให้มีความสะดวกรวดเร็ว

๕. พัฒนาศูนย์กลางให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกแบบครบวงจรเบ็ดเสร็จที่สามารถสอบถามข้อมูลการท่องเที่ยว ประสานแก้ไขความเดือดร้อนช่วยเหลือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินได้สะดวก รวดเร็ว เข้าถึงได้ง่าย และกระจายให้ครอบคลุมตามสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยมีแผนงานคือแผนงานการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวและโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการเตรียมการพัฒนาป้ายบอกทางรองรับการท่องเที่ยวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการท่องเที่ยวระดับสากล
๒. โครงการอารยะสถาปัตยกรรมทางการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ
๓. โครงการพัฒนาระบบการช่วยเหลือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางทะเล
๔. โครงการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกผ่านแดน (ชายแดนและสนามบินนานาชาติ)

กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างโครงข่ายเส้นทางคมนาคม และระบบเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาค

แนวทางการดำเนินการ

๑. ผลักดันให้เกิดนโยบายการบินพาณิชย์ที่ค่อนข้างเปิด (Liberal Air Policy) โดยให้ทำอากาศยานภูเก็ต กระจับปี่ มีกฎเกณฑ์สร้างแรงจูงใจให้สายการบินนานาชาติมาใช้ทำอากาศยานในประเทศมากขึ้น เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมประเภทต่างๆ ในทำอากาศยาน ให้มีสัดส่วนลดน้อยลงหรือเลิกเก็บค่าธรรมเนียมบางรายการ รวมทั้งการปรับปรุงเงื่อนไขต่างๆ ในส่วนของการสัญจรทางอากาศระหว่างประเทศคู่สัญญาให้มีแรงจูงใจมากขึ้น เพื่อเสริมศักยภาพของทำอากาศยานนานาชาติในพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการบินของอนุภูมิภาค

๒. พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านโดยขยายเส้นทางเดินรถประจำทาง การเดินทางทางทะเล และรถไฟจากฝั่งมาเลเซีย และผลักดันให้มีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดนในพื้นที่จังหวัดระนอง และการเชื่อมโยงกับฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง (จังหวัดสงขลา)

๓. พัฒนาความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวทางเรือตามเส้นทางแนวชายฝั่งทะเลอันดามันและหมู่เกาะต่างๆ เส้นทางเชื่อมโยงกับประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ตามกรอบความร่วมมือ ASEAN, IMT-GT, ACMECS, BIMSTEC และ GMS

โดยมีแผนงานคือแผนงานการพัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวทางบก อากาศ ทางราง และทางน้ำ และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาการคมนาคม ขนส่งและการโลจิสติกส์รองรับอาเซียน

๒. โครงการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางบก ทางอากาศ ทางทะเล ระดับอาเซียนและ
สากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเชื่อมโยงและรองรับการท่องเที่ยวจากประชาคมอาเซียน และการท่องเที่ยวโลก

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงานรับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (ล้านบาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๑. โครงการการเชื่อมโยงเชื่อมต่อศูนย์กลางขนส่งของจังหวัดกลุ่มอันดามันสู่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ	๑. การจัดตั้งศูนย์บริการการท่องเที่ยว ณ สำนักงานขนส่ง	มีศูนย์บริการการท่องเที่ยว ณ สำนักงานขนส่ง ๕ ศูนย์	สำนักงานขนส่ง	๑๐.๐	-	๑๐.๐๐	-	-
	๒. การจัดระเบียบการบริการนักท่องเที่ยวของรถโดยสารสาธารณะสู่มาตรฐานสากล	ผู้ให้บริการจำนวน ๕๐๐ คน ได้รับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริการนักท่องเที่ยวนานาชาติ	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	๕.๐๐	๒.๕๐	๒.๕๐	-	-
	๓. การจัดทำคู่มือการเดินทางรถโดยสารสาธารณะเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว	คู่มือการเดินทางรถโดยสารสาธารณะเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว จำนวน ๕,๐๐๐ ชุด	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	๑๐.๐	๑๐.๐	-	-	-
๒. การพัฒนาการคมนาคม และโลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยวเพื่อสร้างโอกาสใหม่ทางการ	๑. การสร้างเส้นทางหลักจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว	มีเส้นทางหลักจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดละ ๑ เส้นทางรวม ๕ เส้นทาง	แขวงกาทาง	๒๕.๐๐	-	๒๕.๐๐	-	-

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (ล้านบาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
ท่องเที่ยว	๒. คาราวานบีกไบค์ อาเซียน-อันดามัน	บีกไบค์อาเซียน-อันดามัน จำนวน ๕๐๐ คัน	การท่องเที่ยว และกีฬา	๒๐.๐๐	-	๑๐.๐๐	-	๑๐.๐๐
	๓. แรลลี่อันดามัน นานาชาติ	มีขบวนแรลลี่อันดามัน นานาชาติจำนวน ๒,๐๐๐ คัน	การท่องเที่ยว และกีฬา	๑๐.๐๐	-	-	๑๐.๐๐	-
	๔. การพัฒนาระบบ อำนวยความสะดวก รองรับเส้นทางเดินเรือ เพื่อการท่องเที่ยวฝั่งอัน ดามัน	มีเส้นทางเดินเรือเพื่อ การท่องเที่ยวฝั่งอันดามัน ภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง	เจ้าท่า	๕.๐๐	-	-	-	๕.๐๐
๓. การพัฒนาการ โลจิสติกส์ทางทะเล	๑. การก่อสร้างท่า เทียบเรือเพื่อการ ท่องเที่ยวหมู่เกาะสุรินทร์	มีท่าเทียบเรือเพื่อการ ท่องเที่ยวหมู่เกาะสุรินทร์ที่ มีมาตรฐาน	โยธาธิการและ ผังเมือง	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	-	-	-
	๒. การปรับปรุงและ พัฒนาท่าเทียบเรือสู่ มาตรฐานสากล (ระบบ เตือนภัย ระบบรักษา ความปลอดภัยในการ เดินทาง และการตรวจ)	ท่าเทียบเรือสู่ มาตรฐานสากลได้รับการ พัฒนาปรับปรุง จังหวัดละ ๑ แห่ง	เจ้าท่า	๔๕.๐๐	-	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐	๑๕.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (ล้านบาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
	๓. การปรับปรุงและพัฒนาระบบเตือนภัยระบบรักษาความปลอดภัยในการเดินทางและการตรวจการณ้ทางทะเลระดับสากล	มีระบบเตือนภัย ระบบรักษาความปลอดภัยในการเดินทาง และการตรวจการณ้ทางทะเลระดับสากล	การขนส่งทางน้ำที่ ๕ (ภูเก็ต)	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	-	-	-
	๔. การก่อสร้างท่าเทียบเรือท๊บลมูไปเกาะสิมิลัน	ท่าเทียบเรือท๊บลมูไปเกาะสิมิลันที่มีมาตรฐาน	โยธาธิการและผังเมือง	๓๑.๐๐	๓๑.๐๐	-	-	-
	๕. การพัฒนาท่าเรือรองรับเรือสำราญเกาะภูเก็ต (Turn-around port)	มีท่าเรือรองรับเรือสำราญเกาะภูเก็ต (Turn-around port)	เจ้าท่า	๔๐๐.๐๐	๔๐๐.๐๐	-	-	-

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (ล้านบาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๔. โครงการการ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวทาง บก ทางอากาศ ทางทะเล ระดับสากล	๑. การเชื่อมโยง แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มอัน ดามันโดยใช้เรือเฟอร์รี่/ ไฮโดรฟรอยด์ เชื่อม สนามบินนานาชาติภูเก็ต- กระบี่	มีเรือเฟอร์รี่/ไฮโดรฟ รอยด์ เชื่อมสนามบิน นานาชาติภูเก็ต-กระบี่ ๑ เส้นทาง	ก ระ ษ ทร ว ง ค ม น า ค ม	๒๐๐.๐๐	-	๒๐๐.๐๐	-	-
	๒. การปรับปรุงจัด ระเบียบและยกระดับ มาตรฐานการขนส่ง นักท่องเที่ยวจาก สนามบินสู่เมือง และ แหล่งท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวจำนวน ๓ จุด (ภูเก็ต ตรัง กระบี่)มี มาตรฐานการขนส่ง นักท่องเที่ยวจาก สนามบินสู่เมือง และ แหล่งท่องเที่ยว	ท่องเที่ยวและ กีฬา สำนักงานขนส่ง	๖.๐๐	-	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
	๓. การปรับปรุงถนน ๔ ช่องจราจรมาตรฐาน การท่องเที่ยวนานาชาติ (ระนอง พังงา กระบี่ ตรัง) (Hub and double main corridors)	มีถนน ๔ ช่องจราจร มาตรฐานการท่องเที่ยว นานาชาติ (ระนอง พังงา กระบี่ ตรัง) ๑ เส้นทาง	ก ระ ษ ทร ว ง ค ม น า ค ม	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (ล้านบาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๕. โครงการเตรียมการ พัฒนาป้ายบอกทางรองรับ การท่องเที่ยวนของ ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนและการท่องเที่ยว ระดับสากล	๑. การพัฒนาระบบ การเดินทางผ่านพิกัดทาง ดาวเทียมในแหล่ง ท่องเที่ยวหลัก	แหล่งท่องเที่ยวหลักทั้ง ๕ จังหวัดมีระบบการเดิน ทางผ่านพิกัดทางดาวเทียม ใน	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๑๐.๐๐	-	๑๐.๐๐	-	-
	๒. การพัฒนาป้าย บอกทางการท่องเที่ยว อัจฉริยะ	มีป้ายบอกทางการ ท่องเที่ยวอัจฉริยะ ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยว นานาชาติทั้ง ๕ จังหวัด	แขวงกาทาง	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
	๓. การสร้างป้ายบอก ทางเพื่อการท่องเที่ยว อาเซียน	ป้ายบอกทางเพื่อการ ท่องเที่ยวอาเซียนทุกแหล่ง ท่องเที่ยวนานาชาติ	แขวงกาทาง	๕๐.๐๐	-	๕๐.๐๐	-	-
๖. โครงการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์การ ท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่ง ท่องเที่ยวหลักกับแหล่ง ท่องเที่ยวในชุมชน	๑. การพัฒนา เส้นทางเชื่อมโยงแหล่ง ท่องเที่ยวหลัก-ชุมชน (จังหวัดละ ๑ จุด)	แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ใหม่ที่มีศักยภาพมีระบบ โลจิสติกส์การท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว หลัก	โยธาธิการและ ผังเมือง	๕๐๐.๐๐	-	-	๒๕๐.๐๐	๒๕๐.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (ล้านบาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๗. โครงการพัฒนาระบบรางเพื่อการท่องเที่ยวนานาชาติ	๑. การศึกษาการพัฒนา รถไฟชুমชนรอบเกาะภูเก็ต	รายงานการศึกษาการพัฒนา รถไฟชুমชนรอบเกาะภูเก็ต	การรถไฟฯ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	๒. การปรับปรุงระบบอำนวยความสะดวกทางรถไฟเชื่อมจากตรังสู่กระบี่	ระบบอำนวยความสะดวกทางรถไฟเชื่อมจากตรังสู่กระบี่ (ศูนย์ท่องเที่ยว นานาชาติที่สถานีรถไฟ และระบบการขนส่งเชื่อมต่อการเดินทางสู่รถไฟ การท่องเที่ยว นานาชาติอันดามัน)	การรถไฟฯ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
๘. โครงการอารยะสถาปัตย์ทางการท่องเที่ยว ใน แหล่งท่องเที่ยว นานาชาติ	๑. การปรับปรุงห้องน้ำ ทางลาด ห้องละหมาด ที่พักผ่อนสำหรับบุคคลพิเศษในแหล่งท่องเที่ยว นานาชาติของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	แหล่งท่องเที่ยว นานาชาติของจังหวัดอันดามันได้รับการปรับปรุงห้องน้ำ ทางลาด ห้องละหมาด ที่พักผ่อนสำหรับบุคคลพิเศษ จำนวน ๕ แห่ง	โยธาธิการและผังเมือง	๑๕๐.๐๐	-	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (ล้านบาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๙. โครงการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกจุดผ่านแดน (ชายแดนและสนามบินนานาชาติ)	๑. การพัฒนาศูนย์บริการท่องเที่ยวนานาชาติ ณ จุดผ่านแดน (บุคลากร ระบบ IT และการบริการ)	มีศูนย์บริการท่องเที่ยวนานาชาติ ณ จุดผ่านแดน (บุคลากร ระบบ IT และการบริการ) จำนวน ๓ แห่ง (สนามบินภูเก็ต สนามบินกระบี่ และด่านตรวจคนเข้าเมืองระนอง)	ท่องเที่ยวและกีฬา ตรวจคนเข้าเมือง	๖.๐๐	-	๖.๐๐	-	-
๑๐.โครงการพัฒนาการคมนาคมขนส่งและการโลจิสติกส์รองรับอาเซียน	๑. การพัฒนาการเดินทางท่องเที่ยวทางทะเลร่วมระหว่างท่าเทียบเรือระนอง-ทะวาย	มีเส้นทางเดินทางท่องเที่ยวทางทะเลร่วมระหว่างท่าเทียบเรือระนอง-ทะวาย	เจ้าท่า	๓๐.๐๐	๓๐.๐๐	-	-	-
	๒. การพัฒนาเส้นทางเรือสปีดานานาชาติ (มะริด-ระนอง-ภูเก็ต-ตรัง-ลังกาวิ	มีเส้นทางเรือสปีดานานาชาติ (มะริด-ระนอง-ภูเก็ต-ตรัง-ลังกาวิ	เจ้าท่า	๑๕๐.๐๐	-	๑๕๐.๐๐	-	-

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (ล้านบาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
	๓. การศึกษา และ พัฒนาเส้นทางบึงสะเทิน น้ำ สะเทินบก (มะริด- ระนอง-ภูเก็ต-ตรัง-หลิ เป๊ะ-ล้งกาวิ)	มีเส้นทางบึงสะเทินน้ำ สะเทินบก (มะริด-ระนอง- ภูเก็ต-ตรัง-หลิเป๊ะ-ล้งกาวิ)	กรมการบึง พณิชย	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	-	-	-

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยเน้นการมีส่วนร่วม

การขยายตัวของการท่องเที่ยวโดยเน้นปริมาณนักท่องเที่ยวหรือการแสวงหารายได้จาก การท่องเที่ยวในขณะที่การขาดระบบการจัดการที่ดี และมาตรการในการรองรับขยายไปไม่ทันขาดประสิทธิภาพ ทำให้แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอันดามันมีความเสื่อมโทรม ยุทธศาสตร์การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยเน้นการมีส่วนร่วมจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีทิศทางไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและเอกลักษณ์ของชาติ โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อป้องกันการใช้ประโยชน์มากเกินไปการกำหนดมาตรการในการแก้ไขกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยสามารถมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ แนวทางการดำเนินการ

๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างทางเลือกใหม่แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวฝั่งอันดามัน โดยเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม ตามกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรม ประเพณี กลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่าเขา กลุ่มท่องเที่ยวทางทะเล กลุ่มท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาและกิจกรรม

๒. พัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวหมู่เกาะพังงา โดยผลักดันและกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่พิเศษเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงานและบูรณาการงานร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. สนับสนุนการท่องเที่ยวชายแดนฝั่งจังหวัดระนอง (Cross Border Tourism) โดยการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ๔ กลุ่ม กับกรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ASEANIMT-GT ACMECS BIMSTEC และ GMS

๔. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวจากการพัฒนาเชื่อมโยงกับประเทศในประชาคมอาเซียน

โดยมีแผนงานคือแผนงานการพัฒนาระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพและโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรม ประเพณีรองรับการท่องเที่ยวอาเซียนและนานาชาติ

๒. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่าเขาระดับนานาชาติ

๓. โครงการเปิดโลกการท่องเที่ยวใหม่ทางทะเล

๔. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา สัมมนา และกิจกรรมระดับนานาชาติ

๕. โครงการปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะพังงา

๖. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดนฝั่งจังหวัดระนอง

กลยุทธ์ที่ ๒ การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๑. ฟื้นฟู และปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล นิเวศป่าเขาที่มีสภาพเสื่อมโทรมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมเพื่อนำไปสู่กระบวนการต่อยอดในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตของชุมชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

๒. สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมทั้งพื้นที่ และจัดทำแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบผ่านกลไกของแผนการพัฒนาในระดับประเทศ กลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น

๓. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และชุมชนในการร่วมบริหารบูรณะรักษา และเฝ้าระวังแหล่งท่องเที่ยว ในรูปแบบของคณะกรรมการอาสาภาคประชาชนพิทักษ์แหล่งท่องเที่ยว มีระบบการบริหารจัดการ มีรูปแบบการทำงาน โดยใช้กลไกของท้องถิ่นเป็นพลังในการขับเคลื่อน

๔. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ และนักท่องเที่ยวจิตอาสาเพื่อการอนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ

๕. ส่งเสริมการพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยเน้นการฟื้นฟู และการพัฒนาระบบการป้องกัน และเตือนภัย

๖. การเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลรองรับการท่องเที่ยว ดำน้ำ ดูปะการัง

โดยมีแผนงานคือแผนงานการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการ ฟื้นฟู และปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล

๒. โครงการ ฟื้นฟู และปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวนิเวศป่าเขา

๓. โครงการ ฟื้นฟู และปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตของชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓ การยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวรองรับนักท่องเที่ยวอาเซียน และนักท่องเที่ยวโลก

แนวทางการดำเนินการ

๑. วางแผนจัดการภูมิสถาปัตยกรรมทางการท่องเที่ยวของจังหวัดและระดับพื้นที่ โดยการอนุรักษ์ ซ่อมแซมและบำรุงรักษาสถาปัตยกรรมที่เป็นจุดเด่น พร้อมทั้งสร้างสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่โดยเฉพาะในจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดระนอง

๒. จัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ เพื่อให้การใช้ประโยชน์เหมาะสมกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวและไม่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน โดยกำหนดการเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ เพื่อไม่ให้มีการใช้ประโยชน์เกินขีดความสามารถในการรองรับทางการท่องเที่ยว

๓. การพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และอาชีวอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว นานาชาติที่มีมาตรฐานในระดับสากล พร้อมสร้างระบบเฝ้าระวังด้วยกลไกของชุมชน และการดำเนินการทางกฎหมายเชิงรุกอย่างจริงจัง

๔. ผลักดันให้มีการออกกฎระเบียบ และบทลงโทษที่ชัดเจนในการกำกับดูแลรักษา แหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและการปราบปรามผู้บุกรุกแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติโดยมิชอบ และสอดส่องดูแลการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ท้องถิ่นมี แสดงบทบาท และร่วมรับผิดชอบในการละเมิด หรือการกระทำความผิดของนักท่องเที่ยว หรือ ผู้ประกอบการ

๕. พัฒนาระบบสาธารณสุขปโภคเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการยกระดับ คุณภาพและมาตรฐานของสถานพยาบาลในแหล่งท่องเที่ยว ระบบการจัดการขยะ น้ำเสีย มลพิษและ ระบบเครือข่ายเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค การพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินรองรับการ ท่องเที่ยวทั้งทางบก และทางทะเล

๖. สนับสนุนและกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาและผลกระทบอันเนื่องมาจากภาวะ โลกร้อนการใช้พลังงานสะอาด การใช้เคมีภัณฑ์ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค การกำหนด มาตรการการลดพลังงานของสถานประกอบการ โดยเฉพาะในพื้นที่เกาะ และพื้นที่เสี่ยง หรือพื้นที่ที่ เน้นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

๗. หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาภาพลักษณ์ด้านลบของการท่องเที่ยวไทย เช่น ความ ปลอดภัยการเอาर्डเอาเปรียบและหลอกลวงนักท่องเที่ยว สินค้าที่ไม่มีคุณภาพ การท่องเที่ยวทางเพศ โสเภณี การค้ามนุษย์ และโรคเอดส์ เป็นต้น

โดยมีแผนงานคือแผนงานการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวรองรับ นักท่องเที่ยวอาเซียน และนักท่องเที่ยวโลก และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการการปรับปรุงสถาปัตยกรรมเอกลักษณ์ชิโนโปรตุกีส (เฉพาะพื้นที่ภูเก็ต พังงา และระนอง)

๒. โครงการเกาะสีเขียว (Green and Clean Island)

- การศึกษาความเหมาะสมในการจำกัดนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ
- การจัดการสิ่งแวดล้อม และอาชีวอนามัยในแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ
- การพื้นที่ท่องเที่ยวนานาชาติปลอดภัย (Tourism safety zone)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนา และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยเน้นการมีส่วนร่วม

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๑. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรม ประเพณีรองรับการ ท่องเที่ยวอาเซียน และ นานาชาติ	๑. การส่งเสริม เทศกาลกินเจอันดามัน- นานาชาติ	มีการจัดกิจกรรม เทศกาลกินเจนานาชาติ อันดามันพร้อมกัน ๕ แห่ง	ท่องเที่ยวและ กีฬาองค์การ บริหารส่วน จังหวัด	๑๐๐.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐
	๒. ลานวัฒนธรรมเพื่อ การท่องเที่ยวนานาชาติ	ลานวัฒนธรรมเพื่อ การท่องเที่ยวนานาชาติ ๕ แห่ง	วัฒนธรรม จังหวัด	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐
	๓. การพัฒนาเส้นทาง การท่องเที่ยวเชิงอารย ธรรมประเพณี (ภาคใต้ฝั่ง อันดามัน) (เส้นทาง กิจกรรม การ ประชาสัมพันธ์)	มีเส้นทาง การ ท่องเที่ยวเชิงอารย ธรรมประเพณี (ภาคใต้ ฝั่งอันดามัน)	วัฒนธรรม จังหวัด	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
	๔. การพัฒนา พิพิธภัณฑ์เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวนานาชาติ	พิพิธภัณฑ์เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวนานาชาติ (ภูเก็ต ระนอง)	สำนักงาน จังหวัด	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
	๕.การจัดกิจกรรม ทางการท่องเที่ยวอันดา มัน - อาเซียน	กิจกรรมทางการ ท่องเที่ยวอันดามัน - อาเซียนในพื้นที่ ท่องเที่ยวนานาชาติ	ท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัด	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐
	๖. การจัดทำคู่มือการ ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อันดามันนานาชาติ	มี คู่มือ และ ฐานข้อมูลการท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรมอันดามัน นานาชาติ	วัฒน ธรรม จังหวัด	-	๑.๕๐	-	-	-
๒. โครงการพัฒนาการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่าเขา ระดับนานาชาติ	๑.การเปิดเส้นทาง การผจญภัย และการ พัฒนาระบบการอำนวย ความสะดวกทางการ ท่องเที่ยวผจญภัยและ นิเวศป่าเขาในจังหวัด ภูเก็ต	มี แห ล่ ง ก า ร ท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่า เขาระดับนานาชาติ	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๑๐.๐๐	-	๓.๐๐	๓.๐๐	๔.๐๐
	๒.การเปิดเส้นทาง การผจญภัย และการ พัฒนาระบบการอำนวย	มี แห ล่ ง ก า ร ท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่า เขาระดับนานาชาติ	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๑๐.๐๐	-	๓.๐๐	๓.๐๐	๔.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
	ความสะดวกทางการ ท่องเที่ยวผจญภัยและ นิเวศป่าเขาในจังหวัด พังงา							
	๓.การเปิดเส้นทาง การผจญภัย และการ พัฒนาระบบการอำนวย ความสะดวกทางการ ท่องเที่ยวผจญภัยและ นิเวศป่าเขาในจังหวัด ระนอง	มี แ ห ล่ ง ก า ร ท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่า เขาระดับนานาชาติ	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๑๐.๐๐	-	๓.๐๐	๓.๐๐	๔.๐๐
	๔.การเปิดเส้นทาง การผจญภัย และการ พัฒนาระบบการอำนวย ความสะดวกทางการ ท่องเที่ยวผจญภัยและ นิเวศป่าเขาในจังหวัด	มี แ ห ล่ ง ก า ร ท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่า เขาระดับนานาชาติ	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๑๐.๐๐	-	๓.๐๐	๓.๐๐	๔.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
	กระบี่							
	๕.การเปิดเส้นทาง การผจญภัย และการ พัฒนาระบบการอำนวย ความสะดวกทางการ ท่องเที่ยวผจญภัยและ นิเวศป่าเขาในจังหวัดตรัง	มี แ ห ล ง ก า ร ท่องเที่ยวเชิงนิเวศป่า เขาในระดับนานาชาติ						
๓. โครงการเปิดโลกการ ท่องเที่ยวใหม่ทางทะเล	๑.การพัฒนา และจัด ระเบียบพื้นที่ท่องเที่ยวใน ทะเลเพื่อการดำน้ำ ฝั่งอัน ดามัน	พื้นที่ท่องเที่ยวใน ทะเลเพื่อการดำน้ำ ฝั่ง อันดามัน ๕ แห่ง	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐
	๒ . ก า ร จั ด ท า ฐาน ข้อมูล เพื่อ การ ท่องเที่ยวดำน้ำฝั่งอันดา มัน	มีฐานข้อมูลเพื่อการ ท่องเที่ยวดำน้ำฝั่งอันดา มัน	ท่องเที่ยว และ กีฬา	๕.๐๐	-	๕.๐๐	-	-
	๓. จัดงานสัปดาห์ท่อง ทะเลอันดามัน	จัดงานท่องทะเลอัน ดามัน ๕ แห่ง	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๔. โครงการพัฒนา ท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา สัมมนา สุขภาพ และ กิจกรรมระดับนานาชาติ	๑.การพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ น้ำแร่ร้อนรองรับอาเซียน	แหล่งท่องเที่ยวเชิง สุขภาพน้ำแร่ร้อน รองรับอาเซียนจำนวน ๓ แห่ง	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๕๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐
	๒.การส่งเสริมการ ท่องเที่ยวสุขภาพด้วย การแพทย์ทางเลือก และสปาธรรมชาติ	มี ศูนย์ ส ป า นานาชาติมาตรฐาน จำนวน ๕๐๐ แห่ง	สำนักงาน สาธารณสุข	๘๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐
	๓.การส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเรือหลวงลันตา	มี กิจ การ การ ท่องเที่ยวเรือหลวงลัน ตา	การท่องเที่ยว และกีฬา	-	-	๕๐.๐๐	-	-
๕. กิจ การ ร ร ม Andaman carnival	๔. กิจ การ ร ร ม Andaman carnival ปี ละ ๑ ครั้ง	มี กิจ การ ร ร ม Andaman carnival ปี ละ ๑ ครั้ง	กลุ่มจังหวัด	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐
	๕.การพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวอันดามันเสมือน จริง	มีแหล่งท่องเที่ยวอัน ดามันเสมือนจริง ๑ แห่ง	มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ (ภูเก็ต)	๑๒.๐๐	๑๒.๐๐	-	-	-

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
	๖.กิจกรรมการ แต่งงานใต้ทะเลอันดามัน	มีการแต่งงานใต้ ทะเลอันดามัน (ตริง)	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๘.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
	๗.การจัดแข่งกีฬาทาง ทะเลนานาชาติฝั่งอันดา มัน	จัดแข่งกีฬาทาง ทะเลนานาชาติฝั่งอันดา มันปีละ ๓ ชนิดกีฬา (ไตรกีฬา เรือใบ และ วอลเลย์บอลชายหาด)	การท่องเที่ยว และกีฬา	๒๐๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐
	๘.การพัฒน ผู้ประกอบการโรงแรม เพื่อการจัดการการ สัมมนา ระดับ มาตรฐานสากล	ผู้ประกอบการ โรงแรมได้รับการ พัฒนาการจัดการ สัมมนา ระดับ มาตรฐานสากล ๑๐๐ แห่ง	การท่องเที่ยว และกีฬา	๒๐๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐
๕. โครงการพัฒนา ท่องเที่ยวชายแดนฝั่ง จังหวัดระนอง	๑.การพัฒนาระบบ บริการทางการท่องเที่ยว และการสร้างเส้นทาง ท่องเที่ยวร่วมระนอง- เมียนมาร์	มีเส้นทาง การ ท่องเที่ยวร่วมระนอง- เมียนมาร์	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๖. โครงการ พัฒนา และ ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ทางทะเล	๑.การพัฒนาพื้นที่ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ปลา พะยูน (ศูนย์พะยูน และ หญ้าทะเล)	มีพื้นที่ท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ปลาพะยูน	อำเภอกันตัง	๕๐.๐๐	-	๕๐.๐๐	-	-
	๒.การดำน้ำเก็บขยะ นานาชาติ	ดำน้ำเก็บขยะ นานาชาติ ๕ ทั้ง ๕ จังหวัด	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐
	๓.การพัฒนาระบบ เฝ้าระวัง และตรวจ ติดตามคุณภาพ สิ่งแวดล้อมในแหล่ง ท่องเที่ยวนานาชาติ	แหล่งท่องเที่ยว นานาชาติทุกแห่งมี ระบบเฝ้าระวัง และ ตรวจติดตามคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	มหาวิทยาลัย ในพื้นที่	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐
	๔.การพัฒนาระบบภูมิ สารสนเทศเพื่อจัดการ สิ่งแวดล้อม และ ธรรมชาติในพื้นที่ ท่องเที่ยวนานาชาติทาง ทะเลฝั่งอันดามัน	มีระบบภูมิศา สนเทศเพื่อจัดการ สิ่งแวดล้อม และ ธรรมชาติในพื้นที่ ท่องเที่ยวนานาชาติทาง ทะเลฝั่งอันดามัน ๕ จุด (จังหวัดละ ๑แห่ง)	มหาวิทยาลัย	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๗. โครงการ พัฒนา และ ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว นิเวศป่าเขา	๑. การปรับปรุง เส้นทางท่องเที่ยวบริเวณ อุทยานแห่งชาติผิงอันดา มันรองรับการท่องเที่ยวนานาชาติ	สถานที่ท่องเที่ยว บริเวณอุทยานแห่งชาติ ผิงอันดามันรองรับการ ท่องเที่ยวนานาชาติ จำนวน ๕ แห่งได้รับ การพัฒนารองรับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ทรัพยากรธร ม ช า ตี แ ล ะ สิ่งแวดล้อม	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
๘. โครงการ พัฒนา และ ปรับปรุงแหล่ง ท่องเที่ยว และวิถีชีวิตของ ชุมชน	๑.การพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวเขากอบ นานาชาติ	แหล่งท่องเที่ยวเขาก อบ เป็น แหล่ง ท่องเที่ยวระดับ นานาชาติ	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๕๐.๐๐	๑๐.๐๐	๒๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐
	๒.การจัดตั้งศูนย์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง เกษตรนานาชาติ (ไม้ดอก เมืองกระบี่)	มีศูนย์ส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตร นานาชาติ (ไม้ดอกเมือง กระบี่)	ศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาอาชีพ การเกษตรกระบี่	๑๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	-	-
	๓.การพัฒนาโฮมสเตย์ เพื่อการท่องเที่ยว มาตรฐานระดับนานาชาติ	มีชุมชนโฮมสเตย์ การท่องเที่ยวมาตรฐาน ระดับนานาชาติจำนวน	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
	(พัฒนาระบบการบริหารจัดการ การตลาด การพัฒนาบุคลากร และระบบฐานข้อมูล)	๑๐ ชุมชน						
	๔.การอนุรักษ์วิถีชุมชน วิถีชาวเล และกิจกรรมเชิงวัฒนธรรม ชุมชนเพื่อตลาดการท่องเที่ยวนานาชาติ	มีชุมชนที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนในระดับการท่องเที่ยวนานาชาติ ๓ แห่ง (ภูเก็ต พังงา กระบี่)	ท่องเที่ยวและกีฬา	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
๙. โครงการการปรับปรุงสถาปัตยกรรมเอกลักษณ์ชิโนโปรตุกีส (เฉพาะพื้นที่ภูเก็ตและระนอง)	๑.การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมอันดามัน (ภูเก็ต พังงา ระนอง)	แหล่งท่องเที่ยวสถาปัตยกรรมอันดามัน ๓ แห่ง (ภูเก็ต พังงา ระนอง)	ท่องเที่ยวและกีฬา	๒๐๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐
	๒.การอนุรักษ์เมืองเก่าตะกั่วป่าเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	เมืองเก่าตะกั่วป่าเป็นเมืองมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	ท่องเที่ยวและกีฬา	๗.๕๐	-	-	-	-

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๑๐. โครงการเกาะสีเขียว (Green and Clean Island)	๑.การพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวนานาชาติปลอดภัย (Tourism safety zone) (ติดตั้งกล้องวงจรปิด ตำรวจท่องเที่ยวอาสา ศูนย์ตำรวจท่องเที่ยว รถสายตรวจท่องเที่ยว)	มีพื้นที่ท่องเที่ยวนานาชาติปลอดภัย	ตำรวจท่องเที่ยว	๘๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐
	๒.การศึกษาความเหมาะสมในการจำกัดนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ	รายงานการศึกษาความเหมาะสมในการจำกัดนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ	ท่องเที่ยวและกีฬา	๑๐.๐๐	-	๑๐.๐๐	-	-
	๓.การจัดการสิ่งแวดล้อม และอาชีวะอนามัยในแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เกาะระดับนานาชาติ เกาะพีพี	แหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เกาะระดับนานาชาติ เกาะพีพี เกาะไหง หมู่เกาะพังงา เกาะรอบๆ จังหวัดภูเก็ตมีระบบ	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑,๐๐๐.๐๐	-	๔๐๐.๐๐	๔๐๐.๐๐	๒๐๐.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
	เกาะไหง หมู่เกาะพังงา เกาะรอบๆจังหวัดภูเก็ต) (การจัดหาแหล่งกำจัด ขยะ และน้ำเสีย)	การจัดการขยะ น้ำเสีย ที่มีมาตรฐาน						

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว เพื่อการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ให้เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่องครบวงจร ความพร้อมของภาคบริการและการท่องเที่ยวแม้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกและความไม่สงบภายในประเทศ แต่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และมีโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว เช่น โรงแรมและสปาที่มีมาตรฐานสูง บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพขยายตัวอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ความพยายามสำคัญของกลุ่มจังหวัดฝั่งอันดามันคือการพัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว เพื่อการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ให้เข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๑. สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยวและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุครอบครัวและฮันนีมูน เป็นต้น

๒. ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการพัฒนานวัตกรรมทางความคิด เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในสินค้าการท่องเที่ยว ส่งเสริมการลงทุนเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คำนึงถึงคุณค่าและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสนับสนุนการเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนในกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ เช่น ธุรกิจบริการสุขภาพ ธุรกิจด้านนันทนาการ โดยเฉพาะการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การจัดการสินค้า OTOP และของที่ระลึกของกลุ่มจังหวัดอันดามัน เป็นต้น

๓. ผลักดันให้งานเทศกาล ประเพณี และกิจกรรมในไทยเป็นงานเทศกาลระดับโลกเช่น เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลกินเจ เป็นต้น

๔. ส่งเสริม สนับสนุน อุตสาหกรรมภาพยนตร์ และการถ่ายทำภาพยนตร์จากต่างประเทศ และในประเทศไทยให้เข้ามาใช้พื้นที่ของกลุ่มจังหวัดอันดามัน

๕. สำรวจและคัดสรรเอกลักษณ์และจุดเด่นของจังหวัดทั้ง ๕ จังหวัด เชื่อมโยงเป็นเรื่องราวของกลุ่มจังหวัดอันดามัน เพื่อสร้างและกำหนดภาพลักษณ์ (Brand Image) ทางการท่องเที่ยวให้เป็นจุดขายแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น นักท่องเที่ยวดาน้ำดูปะการัง นักท่องเที่ยวทางกีฬา เป็นต้น

๖. ส่งเสริมและจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ และระดับชาติ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัดทั้ง ๕ จังหวัด เชื่อมโยงเป็นเรื่องราวของกลุ่มจังหวัดอันดามันและการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน

๗. ส่งเสริมการจัดประชุม สัมมนา จัดนิทรรศการ ทั้งระดับชาติ และระดับนานาชาติ โดยเฉพาะในจังหวัดภูเก็ต

๘. ส่งเสริมการกระจายตลาดการท่องเที่ยวของฝั่งอันดามันอย่างสมดุลทั้งในเชิงพื้นที่ เวลา และกลุ่มตลาดที่สอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าทางการท่องเที่ยวสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและรสนิยมของนักท่องเที่ยวในกลุ่มสัมมนา กลุ่มครอบครัว กลุ่มฮันนีมูน กลุ่มท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลกลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (Health and Wellness) กลุ่มท่องเที่ยวทางทะเล และกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น

โดยมีแผนงานคือแผนงานการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรม นวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มด้านการท่องเที่ยว และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการการท่องเที่ยวอันดามันเชิงสร้างสรรค์

กลยุทธ์ที่ ๒ การเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๑. ผลักดันให้มีการกำหนดเขตเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว/เขตพัฒนาการท่องเที่ยว และส่งเสริมการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมบริการด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอันดามัน ตามกฎหมายว่าด้วยนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ เพื่อให้มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนด้านการท่องเที่ยว โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนและนักลงทุนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอันดามันโดยภาครัฐในพื้นที่ และระดับประเทศต้องจัดให้มีสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เหมาะสม

๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชน ท้องถิ่น ชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อยและวิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ของกลุ่มจังหวัดอันดามัน โดยการสนับสนุนเงินทุน วิชาการ การให้ความรู้และให้คำปรึกษาในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ การสร้างแบรนด์ และเอกลักษณ์ของสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว ส่งเสริมสนับสนุนการจัดหาแหล่งเงินทุนกู้ยืม การประกันและเงินทุน การลดต้นทุนในการกู้ยืม การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี การสนับสนุนธุรกิจที่จัดตั้งใหม่และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่มีความสลับซับซ้อนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพของสินค้า เป็นต้น

๔. สนับสนุนให้ภาคธุรกิจรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือกันในการให้บริการทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการรองรับการเปิดการค้าเสรีทางการท่องเที่ยวในอนาคต โดยเฉพาะการ

เปิดประชาคมอาเซียน ที่เน้นการอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการทำตลาด หรือเข้าไปดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวในประชาคมอาเซียน ผ่านการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือความร่วมมืออื่นๆระหว่างประเทศตามกลไกของภาครัฐที่จะเอื้อต่อการค้า การลงทุนให้แก่ผู้ประกอบการภาคบริการท่องเที่ยวที่รุกบุกอาเซียนมากยิ่งขึ้น

โดยมีแผนงานคือแผนงานการเสริมสร้างโอกาสและแรงจูงใจเพื่อพัฒนาการค้า การลงทุนด้านการท่องเที่ยว และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเขตพิเศษพื้นที่ท่องเที่ยว
๒. โครงการการผู้ประกอบการการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรมสู่มืออาชีพรองรับ AEC
๓. โครงการเปิดโลกการท่องเที่ยวอันดามันในภูมิภาคอาเซียน

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยวของกลุ่มอันดามันสู่สากล

แนวทางการดำเนินการ

๑. พัฒนามาตรฐานบริการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นกรอบในการยกระดับคุณภาพของสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับระดับสากล ทั้งนี้เน้นการรักษาไว้ซึ่งสิ่งที่ดีงามของวัฒนธรรมไทยและพื้นที่
๒. ส่งเสริมและผลักดันให้สถานประกอบการได้นำมาตรฐานด้านการบริการท่องเที่ยวไปใช้ในทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาผู้ให้บริการและสถานประกอบการของตนเอง
๓. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่จูงใจผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้เข้าสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวไทยรวมทั้งผลักดันเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยให้เป็นที่ยอมรับเชื่อถือและเชื่อมั่นจากนักท่องเที่ยวไทยและต่างประเทศ พร้อมสนับสนุนกิจกรรมด้านการตรวจประเมินและรับรองสถานประกอบการตามแนวทางสากล พร้อมประกาศยกย่องเป็นต้นแบบผู้ประกอบการ พร้อมจัดหาปัจจัยจูงใจที่เหมาะสม
๔. จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวให้ครบถ้วนทันสมัย เชื่อมโยงหน่วยงานรัฐผู้ประกอบการไปยังบริการที่เกี่ยวข้องอย่างครบวงจร และตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลอย่างแท้จริง

โดยมีแผนงานคือแผนงานการพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการท่องเที่ยวของกลุ่มอันดามันสู่สากล และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการสถานประกอบการมาตรฐานด้านการบริการท่องเที่ยว
๒. โครงการอาหารปลอดภัยรับบริการท่องเที่ยวนานาชาติ
๓. โครงการเตรียมพร้อมชุมชนรับบริการท่องเที่ยวนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ ๔ การป้องกันและรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๑. เตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามของโรคติดต่อ ภัยพิบัติทางธรรมชาติการระบาดของโรค และภัยพิบัติอื่นๆ โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ (Crisis Management) การเตรียมความพร้อมเพื่อการตอบสนองอย่างฉับไว และการกู้คืนภัยในภาวะฉุกเฉินโดยเฉพาะทางทะเล ทั้งนี้การจัดการต้องครอบคลุมถึงการเตรียมความพร้อม การวางมาตรการป้องกันและแก้ไขเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน และมาตรการฟื้นฟูภายหลังเกิดเหตุการณ์

๒. กำหนดมาตรการในการป้องกัน ดูแล รักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวรวมถึงการท่องเที่ยวที่สร้างผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ให้เกิดการบังคับใช้อย่างจริงจังและมีการบังคับใช้บทลงโทษตามกฎหมาย

๓. ผลักดันให้มีการกำหนดมาตรฐานการให้บริการ และมาตรฐานความปลอดภัยในสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวในกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ และมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง

๔. ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการเป็นตำรวจอาสาสมัครดูแลรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนของตนเอง อาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว สนับสนุนตำรวจท่องเที่ยว และอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยทางทะเล (Lifeguard)

๕. สนับสนุนส่งเสริมตำรวจท่องเที่ยว หน่วยงาน องค์กร และชุมชน ให้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว โดยมีแผนงานคือแผนงานการป้องกันและรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวและโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๕.๑ โครงการพัฒนาระบบบริการทางการท่องเที่ยวกรณีฉุกเฉินทางทะเล

๕.๒ โครงการแหล่งท่องเที่ยวอันดามันอันใจ ปลอดภัยมาตรฐานโลก

กลยุทธ์ที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

แนวทางการดำเนินการ

๑. พัฒนาเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชนในสาขาท่องเที่ยว โดยเฉพาะการพัฒนามัคคุเทศก์ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ภาษาอาเซียน ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมถึงศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในด้านอื่นๆ ให้ได้มาตรฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการเปิดเสรีภาคบริการด้านการท่องเที่ยวของประชาคมอาเซียน

๒. พัฒนาและผลักดันให้กลุ่มจังหวัดอันดามันเป็นศูนย์กลางการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทางทะเลในกลุ่มประเทศอาเซียน

๓. ผลักดันให้สถานศึกษาร่วมพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานตรงตามตำแหน่งที่ตลาดแรงงานท่องเที่ยวต้องการและมีความเพียงพอ

๔. ส่งเสริมให้มีการจัดการฝึกอบรมและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นทั้งทางด้านการปฏิบัติงานเฉพาะทาง วิชาชีพที่มีความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับสถานประกอบการขนาดกลางและขนาด

ย่อมในกลุ่มจังหวัดอันดามัน รวมทั้งหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้บริหารตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสูงสำหรับบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และหลักสูตรพัฒนาผู้สอน

๕. แสวงหาแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเป็นหลักประกันทางแรงงานให้กับผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยว และโรงแรมของกลุ่มจังหวัดอันดามันที่ขาดแคลนแรงงาน พร้อมทั้งให้การดูแลการพัฒนา และการสนับสนุนสวัสดิการจากภาครัฐที่เหมาะสม ทั้งนี้จะเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐกับรัฐ เพื่อการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในพื้นที่

โดยมีแผนงานคือแผนงานการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวนันดามันสู่สากล
๒. โครงการหลักประกันทางแรงงานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โรงแรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสินค้า บริการ และปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว เพื่อการเสริมสร้างระบบเศรษฐกิจชุมชน จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ให้เข้มแข็ง

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๑.โครงการการท่องเที่ยวอันดามันเชิงสร้างสรรค์	๑.Honey moon @ andaman	มีการจัดกิจกรรม Honey moon @ Andaman ๕ จังหวัด	การท่องเที่ยวและกีฬา	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
	๒. คาราวานท่องเที่ยวสุขภาพ และผู้สูงอายุนานาชาติ	มีคาราวานท่องเที่ยวสุขภาพ และผู้สูงอายุนานาชาติ ๕ จังหวัด	การท่องเที่ยวและกีฬา	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
๒.โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการเขตพิเศษพื้นที่ท่องเที่ยว	๑.การศึกษาการจัดตั้งพื้นที่พิเศษทางการท่องเที่ยว หมู่เกาะพังงา	รายงานการศึกษาการจัดตั้งพื้นที่พิเศษทางการท่องเที่ยวหมู่เกาะพังงา	ท่องเที่ยวและกีฬา	๕.๐๐	-	-	๕.๐๐	-
๓.โครงการการฝึกอบรมการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและโรงแรมสู่มืออาชีพรองรับ AEC	๑.การพัฒนาผู้ประกอบการท่องเที่ยว โรงแรมกลุ่ม SME พร้อมสู่อาเซียน	ผู้ประกอบการท่องเที่ยว โรงแรมกลุ่ม SME พร้อมสู่อาเซียน ๒๐๐ แห่ง	อุตสาหกรรม	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
	๒.การพัฒนาบุคลากรการ ท่องเที่ยวนานาชาติ (ไกด์)	บุคลากรการท่องเที่ยว นานาชาติ (ไกด์) ๒๐๐ คน	ท่องเที่ยว และกีฬา	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
	๓.การพัฒนาอาสาการ ท่องเที่ยว และผู้ร่วม ให้บริการในอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวนานาชาติสู่มือ อาชีพ	อาสาการท่องเที่ยว และผู้ร่วมให้บริการใน อุตสาหกรรมท่องเที่ยว นานาชาติสู่มืออาชีพ จำนวน ๕๐๐ คน	ท่องเที่ยว และกีฬา	๒๐.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
๔.โครงการเปิดโลกการ ท่องเที่ยวอันดามันใน ภูมิภาคอาเซียน	๑.การจัดงานเปิดโลกการ ท่องเที่ยวอันดามันในภูมิภาค อาเซียน (ในประเทศอาเซียน และอาเซียน+๓)	จัดงานเปิดโลกการ ท่องเที่ยวอันดามันใน ภูมิภาคอาเซียน (ใน ประเทศอาเซียน และ อาเซียน+๓) ๒ ปีครั้ง	การท่องเที่ยว และกีฬา	๔๐.๐๐	-	๒๐.๐๐	-	๒๐.๐๐
๕.โครงการสถาน ประกอบการมาตรฐานด้าน การบริการท่องเที่ยว	๑.จัดระเบียบบริษัททัวร์ และผู้ให้บริการบริเวณ ชายหาด	แหล่งท่องเที่ยวหลักใน จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ได้รับการจัดระเบียบใหม่	การท่องเที่ยว และกีฬา	๘.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
	๒.กิจกรรมอาหาร ปลอดภัยรองรับการ ท่องเที่ยวนานาชาติ	ร้านอาหารในพื้นที่ ท่องเที่ยวนานาชาติมี มาตรฐานสาธารณสุข	สำนักงาน สาธารณสุข	๘.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
๖.โครงการเตรียมพร้อม ชุมชนรับการท่องเที่ยว นานาชาติ	๑.การพัฒนาศักยภาพ ชุมชนสู่ชุมชนการท่องเที่ยว นานาชาติ	ชุมชนสู่ชุมชนการ ท่องเที่ยวนานาชาติจังหวัด ละ ๑ ชุมชน	ท่องเที่ยว และกีฬา	๘.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
๗.โครงการการพัฒนา ระบบทางการท่องเที่ยว กรณีฉุกเฉิน	๑.การติดตั้งระบบเตือน ภัยและระบบรักษาความ ปลอดภัยทำเทียบเรือในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดอันดามัน	มีระบบเตือนภัยและ ระบบรักษาความปลอดภัย ทำเทียบเรือในพื้นที่กลุ่ม จังหวัดอันดามัน	สำนักงาน การขนส่งทางน้ำ ที่ ๕ จังหวัด ภูเก็ต					
	๒.การจัดหาเรือบริการ การแพทย์ฉุกเฉินทางทะเล พร้อมอุปกรณ์	เรือบริการการแพทย์ ฉุกเฉินทางทะเลจำนวน ๑๐ลำ(ภูเก็ตจำนวน ๔ ลำ และกระบี่ พังงาจังหวัดละ ๒ ลำ ตรังและระนอง จังหวัดละ ๑ ลำ)	เจ้าท่า	๑๐๐.๐๐	-	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	-

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๘.โครงการแหล่ง ท่องเที่ยว อันดามันอุ่นใจ ปลอดภัยมาตรฐานโลก	๑.การติดตั้งกล้องวงจร ปิดในแหล่งท่องเที่ยว นานาชาติเพิ่ม	กล้องวงจรปิดในแหล่ง ท่องเที่ยวนานาชาติเพิ่ม จำนวน ๕๐๐ จุด	อำเภอ	๑๐๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๔๐.๐๐
	๒.สร้างสายตรวจ ท่องเที่ยว ภาคประชาชน	มีสายตรวจท่องเที่ยว ภาคประชาชน ๑,๐๐๐ คน	ตำรวจ ท่องเที่ยว	๑๐.๐๐	-	๓.๐๐	๓.๐๐	๔.๐๐
๙.โครงการหลักประกัน ทางแรงงานอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว โรงแรม	๑.การเสริมสร้างความ ร่วมมือกับ ประเทศใน ประชาคมอาเซียนเพื่อการ สรรหาและพัฒนาแรงงาน รองรับการท่องเที่ยวอันดา มัน	สรรหาและพัฒนา แรงงานรองรับการ ท่องเที่ยวอันดามันจำนวน ๒,๐๐๐ คน	แรงงาน	๑๐.๐๐	-	๓.๐๐	๓.๐๐	๔.๐๐
	๒.การเสริมสร้างศักยภาพ ในการผลิตบุคลากรทางการ ท่องเที่ยว	ผลิตบุคลากรทางการ ท่องเที่ยวจำนวน ๒,๐๐๐ คน	สถานศึกษา (พื้นที่อันดามัน)	๘๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การประชาสัมพันธ์ และการจัดการการตลาดของ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศ และต่างประเทศสู่ฝั่งอันดามัน

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวรับรู้และเข้าใจในภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดอันดามัน เน้นการสร้างเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยว โดยการดำเนินการตลาดเชิงรุก เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งใน และต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ ส่งเสริมการจัดงานแสดงต่างๆ (Event) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวไทยและต่างประเทศผ่านสื่อต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน มากขึ้นมีการใช้จ่ายมากขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและเผยแพร่ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มอันดามัน อุ่นใจ ปลอดภัยไปได้ทุกที่มีมาตรฐานสากล

แนวทางการดำเนินการ

๑. ประชาสัมพันธ์จังหวัด กลุ่มจังหวัดเพื่อสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการเดินทางมาท่องเที่ยว และสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายทั้งในภาพรวมและในเชิงลึกอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการดำเนินการที่แตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มนักท่องเที่ยว และในแต่ละประเทศเป้าหมาย ทั้งอาเซียนและระดับโลก

๒. เผยแพร่และสื่อสารภาพลักษณ์ ทางการท่องเที่ยวให้แพร่หลายในทุกช่องทางและครอบคลุมทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรับรู้และความตระหนักในสำคัญของภาพลักษณ์ให้กับผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และชุมชนท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับการเปิดตลาดอาเซียน และตลาดคุณภาพซึ่งเป็นตลาดเดิม และแสวงหาตลาดใหม่ในระดับโลก

๓. สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในความเป็นไทย (Thainess) ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความแตกต่างเหนือคู่แข่งขั้นให้คนไทยมีจุดขายร่วมกันในเรื่องของความมีอัธยาศัยไมตรีที่ดีพร้อมต้อนรับผู้มาเยือนและร่วมกันเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยว

๔. สร้างสื่อช่องทางเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของกลุ่มเป็นการเฉพาะ

โดยมีแผนงานคือแผนงานการสร้างและเผยแพร่ภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มอันดามัน อุ่นใจปลอดภัยไปได้ทุกที่มีมาตรฐานสากล และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอันดามัน สร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

๒. โครงการเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างสภาพแวดล้อม และพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยว เฉพาะกลุ่ม

แนวทางการดำเนินการ

๑. พัฒนาการตลาด และส่งเสริมการขาย ในกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มที่ไทยมีศักยภาพ เช่น กลุ่มสัมมนา กลุ่มครอบครัว กลุ่มฮันนีมูน เป็นต้น โดยสร้างจุดขายใหม่ด้านการท่องเที่ยว กิจกรรมและข้อเสนอพิเศษ เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาประเทศไทย

๒. จัดทำข้อมูลและรวบรวมข่าวสารด้านการท่องเที่ยวและจัดเก็บในระบบข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบสารสนเทศต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาสืบค้นข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ผ่านทางเว็บไซต์กลางของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และเชื่อมโยงกับประเทศ ที่สามารถสืบค้นได้ถึงระดับพื้นที่ทันสมัยสามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีรายละเอียดด้านการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

๓. พัฒนาขีดความสามารถด้านการวางแผนและการปฏิบัติงานด้านการตลาดออนไลน์ (Online Marketing) และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce)

โดยมีแผนงานคือแผนงานการสร้างสภาพแวดล้อมและพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยวและโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม

๒. โครงการการตลาดท่องเที่ยวอันดามันออนไลน์ (Online Marketing) และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce)

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้เข้าประเทศจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

แนวทางการดำเนินการ

๑. ดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อประมุขสิทธิ์การจัดงานระดับโลก ระดับภูมิภาค รวมถึงการจัดงานประชุม และงาน Event ระหว่างประเทศในพื้นที่ โดยเฉพาะที่จังหวัดภูเก็ต

๒. สร้างจุดขายใหม่ด้านการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอันดามัน

- การเป็น Hospitality and Wellness Center of the World เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวระดับบน

- การสนับสนุนวัฒนธรรมความคิดสร้างสรรค์ และนำความคิดสร้างสรรค์ไปต่อยอดกับอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น การออกแบบการผลิตภาพยนตร์

- ความมีเอกลักษณ์ และสวยงามในระดับโลกของรีสอร์ท และโรงแรมในพื้นที่

๓. ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการส่งเสริมการตลาด และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศระดับโลกและระดับภูมิภาค เช่น UNWTOAPEC ACD AED GMS IMT-GT BIMSTEC และ ACMECS เพื่อการสร้างโครงข่ายความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มพื้นที่การท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน

โดยมีแผนงานคือแผนงานการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้เข้าประเทศจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการอันดามันนานาชาติชิม ซ็อบ เที้ยว ที่เดียวครบเครื่อง

กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างกระแสการรับรู้ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๑. โฆษณาและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติผ่านสื่อทุกช่องทางอย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขายประเทศไทยผ่านสื่อออนไลน์โซเชียลมีเดียในทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง

๒. ใช้วิธีการทำการตลาดโดยกลุ่มคนที่อยู่ในต่างประเทศ เช่น สถานทูตไทยประจำประเทศต่างๆ เป็นที่เผยแพร่และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวพื้นที่ฝั่งอันดามัน วัฒนธรรม และสินค้าที่โดดเด่นให้แก่ชาวต่างชาติ

๓. ส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการในการพัฒนาเว็บไซต์สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในภาพลักษณ์ และจัดตั้งศูนย์ให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกอย่างครบวงจร เพื่อให้การบริการข้อมูลการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์รวดเร็วทันสมัย เช่น การจองที่พัก การเดินทาง เป็นต้น โดยพัฒนาให้มีหลากหลายภาษาเพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น

โดยมีแผนงานคือแผนงานการสร้างกระแสการรับรู้ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าการท่องเที่ยว และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการศูนย์บริการการท่องเที่ยวอันดามันนานาชาติ

กลยุทธ์ที่ ๕ การสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยไปอันดามัน

แนวทางการดำเนินการ

๑. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด กลุ่มจังหวัด ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวไทยผ่านสื่อต่างๆ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างทัศนคติที่ดีในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง

๒. ร่วมกับภาคเอกชนในการจัดทำแพ็คเกจพิเศษเสนอขายนักท่องเที่ยวชาวไทยเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทาง

๓. จัดงานส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ ทั้ง Trade + Consumer Fair และ Road Show ภายในประเทศ

๔. ประสานงานและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การบินไทย การรถไฟแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยนำเสนอ Special Offer หรือจัด Promotion สำหรับคนไทย

๕. การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยจากพื้นที่ใกล้เคียง สู่การท่องเที่ยวฝั่งอันดามัน โดยมีแผนงานคือแผนงานการสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยไปอันดามัน และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการคนไทยไปอันดามัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การประชาสัมพันธ์ และการจัดการการตลาดของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศ และต่างประเทศสู่ฝั่งอันดามัน

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๑. โครงการ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอันดามัน สร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	๑.การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดในพื้นที่สนามบินนานาชาติ และพื้นที่เป้าหมายสำคัญทางการท่องเที่ยวผ่านป้ายโฆษณาขนาดใหญ่	การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดในพื้นที่สนามบินนานาชาติ และพื้นที่เป้าหมายสำคัญทางการท่องเที่ยวผ่านป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ ๑๐ จุด	สำนักงานจังหวัด	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐	๑๐.๐๐
	๒.การจัดงานมหกรรมการท่องเที่ยวอันดามัน (สถานที่กรุงเทพมหานครและประเทศในประชาคมอาเซียน และประเทศจีน)	มีจัดงานมหกรรมการท่องเที่ยวอันดามัน ๓ ครั้ง	ท่องเที่ยวและกีฬา	๘๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐	๒๐.๐๐
๒. โครงการเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ	๑.การรณรงค์ และสร้างวัฒนธรรมการเป็นเจ้าบ้านที่ดีรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนานาชาติ	ประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศนานาชาติรับรู้ และเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การเจ้าบ้านที่ดีรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ท่องเที่ยวและกีฬา	๘.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
		นานาชาติ						
๓. โครงการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม	๑.กิจกรรมการส่งเสริม การท่องเที่ยวเพื่อการดำน้ำ	มีนักท่องเที่ยวร่วม กิจกรรม ๕๐๐ คน	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๘.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
	๒.กิจกรรมการส่งเสริม การท่องเที่ยวเพื่อการ ฮันนีมูน	มีนักท่องเที่ยวร่วม กิจกรรม ๕๐๐ คน	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๘.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
	๓.กิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อสุขภาพกลุ่มผู้สูงอายุ	มีนักท่องเที่ยวร่วม กิจกรรม ๕๐๐ คน	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๘.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
๔. โครงการการตลาด ท่องเที่ยวอันดามันออนไลน์ (Online Marketing) และ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce)	๑.การจัดทำระบบการ ท่องเที่ยวอันดามันออนไลน์	มีระบบการท่องเที่ยว อันดามันออนไลน์ที่ สามารถเชื่อมโยงการ ท่องเที่ยวผ่าน Application และ Internet ครอบคลุมทั้ง ๕ จังหวัด	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๕.๐	-	๕.๐	-	-
	๒.การเสริมสร้างขีด ความสามารถผู้ประกอบการ ในการทำตลาดการ ท่องเที่ยวผ่านอินเทอร์เน็ต	ผู้ประกอบการร่วมใน การพัฒนาตลาดการ ท่องเที่ยวผ่านอินเทอร์เน็ต ๕๐๐ ราย	พาณิชย์ จังหวัด	๖.๐๐	-	๓.๐๐	๓.๐๐	-

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๕. โครงการคนไทยไปอัน ดามัน	๑. การส่งเสริมการท่องเที่ยวแก่คนไทย ผ่านการประชาสัมพันธ์ในเมืองหลักทางการท่องเที่ยวนานาชาติ และการออกบูตส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงรุกสู่พื้นที่	มีการประชาสัมพันธ์ในเมืองหลักทางการท่องเที่ยวนานาชาติ (เชียงใหม่ พัทยา กาญจนบุรี ขอนแก่น เป็นต้น)	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๘.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
	๒. การส่งเสริม สนับสนุนสถานประกอบการทางการท่องเที่ยวร่วมจัดโปรโมชั่นส่งเสริมการท่องเที่ยวช่วงโลซีซั่นรับนักท่องเที่ยวคนไทย	สถานประกอบการทางการท่องเที่ยวร่วมจัดโปรโมชั่นส่งเสริมการท่องเที่ยวช่วงโลซีซั่น ๓๐๐ แห่ง	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๔.๐	๑.๐	๑.๐	๑.๐	๑.๐
๖. โครงการอันดามัน นานาชาติชิม ช้อป เที่ยว ที่ เดียวครบเครื่อง	๑. ถนนอาหารนานาชาติและอาหารอาเซียน(ภูเก็ต พังงา กระบี่)	มีผู้ประกอบการนานาชาติเข้าร่วมงานไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๖.๐	-	๓.๐	-	๓.๐
	๒. ลดทั้งเกาะ ลดทุกที่ (Andaman grand sale)	มี เข้าร่วมกิจกรรมเที่ยวทั้งที่ลดทั้งเกาะ ลดทุกที่ไม่ น้อยกว่า ๑๐๐ ราย	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๖.๐	-	๓.๐	-	๓.๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๗. โครงการศูนย์บริการ การท่องเที่ยวอันดามัน นานาชาติ	๑.จัดสร้างศูนย์บริการ การท่องเที่ยวอันดามัน นานาชาติ (ส่งมอบหน่วยงานในพื้นที่ รับผิดชอบในการบริหารจัดการต่อ)	ศูนย์บริการการท่องเที่ยวอัน ดามันนานาชาติ ๕ แห่ง (อาคารสถานที่ อุปกรณ์ ระบบข้อมูล คอมพิวเตอร์ เจ้าหน้าที่บริการ) (จังหวัดละ ๕ ล้าน)	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๒๕.๐๐	-	-	๑๐.๐๐	๑๕.๐๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ผู้ประกอบการ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน การบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

โครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด และกลุ่มอันดามันยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่นจังหวัด กลุ่มจังหวัด และกับการส่งเสริมในระดับประเทศ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชนและการปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่หน่วยงานระดับพื้นที่ เช่น จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนขาดความรู้ด้านการจัดการ ภูมิทัศน์และการวางแผน พัฒนาการท่องเที่ยวการพัฒนาโลก ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานร่วมกันกำหนดภารกิจขอบเขตของงานการพัฒนาให้ชัดเจน กำหนดรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างและพัฒนาโลกในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว แนวทางการดำเนินการ

๑. เชื่อมโยงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานหลักด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มีความสอดคล้องกัน และประสานกับจังหวัดใกล้เคียง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในฐานะหน่วยงานสนับสนุน เพื่อให้การกำหนดนโยบายและสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด และพื้นที่ใกล้เคียงที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มุ่งเน้นการสร้างพันธมิตร หุ้นส่วน หรือเครือข่ายระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยการอำนวยความสะดวก การลดขั้นตอนในการทำงาน การระดมทุน และการจัดสรรงบประมาณทั้งในมิติของกลุ่มจังหวัด จังหวัด ท้องถิ่น และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการเชื่อมโยงยังกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา และกระทรวงที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่จะดำเนินงานร่วมกัน เช่น การส่งเสริมการขายการท่องเที่ยวต่างประเทศ การแสดงสินค้าและบริการ เป็นต้น

๒. สนับสนุน และผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าตามกรอบความร่วมมือต่างๆ ที่รัฐบาลได้ดำเนินการไว้แล้วให้เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัด เช่น IMT-GT ACMECS BIMSTEC และ GMS โดยเน้นการกำหนดยุทธศาสตร์ และผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ริเริ่มไว้แล้วให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๓. ปรับปรุงระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด จังหวัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องและอำนวยความสะดวกต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต

๔. บูรณาการงานด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงาน และการสั่งการในการป้องกัน ฝ้าระวัง เตือนภัย การดูแลสุขอนามัยทางอาหาร การกำกับดูแล และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของฝั่งอันดามัน ทั้งในกรณีก่อน-หลังเกิดเหตุฉุกเฉินทางการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยว

โดยมีแผนงานคือแผนงานการสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยไปอันดามัน และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการขับเคลื่อนนโยบาย และแผนงานการปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการ

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการร่วมรับผิดชอบต่อชุมชน ท้องถิ่น และสังคมในภาพกว้างแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ส่งเสริมการนำผลผลิตจากท้องถิ่นมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวนานาชาติสู่ชุมชน พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ประกอบการนำผลิตภัณฑ์จาก ภูมิปัญญาไปจัดจำหน่าย หรือเป็นช่องทางในการระบายสินค้าชุมชนสู่นักท่องเที่ยวนานาชาติ

๒. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ประกอบการใช้ประโยชน์จากแรงงานในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้นเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจให้หมุนเวียนในพื้นที่ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาขีดความสามารถของแรงงานท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการรองรับการท่องเที่ยวนานาชาติ

๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ประกอบการร่วมสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านการอนุรักษ์ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หรือการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการท่องเที่ยวนานาชาติที่จัดให้มีขึ้นในกลุ่มจังหวัด

๔. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการร่วมรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ หรือที่ผู้ประกอบการได้ประโยชน์จากพื้นที่หรือทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

โดยมีแผนงานคือแผนงานการสร้างกระแสการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยไปอันดามัน และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา โครงการผู้ประกอบการท่องเที่ยวดีเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็งการท่องเที่ยวยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท่องเที่ยว

แนวทางการดำเนินการ

๑. อำนวยความสะดวก สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการท่องเที่ยวแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติของจังหวัด และกลุ่มจังหวัดเพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่

๒. ส่งเสริมการกระจายอำนาจ และจัดสรรผลประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อลดความขัดแย้งและสามารถสร้างกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการสภาพและกำลังรองรับของชุมชนและระบบนิเวศในท้องถิ่น

๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยจัดตั้งคณะกรรมการในระดับท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีการบริหารเป็น

รูปธรรม โดยมีภาครัฐ เอกชน ชุมชน และประชาสังคมในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูวัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

โดยมีแผนงานคือแผนงานการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท่องเที่ยว และโครงการที่สำคัญที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. โครงการ ๑ ท้องถิ่น ๑ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน การบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
๑. โครงการขับเคลื่อนนโยบาย และแผนงานการปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบบูรณาการ	๑.การจัดทำนโยบายสาธารณะทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งมิติกลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น	มีนโยบายสาธารณะ แผนงาน แผนงบประมาณทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งมิติกลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น	สำนักงานจังหวัดท่องเที่ยวกีฬาท้องถิ่น	๕.๐	-	๕.๐	-	-
	๒.การจัดทำมาตรการฉุกเฉิน และซ้อมแผนการรับมือกับภัยพิบัติ และเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางทะเลฝั่งอันดามัน	มีมาตรการฉุกเฉิน และซ้อมแผนการรับมือกับภัยพิบัติ และเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางทะเลฝั่งอันดามันทั้ง ๕ จังหวัด	จังหวัดทั้ง ๕ จังหวัด	๘.๐	-	๔.๐	-	๔.๐
๒. โครงการผู้ประกอบการท่องเที่ยวดี	๑.การส่งเสริมผู้ประกอบการร่วมเป็น	มีผู้ประกอบการจำนวน ๑,๐๐ รายร่วม	พัฒนาชุมชน	๔.๐	๑.๐	๑.๐	๑.๐	๑.๐

โครงการ	กิจกรรมหลัก	ผลผลิต	หน่วยงาน รับผิดชอบ	งบประมาณ ๔ ปี	งบประมาณ (บาท)			
					พ.ศ.๒๕๕๗	พ.ศ.๒๕๕๘	พ.ศ.๒๕๕๙	พ.ศ.๒๕๖๐
เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง การ ท่องเที่ยวยั่งยืน	ช่องทางกระจายสินค้า OTOP	เป็นช่องทางกระจาย สินค้า OTOP						
	๒. การส่งเสริม ผู้ประกอบการร่วมฟื้นฟู แหล่งท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการร่วม ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ๑,๐๐๐ ราย	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๔.๐	๑.๐	๑.๐	๑.๐	๑.๐
๓. โครงการ ๑ ท้องถิ่น ๑ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	๑. การพัฒนาผู้นำ ท้องถิ่นเพื่อการบริหาร จัดการการท่องเที่ยวเชิง นิเวศนานาชาติ	ผู้นำท้องถิ่นเพื่อการ บริหารจัดการการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นานาชาติจำนวน ๕๐๐ คน	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๔.๐	๑.๐	๑.๐	๑.๐	๑.๐
	๒. การสร้างต้นแบบ ท้องถิ่นในการจัดการพื้นที่ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นานาชาติ (จังหวัดละ ๒ แห่ง)	พื้นที่ท่องเที่ยวเชิง นิเวศนานาชาติที่ท้องถิ่น ร่วมจัดการจำนวน ๑๐ แห่ง	ท่องเที่ยวและ กีฬา	๔.๐	๑.๐	๑.๐	๑.๐	๑.๐

บทที่ ๕

สรุป และข้อเสนอแนะ

สรุป

การจัดการการท่องเที่ยวชนบทภายใต้กิจกรรมด้านการท่องเที่ยววิถีชีวิต ได้พิจารณาสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การจัดการทรัพยากร จำเป็นต้องมีการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ
๒. ความต้องการทางเศรษฐกิจโดยคำนึงว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่ต้องมีความสามารถในการสร้างกำไรเพื่อความอยู่รอดและผลประโยชน์ของชุมชน
๓. การตอบสนองความต้องการหรือพันธะทางสังคมเป็นการให้ความเคารพต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนต่างๆ ตลอดจนความหลากหลายและมรดกทางวัฒนธรรม
๔. สุนทรียภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมต่างๆ ไม่ว่าจะสถานที่นั้นจะมีความยิ่งใหญ่เพียงใดหรือมีชื่อเสียงมากน้อยเพียงไร การดำรงไว้ซึ่งสุนทรียภาพของสถานที่เหล่านั้นคือภารกิจสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยว
๕. การคำนึงถึงกระบวนการและขอบเขตทางนิเวศวิทยา เพื่อให้การพัฒนาความสามารถดำรง สภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งทางกายภาพและชีวภาพที่เปราะบางไว้
๖. การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพของพืชพรรณและสัตว์ต่างๆ เพราะเป็นทรัพยากรที่สำคัญของการท่องเที่ยว
๗. การดำรงไว้ซึ่งระบบสนับสนุนชีวิตซึ่งจะช่วยให้มนุษย์และสิ่งมีชีวิตทั้งหมดในโลกสามารถอยู่ได้ ต่อไป

สรุป คือ เป็นการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคมและสุนทรียภาพที่สามารถรักษาความสมบูรณ์ทางวัฒนธรรมความหลากหลายทางชีวภาพและระบบสนับสนุนชีวิตไว้ได้อย่างยั่งยืน จากหลักการของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางทรัพยากรการท่องเที่ยว ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมต่างๆ ข้อมูลเชิงสังคมการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง โอกาสและข้อพึงระวังต่างๆ ประกอบกับการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ ราษฎรในพื้นที่ และฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุป แนวคิดหลักและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชนบทได้ดังนี้

แนวคิดและทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจากข้อกำหนดเบื้องต้น การพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่จึงควรดำเนินการในลักษณะดังนี้

- เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาธรรมชาติและชมธรรมชาติ
- เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่เน้นความสะดวกสบาย แต่มีความปลอดภัย
- เป็นแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะทาง และคัดสรรนักท่องเที่ยวในปริมาณที่เหมาะสม

- เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและให้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ชุมชน
 - เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีการกำหนดฤดูกาลท่องเที่ยวเพื่อการฟื้นตัวของธรรมชาติ การท่องเที่ยวจึงเป็นอาชีพเสริมและเป็นยุทธศาสตร์ที่ให้ชุมชนช่วยรักษา
- การพัฒนาการท่องเที่ยวใช้ฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดำเนินการอยู่เดิมเพื่อให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ามากขึ้นโดยไม่เน้นการบุกเบิกสถานที่ท่องเที่ยวใหม่เพิ่มเติม

ปัญหาและความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

จากสภาพข้อมูลทั่วไปของจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งสภาพของจังหวัดภูเก็ตที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่มีชื่อเสียงแพร่หลายไปทั่วโลก ทำให้จังหวัดภูเก็ตมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ทั้งสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่างๆ มากมาย สภาพปัญหาและความต้องการเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต มีดังนี้

๑. ปัญหาด้านบริการโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยวได้แก่

- การขาดแคลนน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค
- โทรศัพท์ในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวก
- ปัญหาจากโครงข่ายถนนที่กระจายสู่แหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวก
- ปัญหาจากการไม่มีท่าเทียบเรือที่มีมาตรฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว
- ปัญหาการขยายเส้นทางขนส่งทางอากาศไม่เพียงพอต่อความต้องการของ

ตลาด

๒. ปัญหาด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

- แหล่งท่องเที่ยวหลักบางแห่งอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม ขาดการบำรุงดูแลรักษาและอนุรักษ์
- สิ่งก่อสร้างและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ขาดเอกลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรม ที่เป็นจุดเด่นสำคัญของจังหวัด
- ขาดระบบการบำบัดน้ำเสียที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพในแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งชุมชนที่สำคัญของจังหวัด
- ไม่มีที่ทิ้งขยะและระบบการกำจัดขยะที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพในแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งชุมชนที่สำคัญของจังหวัด

- ทรัพยากรใต้ทะเลที่สำคัญของจังหวัดบางแหล่ง เช่น ปะการัง ถูกทำลาย

๓. ปัญหาด้านการประสานการปฏิบัติงานการท่องเที่ยว

- ขาดกลไกประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จึงขาดเอกภาพ ด้านเป้าหมายดำเนินงานทั้งในเรื่องพื้นที่และกิจกรรม ทำให้แหล่งท่องเที่ยวขาดความสมบูรณ์ที่พร้อมจะรองรับนักท่องเที่ยว
- ขาดการจัดทำแผนงานและงบประมาณในการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรการท่องเที่ยวต่างๆ ที่ได้มีการพัฒนาไปแล้วให้คงสภาพได้อย่างต่อเนื่อง

- ขาดระบบควบคุมผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยว
 - กฎหมายที่เกี่ยวข้องมีช่องโหว่และข้อจำกัดทำให้มีการบุกรุกทำลายสิ่งแวดล้อมของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งการใช้กฎหมายยังไม่จริงจัง และรัดกุมเพียงพอ
 - ขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และงบประมาณในการบริหารและจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม
๔. ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
- การอพยพของประชาชนด้านแรงงานเข้ามาในจังหวัดภูเก็ตมีแนวโน้มสูงขึ้น
 - อุบัติเหตุจากการจราจรในเมืองภูเก็ต
 - ขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ
 - ปัญหาด้านยาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตที่ดีและมีความเหมาะสม

จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการควบคุมปริมาณของนักท่องเที่ยว เพื่อไม่ให้เกิดการขยายตัวมากเกินไปจนเกินขีดความสามารถที่จะรองรับในแหล่งพื้นที่นั้นๆ สำหรับแนวทางในการกำหนดกรอบการจัดการจัดทำแผนการท่องเที่ยวดังนี้

๑. ควบคุมอัตรการเจริญเติบโต เป็นมาตรการที่จะรักษาระดับการขยายตัวของปริมาณนักท่องเที่ยว ตลอดจนการบริการให้มีอัตราเพิ่มช้าลง ซึ่งจะช่วยให้ระยะเวลาการใช้ประโยชน์แหล่งท่องเที่ยวยาวนานขึ้น การพัฒนาการบริการด้านต่างๆ จะมีความสมดุลทันต่อความต้องการมากที่สุด มาตรการที่ใช้อาจพิจารณาได้หลายทาง เช่น ควบคุมการส่งเสริมการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการอนุรักษ์เอาไว้ ควบคุมการเติบโตของการบริการ เสริมโครงสร้างการท่องเที่ยวให้กระจายไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นด้วย เป็นต้น

๒. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริโภคของนักท่องเที่ยว เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคหรือ การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับทรัพยากรและขนาดการบริการ เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงจากการกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอาจมีผลทั้งในด้านปริมาณและขนาดการบริโภคไม่ให้เกิดความต้องการบริโภคเปลี่ยนไปสู่สิ่งใหม่ๆ ที่ต้องทำลายทรัพยากรมากขึ้น

๓. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการลงทุน เป็นการกำหนดขอบเขตและขนาดของการลงทุน เพื่อสนองต่อการพัฒนาทางการท่องเที่ยว ควบคุมอัตรการเจริญเติบโตของนักท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริโภค การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการลงทุน การควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน การวางแผนการจัดการด้านการท่องเที่ยว

๔. การควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน เป็นการลดผลกระทบและรักษาสุขภาพทรัพยากรโดยตรง ซึ่งจะเป็นผลการลดผลกระทบจากมลพิษและจัดการสงวนหรือรักษาทรัพยากรบางประเภท ได้อย่างเหมาะสมและยาวนานที่สุด

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงการจัดทำแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ประสพธรณีพิบัติภัย. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ, ๒๕๔๘.
- คอนซัลแทนท์ออฟเทคโนโลยี. โครงการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ชุมชนเชิงทะเลและชุมชนกมลา จังหวัดภูเก็ต. กรุงเทพฯ, ๒๕๔๘.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน กรุงเทพฯ : บริษัท เพรส แอนด์ ดีไซน์ จำกัด, ๒๕๔๘.
- สภาวิศวกร. รายงานการสำรวจความเสียหายเพื่อหามาตรการฟื้นฟูสาธารณูปโภคจากภัยพิบัติคลื่นยักษ์ถล่ม ภาคใต้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.
- สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์, เจื้อจันท์ ไหวพริบ, ณัฏฐพงศ์ ถือดำ , เบญจวรรณ ขุนฤทธิ์ และรุ่งรัตน์ ทองสกุล. การศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรมของจังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๕๐.

เอกสารวิจัย

- กรมโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดภูเก็ต. ผังการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดภูเก็ต. สืบค้น ๗ พ.ค.๒๕๕๘
<http://www.dpt.go.th/phvleet> , ๒๕๔๙
- กรมการท่องเที่ยว. แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๘ (ASEAN Tourism Strategic Plan 2011-2015). สืบค้น ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จาก
http://www.tourismkmasean.org/wp-content/pdf/Plan - ASEAN Tourism/Final_ASEAN_Tourism_Strategic_Plan_Thai_version.pdf. ๒๕๕๓
- กรมการท่องเที่ยว. แผนยุทธศาสตร์การตลาดด้านการท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๘ (ASEAN Tourism Marketing Strategy 2012-2015). สืบค้น ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จาก
<http://www.tourismkm-asean.org/wp-content/pdf/Plan-ASEAN-Tourism/ASEANTourism-Marketing-Strategy-ATMS-2012-2015.pdf>, ๒๕๕๔
- กรมแผนที่ทางทหาร. ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.๒๕๔๓ และ พ.ศ.๒๕๔๗.
<https://www.rtsd.mi.th/main/language/th/>, ๒๕๔๙.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต (เอกสารเผยแพร่). ภูเก็ต, ๒๕๔๙.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. คสช.หารือร่วมกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กำหนดมาตรการ
สร้างความเชื่อมั่นนักท่องเที่ยว. สืบค้น ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จาก
www.mots.go.th/ewt_news.php?nid=5564, ๒๕๕๗

กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา, “การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว:กรณีศึกษาอำเภอ
อินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี” เอกสารวิจัยหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
วิชาเอกการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปี
การศึกษา ๒๕๕๕ หน้า ๑๒-๒๑

<http://www.repository.rmutt.ac.th/bitstream/handle/123456789/1023/131775.pdf?sequence=1>

จิรายุทธ์ สندا, “ภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว และการรับรู้การประชาสัมพันธ์ทางการตลาด ที่ส่งผล
ต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดจันทบุรี” เอกสารวิจัยหลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ หน้า ๗-๑๒

http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/1880/1/jirayut_sonda.pdf

ดวงพร อ่อนหวาน. “การสร้างความสำเร็จให้ชุมชนบนพื้นที่สูงโดยใช้การท่องเที่ยวโดยชุมชน”
[เอกสารอัดสำเนา]. การจัดการคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา, ๒๕๕๖.

นิชิมุระ. (ม.ป.ป.). Locally-based tourism. ใน นิรมล เปี้ยแดง, เอกสารประกอบการสอนวิชา
สัมมนา. ภาควิชา การวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. สืบค้น ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จาก
http://www.sara-dd.com/index.php?option=com_content&view=article&id=219:sustainable-tourism&catid=25:the-project&Itemid=72, ๒๕๕๒.

ประภาศรี ศรีประดิษฐ์. “การศึกษาศักยภาพและมูลค่าของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวต่อการสร้างรายได้
ของจังหวัดอุตรดิตถ์ แพร่ และน่านในเขตภาคเหนือ” [เอกสารอัดสำเนา]. ภาควิชา
ศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๖.

ปิยะ ปานผู้มีทรัพย์. “การศึกษาศักยภาพและมูลค่าผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวต่อการสร้างรายได้ใน
กลุ่มจังหวัดภาคใต้” [เอกสารอัดสำเนา]. วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์,
๒๕๕๖.

แผนยุทธศาสตร์ท่องเที่ยวอาเซียน พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๕๘. สืบค้น ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จาก
http://www.thanonline.com/index.php?option=com_content&view=article&id=247293:2014-09-20-12-04-22&catid=232:sms-news&Itemid=622.

ฐานเศรษฐกิจออนไลน์

อุษาวดี พูลพิพัฒน์. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. สืบค้น ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จาก http://www.sara-dd.com/index.php?option=com_content&view=article&id=219:sustainable-tourism&catid=25:the-project&Itemid=72, ๒๕๕๕.

ภาษาต่างประเทศ

Article

Carsten, M. H., Alan, T. W., & Monica, M. F. Sustainable coastal tourism handbook for the Philippines. ในโครงการจัดทำแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ประสบธรณีพิบัติภัย. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2002.

Norman, M. M. The role of local institutions and their interaction in disaster risk mitigation: A literature review. Retrieved September, 10, 2006, from <http://www.fao.org/docrep/006/ad710e/ad710e00.HTM>, 2003.

Pearce, D. G., & Kirk, R. M. Carrying capacities for coastal tourism. ในโครงการจัดทำแนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ประสบธรณีพิบัติภัย. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 1980.

Richard, E. Design for Tsunami. Retrieved November, 18, 2005, from <http://www.nthmhistory.pmel.noaa.gov/hazard3.pdf>, 2001.

ประวัติย่อผู้วิจัย

- ชื่อ นายทรงเจริญ ประมะเจริญโรจน์
- วัน เดือน ปีเกิด ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๕
- การศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะรัฐศาสตร์
- การอบรม หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง
รุ่นที่ ๑๘
- ประวัติการทำงาน ประกอบธุรกิจค้าส่งเสื้อผ้า
หุ้นส่วนตลาดค้าส่ง ตลาดอินทราสแควร์
เจ้าของธุรกิจโรงแรมใน จังหวัดภูเก็ต
โรงแรมชูการ์ปาล์ม แกรนด์
คอนโดมิเนียม ชูการ์ปาล์มคอนโดสเวนหลวง
ประกอบธุรกิจ ร้านอาหาร ปาล์มสแควร์
ไอ้ะ โอ ฟาร์ม
- ตำแหน่ง ประธานกรรมการ บริษัท ที.ซี.แวลู จำกัด

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ผู้วิจัย นายทรงเจริญ ประมะเจริญโรจน์ **หลักสูตร วปอ.รุ่นที่ ๕๙**

ตำแหน่ง ประธานกรรมการ บริษัท ที.ซี.แวลู จำกัด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวของประเทศไทย ที่ติดอันดับรองลงจากกรุงเทพมหานคร จากการท่องเที่ยวที่ผ่านมาของจังหวัดภูเก็ตได้มีการเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้อยู่ในระดับโลก ที่เพียบพร้อมด้วยคุณภาพมาตรฐาน และคงมีความเป็นธรรมชาติที่สวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการจัดการด้านบริการนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับแนวหน้า เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยวให้ยั่งยืน ควรมีเป้ายุทธศาสตร์ในการปรับภาพลักษณ์ของภูเก็ตจากชายหาดทั่วๆ ไป ให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิตสินค้าใหม่ๆ ที่มีคุณภาพออกมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม จังหวัดภูเก็ตก็มีปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้เป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

การมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ เวลา ๐๙.๐๐ น. ที่ประตูเมืองภูเก็ต (Phuket Gateway) นายวิชรินทร์ ปฐมวัฒนพงศ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ได้จัดงานโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (รวมพลังพัฒนาจังหวัดภูเก็ต) ตลอดจนผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรสตรีจากทุกหมู่บ้านในจังหวัดภูเก็ต และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วมจำนวนมากนายวิชรินทร์ ปฐมวัฒนพงศ์ ปลัด อบจ.ภูเก็ต ซึ่งปฏิบัติหน้าที่นายก อบจ.ภูเก็ต กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตมีนโยบายด้านการบริหาร การเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของด้านการปกครองท้องถิ่นจะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นกลุ่มองค์กรต่างๆ จึงได้จัดโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับจังหวัดภูเก็ต สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต และคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดภูเก็ต ในลักษณะให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลก เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ต้องได้รับการพัฒนาไปพร้อมๆ กัน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ เชื่อมโลกไร้พรมแดนด้วยสัญญาณอินเทอร์เน็ต และการพัฒนาที่ยั่งยืน คือการพัฒนาที่ยึดการมีส่วนร่วมของประชาชน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาเมือง

โดยกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรสตรี ก็เป็นองค์กรที่สำคัญที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดภูเก็ต ดังนั้น จำเป็นต้องพัฒนาและสร้างองค์กรเหล่านี้ให้เข้มแข็งในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และปัญหาอุปสรรคต่างๆ ให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ตนเอง เพื่อจะได้ช่วยกันพัฒนาจังหวัดภูเก็ตต่อไป การจัดงานในครั้งนี้ มีกิจกรรมเวทีเสวนาวิเคราะห์สถานการณ์ชุมชน เพื่อนำไปสู่ทิศทางการพัฒนาจังหวัดภูเก็ต การจำหน่ายผลิตภัณฑ์และสินค้าโอท็อป กิจกรรมแจกจักรยาน ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้ตัวแทนผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรสตรีจากทุกหมู่บ้านในจังหวัดภูเก็ตได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ศึกษา เรียนรู้ ประวัติเมืองภูเก็ต ค้นหาโอกาสในการพัฒนา วิเคราะห์สถานการณ์ชุมชน เพื่อให้ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการได้มีโอกาสร่วมเกี่ยวข้อง ในกระบวนการ หรือกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม ทิศทางในการพัฒนาสู่เมืองภูเก็ต ด้าน นายประเจียด อักษรธรรมกุล รองผู้ว่าฯ จ.ภูเก็ต กล่าวว่า การจัดโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (รวมพลังพัฒนาจังหวัดภูเก็ต) ในครั้งนี้ ได้ดำเนินการในลักษณะการให้ความรู้แก่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวระดับโลก เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ และการพัฒนาที่ยั่งยืน คือการพัฒนาที่ยึดการมีส่วนร่วมของประชาชน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาเมือง โดยกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรสตรี ก็เป็นองค์กรที่สำคัญที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดภูเก็ตต่อไป ในนามของจังหวัดภูเก็ต ขอขอบคุณ อบจ.ภูเก็ต สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดภูเก็ต สมาชิกสภา อบจ.ภูเก็ต ผู้ร่วมเสวนา ข้าราชการ อบจ.ภูเก็ต ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรสตรีจากทุกหมู่บ้านในจังหวัดภูเก็ต และผู้เข้าร่วมการสัมมนาทุกท่าน ที่ได้มีส่วนร่วมทำให้การจัดโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า อบจ.ภูเก็ต จะได้จัดโครงการดีๆ ที่มีประโยชน์อย่างนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต
๒. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค การมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดภูเก็ต
๓. เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดภูเก็ต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ผ่านการ ทบทวนวรรณกรรม การวิจัยเอกสาร ศึกษายุทธศาสตร์ แผนและนโยบาย ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดทั้ง เก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในกรณีนี้ ด้วย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาพิจารณากระบวนการ รูปแบบ และ ลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นวิเคราะห์ชัดเจน รวมทั้งสัมภาษณ์ประชาชน ชาวบ้าน ท้องถิ่น ในจังหวัดภูเก็ต